

DEN 28 JUNI 2024

Projektnummer: 2484
Status: Förfrågningsunderlag

DAGHEMMET VIKINGEN 2

AF DEL ENLIGT AMA 21

TOMMY SAARINEN
BYGGKONTROLL AB
Klintvägen 14 C 11, AX-22100 Mariehamn

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER/ENTREPRENADPROGRAM

AF	ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER.....	6
AFA	ALLMÅN ORIENTERING	6
AFA.1	Personuppgifter	6
AFA.11	Byggherre.....	6
AFA.12	Beställare	6
AFA.121	Beställarens kontaktperson under anbudstiden	6
AFA.122	Beställarens kontaktperson för visning av arbetsområdet.....	7
AFA.13	Projektörer.....	7
AFA.15	Nätägare	7
AFA.2	Orientering om objektet	8
AFA.21	Översiktlig information om objektet.....	8
AFA.22	Objektets läge	8
AFA.3	Upphandlingsform	8
AFA.4	Entreprenadform	8
AFA.5	Ersättningsform	8
AFA.6	Förkortningar.....	8
AFB	UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER.....	9
AFB.1	Upphandlingsförfarande	9
AFB.2	Förutsättningar för upphandlingens genomförande	9
AFB.3	Förfrågningsunderlag	9
AFB.31	Tillhandahållande av förfrågningsunderlag	9
AFB.32	Förteckning över förfrågningsunderlag	9
AFB.33	Kompletterande förfrågningsunderlag.....	10
AFB.34	Projektgenomgång under anbudstiden	10
AFB.35	Frågor under anbudstiden	10
AFB.4	Anbudsgivning.....	10
AFB.41	Anbudets form och innehåll	10
AFB.411	Huvudanbud.....	11
AFB.412	Sidoanbud	11
AFB.414	Komplettering till anbud	11

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik	
AFB.42	Anbudstidens utgång.....	11
AFB.43	Anbudets giltighetstid	11
AFB.44	Adressering	11
AFB.45	Ersättning för anbudsgivning	12
AFB.5	Anbudsöppning	12
AFB.6	Prövning av anbudsgivare och anbud.....	12
AFB.61	Uteslutning av anbudsgivare	12
AFB.62	Prövning av anbudsgivares lämplighet	12
AFB.622	Krav på ekonomisk och finansiell ställning.....	13
AFB.63	Prövning av anbud	13
AFB.64	Meddelande om beslut efter prövning av anbudsgivare och anbud	13
AFB.67	Kontraktstecknande.....	14
AFC	ENTREPRENADFÖRESKRIFTER VID UTFÖRANDEENTREPRENAD	15
AFC.1	Omfattning.....	15
AFC.11	Kontraktshandlingar	15
AFC.12	Arbetsområde.....	16
AFC.121	Arbetsområdets gränser	17
AFC.122	Syn före påbörjande av arbete	17
AFC.13	Förutsättningar	17
AFC.131	Uppgifter om sidoentreprenader och andra arbeten	17
AFC.132	Arbetstider.....	17
AFC.133	Pågående drift eller verksamhet inom och invid arbetsområdet.....	18
AFC.134	Förutsättningar med hänsyn till befintliga byggnader.....	18
AFC.139	Övriga förutsättningar	18
AFC.14	Skydds- och säkerhetsföreskrifter m m.....	18
AFC.15	Varor m m.....	18
AFC.1522	Varor som tillhandahålls	18
AFC.157	Utbildning och support.....	18
AFC.16	Tillstånd m m	19
AFC.162	Myndighetsbesiktning	19
AFC.17	Anmälningar	19
AFC.171	Anmälningar till myndigheterna	19
AFC.179	Skyldighet att lämna uppgifter	19
AFC.183	Ansvar för byggarbetsmiljö	19

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik	
AFC.185	CE-märkning av sammansatta maskinanläggningar	19
AFC.2	Utförande	19
AFC.21	Kvalitetsangivelser	21
AFC.22	Kvalitets- och miljöarbete	21
AFC.221	Kvalitetsledning	21
AFC.23	ÄTA-arbeten	22
AFC.242	Tillhandhållande av handlingar och uppgifter från entreprenören under entreprenadtiden	22
AFC.3	Organisation	22
AFC.311	Beställarens ombud	22
AFC.313	Beställarens kontrollant	23
AFC.321	Entreprenörens ombud	23
AFC.324	Entreprenörens kvalitetsansvarige	23
AFC.33	Möten	23
AFC.333	Byggmöten	23
AFC.34	Arbetsledning och anställda	24
AFC.342	Arbetsledning	24
AFC.344	Personalförteckning och legitimationsplikt	24
AFC.35	Underentreprenörer	24
AFC.37	Samordning	25
AFC.371	Samordning av arbeten	25
AFC.38	Dagbok	25
AFC.4	Tider	25
AFC.41	Tidplan	25
AFC.42	Igångsättningstid	25
AFC.44	Deltider	25
AFC.45	Färdigställande tider	25
AFC.47	Garantitid	25
AFC.5	Ansvar och avhjälpande	26
AFC.51	Vite	26
AFC.511	Vite vid försening	26
AFC.54	Försäkring	26
AFC.55	Ansvar för brandskydd	26
AFC.551	Ansvar för brandfarliga heta arbeten	27

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik	
AFC.57	Avhjälpande	27
AFC.58	Ansvar efter garantitiden	27
AFC.6	Ekonomi	27
AFC.61	Ersättning	27
AFC.611	Ersättning för ÄTA-arbeten	27
AFC.614	Ersättning för kostnadsändring (indexreglering)	27
AFC.615	Slutavräkning	27
AFC.621	Betalningsansvar	27
AFC.622	Betalningsplan	27
AFC.623	Förskott	28
AFC.624	Fakturering	28
AFC.63	Säkerhet	28
AFC.631	Säkerhet till beställaren	28
AFC.632	Säkerhet till entreprenören	28
AFC.7	Besiktning	28
AFC.712	Förbesiktning	29
AFC.713	Slutbesiktning	29
AFC.714	Garantibesiktning	29
AFC.718	Besiktningsman	29
AFC.73	Besiktningssammanträden	29
AFC.8	Hävning	29
AFC.9	Tvistlösning	29
AFG	ALLMÄNNA ARBETEN OCH HJÄLPMEDEL	29
AFG.11	Placering av allmänna hjälpmedel	29
AFG.111	APD-plan som upprättas av entreprenören	30
AFG.12	Bodar	30
AFG.14	Tillfällig el- och va- försörjning m m	30
AFG.16	Tillfällig skyltställning och tillfällig orienteringstavla	30
AFG.31	Skydd av arbete och egendom m m	30
AFG.311	Skydd av arbete	30
AFG.312	Skydd av ledning, mätpunkt m m	30
AFG.313	Skydd av vegetation	30
AFG.316	Tillfällig inhägnad	30
AFG.5	Ställningar och montering	31

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik	
AFG.51	Ställningar	31
AFG.6	Ursparning, håltagning, igensättning och tätning	31
AFG.611	Samordning av ursparning och håltagning.....	31
AFG.71	Uppvärmning och uttorkning.....	31
AFG.752	Snöröjning	31
AFG.82	Renhållning	31
AFG.83	Städning och slutrengöring.....	31
AFG.831	Städning.....	32
AFG.832	Slutrengöring.....	32
AFG.84	Avetablering och återställande av mark och väg.....	32
Bilaga 1	Gränsdragningslista för utsättning, ursparning och håltagning.....	33
Bilaga 2	Gränsdragningslista för igensättning och tätning Enligt AFG.62 "Denna lista är endast med som förslag till gränsdragning åt generalentreprenören"	34
Bilaga 3	Gränsdragningslista entreprenörer "Denna lista är endast med som förslag till gränsdragning åt generalentreprenören"	35

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AF ADMINISTRATIVA FÖRESKRIFTER

Dessa administrativa föreskrifter ansluter till AMA AF 21 och YSE 1998.

Åländsk lagstiftning och språkrav.

Åland har egen byggnadslagstiftning, Plan- och bygglag för landskapet Åland, Plan och byggnadsförordning samt Landskapsförordning om Ålandsbyggbestämmelsesamling.

Landskapslagen om rätt att utöva näring stipulerar att utom landskapet hemmahörande företag måste införskaffa tillstånd av landskapsregeringen innan de har rätt att idka verksamhet inom landskapet.

Arbetspråket är svenska och samtliga handlingar, instruktioner och övrigt skriftligt material som entreprenör överlämnar åt byggherren eller annan entreprenör skall vara på svenska.

Från generalentreprenören (GE) sida skall på byggsplatsen alltid finnas en person som är väl insatt i projektet och som behärskar svenska språket.

I den händelse meningsskiljaktigheter uppstår och GE anlitar juridiskt ombud skall även i det fallet samtliga kontakter ske på svenska.

AFA ALLMÄN ORIENTERING

AFA.1 Personuppgifter

AFA.11 Byggherre

Jomala kommun
Godbyvägen 448, PB2
AX-22151 JOMALA

AFA.12 Beställare

Jomala kommun
Godbyvägen 448, PB2
AX-22151 JOMALA

AFA.121 Beställarens kontaktperson under anbudstiden

Tommy Saarinen
Klintvägen 14 C 11, AX-22100 MARIEHAMN
Tfn: + 358 457 526 7028
E-post: tommy@byggkontroll.ax

Förfrågningar under anbudstiden skall ställas till ovanstående.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFA.122 Beställarens kontaktperson för visning av arbetsområdet

Robin Mattsson
Tfn: +358 18 329 142
E-post: robin.mattsson@jomala.ax

AFA.13 Projektörer

Projektledning

Tommy Saarinen
Klintvägen 14 C 11, AX-22100 MARIEHAMN
Tfn: +358 457 5267 028
E-post: namn@byggkontroll.ax

Arkitekt

Arkitektbyrå Tiina Holmberg Ab
Tiina Holmberg
Torggatan 47, AX-22100 MARIEHAMN
Tfn: +358 400 790 383
E-post: tiina.holmberg@aland.net

Konstruktör

Ingenjörbyrå Kronqvist Ab Oy
Simon Öst
Köpmansgatan 6, 68600 JAKOBSTAD
Tfn: +358 44 781 0870
E-post: simon.ost@kronqvist.com

EL projektör

Ljuspunkten
Lasse Friman
Västra Esplanadgatan 5, AX-22100 MARIEHAMN
Mobil: +358 40 072 1187
E-post: ljuspunkten@aland.net

VVS projektör

Pernord Ab
Jonas Nordberg
Torggatan 13A, AX-22100 Mariehamn
Tfn: +358 40 754 7180
E-post: jonas@pernord.ax

AFA.15 Nätägare

V: Ålands vatten
A: Jomala kommun
EL: Ålands elandelslag
TELE: Ålands telefonandelslag

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFA.2 Orientering om objektet

AFA.21 Översiktlig information om objektet

Entreprenaden omfattar byggnads-, mark-, målnings-, el- och vvs arbeten inom entreprenadområdet enligt till denna anbudsfrågan bifogade handlingar. Beskrivande text nedan är endast en sammanfattning av åtgärderna och är på inget vis en komplett sammanställning på vad som skall ingå i entreprenaderna.

Kort beskrivning av projektet:

Projektet omfattar nybyggnad av Daghemmet Vikingen 2 i Jomala med 2 avdelningar för barn i åldern 3-6 åringar, total tillbyggd yta ca: 480 m². Vissa anpassningar kommer att ske vid anslutningen mot befintlig byggnad. På våning 2 (vinden) byggs fläktrum samt kanalstråk där fläktaggregat skall placeras.

AFA.22 Objektets läge

Godbyvägen 439
Jomala, Åland

AFA.3 Upphandlingsform

Generalentreprenad

AFA.4 Entreprenadform

Utförandeentreprenad

AFA.5 Ersättningsform

Fast pris utan indexreglering.

AFA.6 Förkortningar

Förkortningar samt deras betydelse enligt nedan:

AA= Allmänna avtalsvillkoren för byggnadsentreprenader YSE 1998
 AF= Administrativa föreskrifter
 B= Beställaren
 BE= Byggentreprenören, huvudentreprenören
 BH= Byggherren
 EE= El entreprenören
 EP= Entreprenadprogrammet
 GE= Generalentreprenören
 HE= Hissentreprenör
 KE= Kylentreprenör
 ME= Markentreprenör
 RE= Rörentreprenör

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

S= Sidoentreprenör
SE= Styr och regler entreprenören
TE= Totalentreprenören
VE= Ventilationsentreprenören
VVS= Vvs entreprenören (där alla discipliner är under samma)
VY= Våningsyta

AFB UPPHANDLINGSFÖRESKRIFTER

Det beräknade värdet för upphandlingen understiger det av Europeiska kommissionen fastställda tröskelvärdet för byggentreprenader.

AFB.1 Upphandlingsförfarande

Entreprenaden upphandlas enligt öppet förfarande.

AFB.2 Förutsättningar för upphandlingens genomförande

Om inget anbud motsvarar ställda krav, eller om mest fördelaktiga anbud överstiger upphandlingsuppdragets ekonomiska ramar eller om anbuden på annat sätt är oförmånliga kan upphandlingen avbrytas och samtliga anbud förkastas. Detta gäller också om förutsättningarna för upphandlingen väsentligen förändras.

Om upphandlingen måste avbrytas kommer samtliga anbudsgivare att underrättas.

AFB.3 Förfrågningsunderlag

Handlingarna i förfrågningsunderlaget kompletterar varandra.

Anbudsgivaren skall själv utföra de undersökningar som denna anser erforderliga för angivande av ett korrekt anbud.

AFB.31 Tillhandahållande av förfrågningsunderlag

Förfrågningsunderlaget distribueras digitalt och finns tillgängligt via e-avrops hemsida www.e-avrop.com

Alla handlingar tillhandahålls elektroniskt som PDF. Anbudsgivaren får själv stå för utskrifter/kopiering av handlingarna.

AFB.32 Förteckning över förfrågningsunderlag

Nr	Dokument	Daterad	Bifogat
1	Denna AF del	28.06.2024	JA
2	YSE 1998	-	NEJ
3	Säkerhetsdokument	28.06.2024	JA
4	A-handlingar enligt förteckning	28.06.2024	JA

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

5	K-handlingar enligt förteckning	28.06.2024	JA
6	VVS-handlingar enligt förteckning	28.06.2024	JA
7	EL-handlingar enligt förteckning	28.06.2024	JA

AFB.33 Kompletterande förfrågningsunderlag

Kompletterande förfrågningsunderlag publiceras via e-avrop. Beställaren förbehåller sig rätten att publicera kompletterande förfrågningsunderlag (KFU) i e-avrop vid behov, detta skall ske senast 5 dagar innan sista anbudsdag.

AFB.34 Projektgenomgång under anbudstiden

Möte gällande projektgenomgång kommer inte att hållas under anbudstiden.

AFB.35 Frågor under anbudstiden

Frågor med anledning av oklarheter i förfrågningsunderlaget skall ställas via e-avrop. Beställaren lämnar lika och skriftliga svar till alla anbudsgivare. Sista dag för frågor framgår ur anbudsfrågan i e-avrop.

AFB.4 Anbudsgivning

Ersättning för anbudsgivning utgår ej.

Platsbesök:

Anbudsgivare skall besöka platsen för att bilda sig en uppfattning om omständigheterna som påverkar arbetenas utförande och kostnader.

AFB.41 Anbudets form och innehåll

Anbud avges elektroniskt via e-avrop som ett (1) fast pris i euro, exklusive lagstadgad moms för hela entreprenaden.

Anbudet skall ges på svenska.

Anbudet skall innehålla följande uppgifter:

- Anbudet ges i euro exklusive lagstadgad moms
- Namn på företag samt FO nummer
- Kontaktuppgifter såsom adress, telefon, epost
- Kontaktperson
- Ansvarig arbetsledare
- Anbudet skall vara undertecknat av behörig företrädare
- Timkostnad för ändrings- och tillägsarbeten för respektive yrkeskategori enligt nedan.

Timarvoden som skall inkluderas i anbudet:

- Byggnadsarbete

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

- Målning
- Elektriker
- VVS-montör
- Styr- & Regler

Anbudsgivaren kan välja att specificera ytterligare kategorier.

I specificerade offerter och vid beställningar som enligt överenskommelse görs mot timarvode tillämpas detta timpris utan påslag, arbetsledning skall ingå i dessa priser och kan ej faktureras.

Timlistor skall bifogas faktura.

AFB.411 Huvudanbud

Huvudanbud skall ges helt enligt förfrågningsunderlaget och alltid inlämnas.

AFB.412 Sidoanbud

Sidoanbud godkännes ej

AFB.414 Komplettering till anbud

Anbudsgivaren skall senast vid kontraktsförhandlingen inlämna intyg enligt lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitanande av utomstående arbetskraft FFS2006/1233.

Samtliga dokument skall vara maximalt tre månader gamla.

Som alternativ till ovanstående dokument kan Pålitlig partner-rapport från Vastuu group inlämnas. Rapporten skall vara på svenska.

AFB.42 Anbudstidens utgång

Anbudstidens utgång enligt e-avrop.

AFB.43 Anbudets giltighetstid

Anbudsgivaren är bunden av sitt anbud 90 dagar efter att anbudstidens utgång.

Anbudsgivaren är inom denna tid även bunden av anbudet även efter det att beställaren lämnat upplysning om tilldelningsbeslut till dess giltigt upphandlingskontrakt träffats.

AFB.44 Adressering

Anbudet lämnas in digitalt via e-avrops hemsida www.e-avrop.com.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFB.45   **Ersättning för anbudsgivning**

Ersättning för anbudsgivning utgår ej. Ersättning utgår inte heller om entreprenaden inte kommer till utförande.

AFB.5   **Anbudsöppning**

Skер av byggherren.

AFB.6   **Prövning av anbudsgivare och anbud**

AFB.61   **Uteslutning av anbudsgivare**

Anbudsgivaren kan uteslutas från upphandlingen om anbudet inte uppfyller de krav som ställs i denna anbudsfrågan. Anbudsgivare kan också uteslutas från upphandlingen om anbudsgivaren belastas av en sådan uteslutningsgrund som nämns i den finska lagen om offentlig upphandling och koncession (FFS 1397/2016) 80–81 §.

Detta innebär bland annat att anbudsgivare utesluts från deltagande i upphandlingen om denne har begått något av de i nämnda lag angivna brotten, till exempel bestickning, skattebedrägeri eller penningtvätt, eller om anbudsgivaren är föremål för försättande i konkurs eller har försummat sin skyldighet att betala skatter eller socialförsäkringsavgifter.

Upphandlingsenheten har rätt att kräva att anbudsgivaren byter ut en sådan underleverantör som berörs av ovan nämnda uteslutningsgrunder.

AFB.62   **Prövning av anbudsgivares lämplighet**

Entreprenören såväl som de tilltänkta underentreprenörerna skall ha tillräcklig erfarenhet för uppdraget.

Entreprenören och underentreprenörerna skall ange två referensobjekt som utförts under de senaste fem åren.

Byggherren kan genom beslut utesluta en anbudsgivare ur upphandlingen om anbudsgivaren har visat betydande eller upprepade brister i fullgörandet av något centralt krav enligt tidigare upphandlingsavtal. En ytterligare förutsättning är att bristerna har medfört att det tidigare kontraktet sagts upp i förtid eller hävts, eller att bristerna har lett till skadestånd eller andra jämförbara sanktioner.

För samtliga anbudsgivare gäller att referensobjekten skall vara byggnads- och installationsarbeten av liknande karaktär och omfattning. Byggtid för respektive objekt skall anges.

För huvudentreprenörens referensobjekt gäller även att man skall ha fungerat som huvudentreprenör med underställda sidoentreprenörer för projekt av motsvarande storlek.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

Anbudsgivaren skall ange referenser inklusive kontaktuppgifter, beställaren kontaktar referenserna för en samlad bedömning av entreprenörens kvalitet på utfört arbete, leveranssäkerhet och garantiåtaganden.
Entreprenörens tidigare arbete åt beställaren fungerar automatiskt som referens.

Entreprenören skall ha tillräcklig utbildning för uppdraget.
Entreprenörens ansvariga arbetsledare skall ha den utbildning och erfarenhet som krävs av ansvarig arbetsledare enligt Plan- och byggförordningen (2008:107) 4§. CV skall bifogas.

Som tillräcklig erfarenhet efter examen räknas uppdrag som ansvarig arbetsledare för minst två projekt under de senaste tre åren. Projekten bör vara jämförbara med det aktuella.

AFB.622 Krav på ekonomisk och finansiell ställning

Krav på anbudsgivarens ekonomiska bärkraft

Anbudsgivaren ska ha en sådan ekonomisk och finansiell situation att denne klarar av att fullgöra Entreprenaden. Anbudsgivaren ska till anbudet foga ett kreditomdöme. Anbudsgivarens kreditomdöme ska vara riskklass A, där AAA är det bästa och C är det sämsta, eller motsvarande omdöme hos kreditinstitut. Kreditomdömet ska vara högst tre månader gammalt räknat från anbudstidens utgång. För nybildade företag som inte har möjlighet att avge årsredovisningar eller som inte omfattas av ratingsystemet, eller för företag under bildande, ska Anbudsgivaren lämna ett av godkänd revisor undertecknat intyg om att Anbudsgivarens ekonomiska situation motsvarar ovan nämnda kreditomdöme och att Anbudsgivaren därför kan förväntas fullgöra sina åtaganden enligt entreprenadavtalet.

AFB.63 Prövning av anbud

Anbudsprövningen sker i två steg. Först prövas om Anbudsgivaren uppfyller anbudets formkrav samt de kvalificeringskrav som uppställts. Därefter utvärderas anbudet enligt nedanstående kriterium. Endast anbud som uppfyller samtliga formkrav och kvalificeringskrav kommer att utvärderas.

Eventuella tjänster eller varor som offererats som inte har efterfrågats kommer inte att utvärderas och beaktas.

Utvärderingsgrund

Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet antas. Det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet är det anbud med det lägsta anbudspriset.

AFB.64 Meddelande om beslut efter prövning av anbudsgivare och anbud

Anbudsgivare meddelas om utgången elektroniskt via e-avrop samt skriftligen

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

---

via brev med besvärs anvisning. Beslutet är bindande först efter besvärstidens utgång.

AFB.67 Kontraktstecknande

Entreprenadkontrakt tecknas på formulär RT 80260 SV.

Kontrakt tecknas efter att kontraktförhandlingar hållits och inga oklarheter framkommit.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC ENTREPRENADFÖRESKRIFTER VID UTFÖRANDEENTREPRENAD

Texten under rubrik i AMA AF 21 utgår.

För entreprenaden gäller Allmänna avtalsvillkor YSE 1998.
I detta entreprenadprogram anförda paragrafer hänvisar till dessa allmänna avtalsvillkor.

AFC.1 Omfattning

(AA 1-4 §§)

Entreprenaderna omfattar arbeten redovisade i handlingar för respektive entreprenad.
Dessa administrativa föreskrifter gäller i tillämpliga delar alla entreprenader.

Bygg:

Markarbeten

Samtliga markarbeten såsom vägar, ledningsschakt, färdigställande av markarbeten, planteringar, asfaltering, gårdsarbeten mm ingår i byggnadsentreprenaden.

Markarbeten under husgrund

Leverans och utläggning av erforderligt grusmaterial.

Sprängningar

Ingen sprängning skall ingå i anbudet, all sprängning hanteras som ÄTA.

Husbyggnad

Leverans och montage av allt material enligt handlingarna.

Målning:

Alla målningsbehandlingar såväl insida som utsida på byggnaden enligt handlingarna.

EL:

Enligt El handlingarna.

VVS:

Enligt VVS handlingarna.

AFC.11 Kontraktshandlingar

(AA 12-16 §§)

Samtliga handlingar kompletterar varandra.

Den inbördes giltighetsordningen för handlingarna följer 13 § i AA.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

A. Kommersiella handlingar

- a) entreprenadkontrakt
- b) kontraktsförhandlingsprotokoll
- c) allmänna avtalsvillkor
- d) anbudsbegäran eller skriftliga tilläggsutredningar som givits före offerten
- e) denna handling
- f) entreprenadgränsbilaga
- g) offert
- h) mängd- och måttförteckningar
- i) förteckning över enhetspris på ändringsarbeten

B. Tekniska handlingar

- j) arbetsvisa kvalitetskrav och redogörelser
- k) avtalsritningar
- l) allmänna kvalitetskrav och arbetsbeskrivningar

Antal serier ritningar:

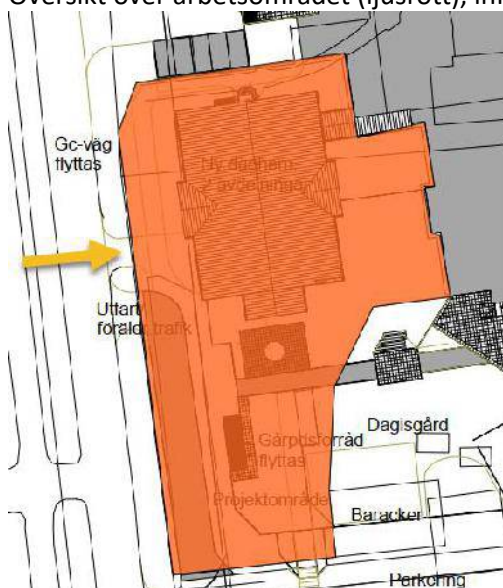
Beställaren levererar och bekostar endast kontraktshandlingarna i pappersform. Entreprenören för själv stå för utskrift och kopiering av bygghandlingar som tillhandahålls i pdf-format.

AFC.12

Arbetsområde

Arbetsområde (entreprenadgrän) anges på ritningarna, entreprenörerna är dock skyldiga att utföra arbeten utanför arbetsområdet, t.ex. anslutningar, rörgator, kabelstegar o dylikt. Städning, avspärningar och skyddande av dessa ytor är lika som inom arbetsområdets gränser.

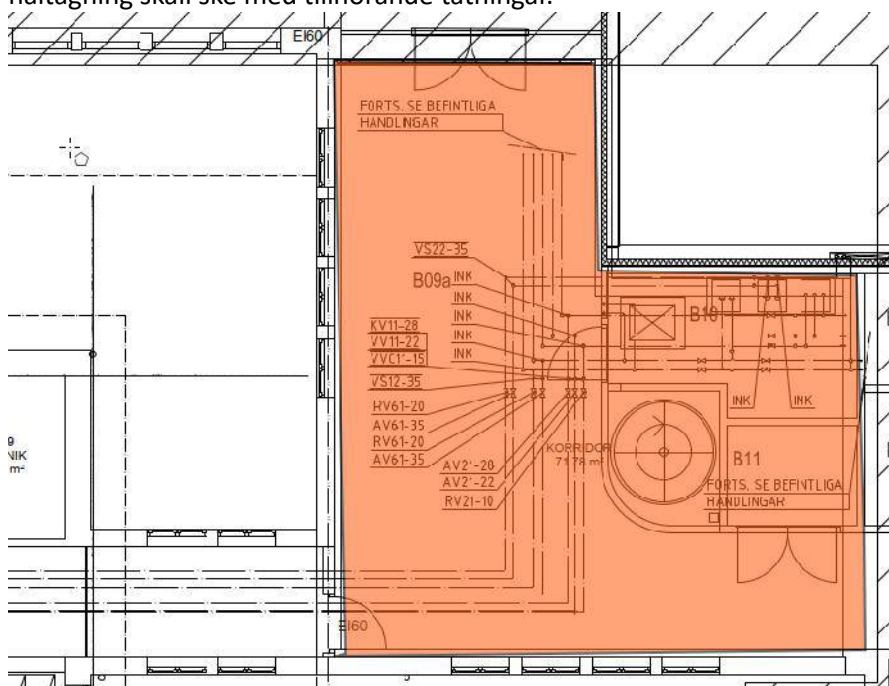
Översikt över arbetsområdet (ljusrött), infart skall ske vid gula pilen.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21
Projekt nr:	2484	Ansvarig: Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev: Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

Vissa arbeten kommer att utföras i befintlig fastighet för inkoppling av EL/VVS, exakta områden som berörs enligt EL/VVS handlingarna men i nedanstående område skall entreprenören räkna med att undertak skall plockas ner och återställas samt att håltagning skall ske med tillhörande tätningar.

AFC.121 Arbetsområdets gränser

Entreprenören ska stängsla in arbetsområdet, entreprenören är ansvarig att ingen obehörig tar sig in på arbetsområdet.

AFC.122 Syn före påbörjande av arbete

(AA 64 §)

Entreprenör och byggherre gör en gemensam syn på byggplatsen innan arbetet inleds.

AFC.13 Förutsättningar

AFC.131 Uppgifter om sidoentreprenader och andra arbeten

Sidoentreprenader förekommer ej.

AFC.132 Arbetstider

Allt arbete skall utföras på ordinarie arbetstid (07.00 – 18.00). Andra arbetstider endast enligt överenskommelse.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.133 Pågående drift eller verksamhet inom och invid arbetsområdet
 Samlingshuset samt befintligt daghem skall under hela byggtiden vara i drift, entreprenör skall medverka till att det uppstår så små störningar som möjligt. Se även säkerhetsdokumentet.

AFC.134 Förutsättningar med hänsyn till befintliga byggnader
 Entreprenören är skyldig att skydda befintliga byggdelar och konstruktioner för skador och nedsmutsning. Entreprenören står för reparationer eller ersätter eventuella skador samt rengör nedsmutsade ytor.

Behöver entreprenören tillfälligt ta i anspråk ytor utanför arbetsområdet behöver detta samordnas och godkännas av byggherren.

AFC.139 Övriga förutsättningar
 Generellt rökförbud gäller på hela arbetsplatsen, om rökning skall ske skall särskild område utmärkas av GE där rökning utförs.

AFC.14 Skydds- och säkerhetsföreskrifter m m
 Entreprenören svarar för att egen personal ges föreskriven information och utbildning i skydd och säkerhet. Det åligger även entreprenören att med underentreprenörer avtala om motsvarande skyldighet för denne mot sin personal.

Se även säkerhetsdokumentet och de krav som åligger där.

AFC.15 Varor m m
Nya varor
 Alla nya varor enligt byggnads- och övriga beskrivningar.

AFC.1522 Varor som tillhandahålls
 Finns ej

AFC.157 Utbildning och support
 Skolning till driftspersonalen skall utföras i två omgångar. Första skolningstillfället vid ibruktagningen och den andra inom ett år efter ibruktagningen efter överenskommelse med beställaren. Skolningstillfället skall protokollföras och utförda kontroller dokumenteras.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.16   **Tillstånd m m**
(AA 8§ 1 mom.)

AFC.162   **Myndighetsbesiktning**
Myndigheternas syner och besiktningar ombesörjs av entreprenörerna. Prov enligt AA § 11 mom. 4 ombesörjs och bekostas av entreprenörerna.

AFC.17   **Anmälningar**

AFC.171   **Anmälningar till myndigheterna**
Byggherren har inlämnat bygglovsansökan och fått byggnadslov beviljat.

AFC.179   **Skyldighet att lämna uppgifter**
Den huvudsakliga genomföraren av byggprojekt, huvudentreprenören, är skyldig, enligt 15b § lagen om beskattningsförfarande 1558/1995, att till skatteförvaltningen lämna uppgifter både om sina egna arbetstagare och om arbetstagarna för andra företag som verkar på byggplatsen (under- och sidoentreprenörer).

Alla företag som verkar på byggplatsen är skyldiga att lämna uppgifter om sina egna arbetstagare till huvudentreprenören.

AFC.183   **Ansvar för byggarbetsmiljö**
Se separat säkerhetsdokument.

AFC.185   **CE-märkning av sammansatta maskinanläggningar**

AFC.2   **Utförande**

Entreprenadföreskrifter

Om kontraktshandlingarna inte nämner krav som ställs på byggnadsarbetet eller del av det, skall entreprenören efter att ha diskuterat saken med byggherren iaktta kontraktshandlingarnas bestämmelser om likadana eller jämförbara prestationer eller, om dylika saknas, i motsvarande byggnadsarbeten vanligen tillämpad praxis för åstadkommande av ett bra och gediget arbetsresultat.

I första hand skall utförande och kvaliteter angivna i Hus AMA 18, Anläggnings AMA 13 och Ålands Byggbestämmelse Samling följas. Gällande VVS- och EL-arbetena se respektive beskrivning.

Material

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

Om entreprenören under byggtiden önskar byta i handlingarna föreskrivet material skall bytet godkännas av byggherren i form av protokollfört beslut. Entreprenören åligger att framlägga uppgifter som visar materialens likvärdighet i form av kvalitet, livslängd och övriga relevanta egenskaper. Om godkänt byte leder till lägre kostnader skall byggherren få del därav genom kreditering.

Entreprenören står för eventuella utrednings- och projekteringskostnader i samband med prövning av likvärdighet. Entreprenören skall beakta tidplan så att inte denna blir förskjuten i samband med prövning av likvärdighet. Om det vid brukande av utbytt material/apparat visar sig att materialet/apparaten inte motsvarar det föreskrivna strå entreprenören för alla kostnader knutna till detta. Se även AA § 44.

Renhållning och sopsortering

Skall ske enligt myndigheternas direktiv. Se även AA.

Prestationsskyldighet

Enligt AA

Kvalitetssäkring

Enligt AA

Heta arbeten.

Samtliga entreprenörer skall beakta brandförsäkringens krav vid utförande av s.k. heta arbeten samt inneha giltigt certifikat för heta arbeten.

Våtrumsarbeten

Arbetskraft som anlitas för våtrumsarbeten bör äga och uppvisa aktuellt certifikat för våtrumsarbeten. För närmare beskrivning se byggnadsbeskrivningen.

Säker vatten

VVS-arbeten skall utföras enligt säker vatteninstallation och eventuella avsteg dokumenteras.

Personals kvalifikationer för EI-arbeten

EI-arbeten ska utföras av behörig elinstallatör eller fackman. Entreprenören ska utse en ansvarig arbetsledare för entreprenaden, med minst 5 års erfarenhet av liknande uppdrag.

Utöver ovanstående ska personal som utför entreprenaden, enskilt ha minst:

- Montörsbevis
- Arbetssäkerhetskort
- Elarbetssäkerhetskort

Entreprenören ska under entreprenadtiden ha montörsbevis och elarbetssäkerhetskort

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

---

för samtliga i entreprenaden ingående personal tillgänglig som kan kontrolleras av beställaren.

AFC.21   **Kvalitetsangivelser**

Fuktegenskaper skall anges bland de egenskaper som har betydelse vid prövning av likvärdighet.

Tätskiktsarbetet skall utföras enligt gällande riktlinjer från AB Tätskiktsgarantier i Norden, tätskiktsleverantörens anvisningar och AMA hus. Dessa gäller i nämnd ordning.

AFC.22   **Kvalitets- och miljöarbete**

Entreprenören är skyldig att omgående granska erhållna handlingar och jämföra dem med varandra samt på arbetsplatsen kontrollera befintliga konstruktioner. Entreprenören skall omgående meddela om motstridigheter upptäcks.

Varje entreprenör skall före tillverkning av måttanpassade detaljer på byggnadsplatsen kontrollera verkliga förhållanden.

Entreprenör skall vara beredd att styrka sin prestationsförmåga genom att redovisa sin arbetsledningsorganisation och andra ingångna avtal samt vid kontraktsförhandlingarna lämna förklaring över hur organisationen för detta projekt är avsedd att lösas.

Entreprenörens ansvariga arbetsledare bör under arbetstid kontinuerligt finnas på arbetsplatsen.

Entreprenören ansvarar inom ramen för "Tjänster på byggplatsen" för ordnade av byggplatsens interna avfallshantering samt bortförsel av avfall.

Material och produkter som klassas som farligt avfall skall omhändertas av Svinryggens Deponi AB.

Till farligt avfall räknas impregnerat virke, vitvaror, batterier, beck, lim, spackel, silikon, färger, förtunningsmedel, lösningsmedel, rostskyddsmedel, lack mm. För närmare specifikation kontakta Svinryggens Deponi Ab.

AFC.221   **Kvalitetsledning**

Beställaren förutsätter att entreprenören har kvalitetsledningssystem, typ SS-EN ISO 9001, 2000, eller liknande, så att byggprocessen kontrolleras i väsentliga delar.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.23 ÄTA-arbeten

AA § 43 - § 50

Entreprenören är skyldig att utföra tilläggsarbeten.

Ändringar och tilläggsarbeten skall skriftligen meddelas eller protokollföras. Fordringar som ej är fastställda honoreras ej.

AFC.242 Tillhandhållande av handlingar och uppgifter från entreprenören under entreprenadtiden

Dokumentation/intyg från utförd kontroll och övriga åtgärder enligt kontrollplan skall föreligga och överlämnas till beställaren vid slutbesiktning.

Fuktsäkerhetsdokumentation

Entreprenören skall dokumentera fuktsäkerhetsåtgärder som utförs under produktionen i form av egenkontroll, fuktronder, fuktmätningar, placering av mätpunkter, kalibrering av mätinstrument, fotodokumentation o dyl.

Relationshandlingar

Skall utföras enligt specifikation i respektive konsult beskrivningar.

Entreprenören bekostar kopiering av 2st omgångar kompletta relationshandlingar (A1 format) insatta i mappar samt 1st usb-minne med kompletta relationshandlingar som överlämnas vid överlåtande. Samtliga upprättade bygghandlingar skall ingå som relationshandling.

Beställaren bekostar upprättande av relationshandlingar (konsultkostnaderna). Förutom i de fall där entreprenör har begärt ändring av utförande eller material och det medför extra arbete för upprättande av relationshandlingar, i de fallen bekostar entreprenören upprättande.

Övrigt

Se även respektive konsults krav inom de olika områdena.

AFC.3 Organisation

AFC.311 Beställarens ombud

Tommy Saarinen

Klintvägen 14 C 11, AX-22100 MARIEHAMN

Tfn: +358 457 5267 028

E-post: tommy@byggkontroll.ax

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.313 Beställarens kontrollant

BYGG - MARK

Tommy Saarinen
Klintvägen 14 C 11, AX-22100 MARIEHAMN
Tfn: +358 457 5267 028
E-post: tommy@byggkontroll.ax

EL

Ljuspunkten
Lasse Friman
Västra Esplanadgatan 5, AX-22100 MARIEHAMN
Mobil: +358 40 072 1187
E-post: ljuspunkten@aland.net

VVS

Pernord Ab
Jonas Nordberg
Torggatan 13A, AX-22100 Mariehamn
Tfn: +358 40 754 7180
E-post: jonas@pernord.ax

AFC.321 Entreprenörens ombud

Skall anges i anbudshandlingarna.

AFC.324 Entreprenörens kvalitetsansvarige

Entreprenören skall i sitt anbud ange den person som skall ansvara för att projektet genomförs i enlighet med gällande lagar och förordningar samt ange krav i denna upphandling.

AFC.33 Möten

AFC.333 Byggmöten

På arbetsplatsen skall under arbetets gång hållas arbetsplatsmöten efter behov, dock minst en gång i månaden. Arbetsplatsmötena skall protokollföras och undertecknas av byggherren och huvudentreprenören. Såsom ordförande skall byggherrens representant fungera.

På byggmötena skall följande frågor behandlas:

1. Handlingarna
2. Tekniska frågor
3. Tidplan och resurser
4. Hinder

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

5. Kvalitet och miljö
6. Arbetsmiljö
7. Ekonomi
8. Allmänna hjälpmedel och allmänna arbeten
9. Myndigheter
10. Besiktningar
11. Administrativa frågor
12. Övriga frågor

AFC.34 Arbetsledning och anställda

Entreprenören skall använda yrkeskunnig arbetskraft.

AFC.342 Arbetsledning

Huvudentreprenören skall svara för arbetsplatsens arbetsledning samt hålla en ansvarig arbetsledare på platsen under hela byggtiden. Ytterligare skall var och en entreprenör ha för sin entreprenadprestation en tillräcklig yrkeskunnig arbetsledning.

AFC.344 Personalförteckning och legitimationsplikt

Text under rubrik i AMA AF 21 utgår.

Huvudentreprenören ska föra en uppdaterad förteckning över de arbetstagare och egenföretagare som arbetar på en gemensam byggarbetsplats. Förteckningen ska innehålla namn, personnummer och skattenummer, datum för när arbetstagarens arbete på arbetsplatsen börjar och slutar, arbetsgivarens namn och FO-nummer.

Personer som tillfälligt transporterar varor till arbetsplatsen behöver inte antecknas i förteckningen eller ha personkort.

Sido- och underentreprenörer lämnar uppgifter till huvudentreprenören.

Huvudentreprenören ska svara för att varje arbetstagare på arbetsplatsen har ett synligt med fotografi försett personkort. Av kortet ska framgå arbetsgivare och arbetstagarens personliga skattenummer.

För ytterligare uppgifter se Arbetarskyddslag kapitel 6.

AFC.35 Underentreprenörer

Samtliga underentreprenörer som entreprenör tänker anlita skall godkännas av beställaren.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.37 Samordning
Entreprenören (GE) skall överta det ansvar som åligger byggherren för samordning av åtgärder mot ohälsa och olycksfall.

AFC.371 Samordning av arbeten
Byggtreprenören (GE) ansvarar för samordningen på arbetsplatsen mellan övriga entreprenörer.

AFC.38 Dagbok
Arbetsplatsdagbok
Huvudentreprenören skall föra arbetsplatsdagbok, i dagboken skall framgå väderlek, personalstyrka (för olika entreprenörer), syner, skadefall samt provningar och tester. Dagboken skall vara tillgänglig för byggherren samt hans kontrollanter.

AFC.4 Tider

AFC.41 Tidplan
Entreprenören skall senast 2 veckor efter kontraktets undertecknande överlämna en huvudtidplan. Efter det upprättas en detaljerad tidplan i samråd med övriga entreprenörer och byggherren.

Vid upprättande av tidplan skall realistiska tider för varje moment användas.

AFC.42 Igångsättningsid
Beräknad start av entreprenaden är 28.10.2024.

AFC.44 Deltider
Finns ej

AFC.45 Färdigställande tider
Kontraktarbetena ska vara färdigställda i sin helhet och mottagningsbesiktning genomförd senast den 12.12.2025.

AFC.47 Garantitid
Garantitiden för samtliga entreprenader är 24 månader.
Övriga materialgarantier enligt olika beskrivningar där det närmare beskrivs material och utförande.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFC.5   Ansvar och avhjälpande

Ansvar för entreprenörer samt byggherren framgår av 3 kapitlet i AA.
Byggentreprenören ansvarar härutöver för vattenisoleringen i våtutrymmena i 10 år.
Övrigt ansvar efter garantitidens utgång framgår av § 30.

AFC.51   Vite

AFC.511   Vite vid försening

Vid försening är byggherren berättigad att av entreprenören erhålla vite med ett belopp av 0,05 % per arbetsdag av kontraktssumman varmed färdigställande fördröjs. Byggherren har rätt att direkt avdra bötesbeloppet från inestående betalningsrater eller garantier.

Fullt vitesbelopp som räknas på hela entreprenadsumman kommer att krävas för varje etapp enligt AFC.44 som försenas mot de angivna tiderna.

Bötesbeloppet räknas högst 50 dagar.

AFC.54   Försäkring

Text i AMA AF 21 utgår

Huvudentreprenören är skyldig att på sin bekostnad ombesörja försäkring av byggnadsobjektet samt av för arbetet anskaffade byggprodukter och brukstillbehör till deras återanskaffningsvärde. Försäkringen skall också täcka sido- och underentreprenader samt byggherrens anskaffningar.

Som försäkring tas byggnadsarbetsförsäkring eller annan skadeförsäkring som täcker objektet av oförutsedda händelser såsom eldsvåda eller skadegörelse samt innefattar rivnings och röjningskostnader.

Försäkringen skall tas i byggherrens namn i en solid försäkringsanstalt som bedriver verksamhet på orten. Varje enskild entreprenör ombesörjer och bekostar sina egna lagstadgade försäkringar och försäkring för sin byggnadsutrustning. Varje entreprenör skall även teckna en ansvarsförsäkring.
För närmare detaljer hänvisas till AA § 38.

AFC.55   Ansvar för brandskydd

Samtliga entreprenörer ansvarar själva för att erforderligt brandskydd finns vid utförande av sina arbeten.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

- AFC.551   Ansvar för brandfarliga heta arbeten**
Samtliga entreprenörer skall beakta brandförsäkringens krav vid utförande av s.k. heta arbeten samt inneha certifikat för heta arbeten.
- AFC.57   Avhjälpande**
Beställaren skall omgående meddela entreprenören om eventuell fel eller brister under garantitiden, varpå entreprenör omgående skall åtgärda bristerna.
- AFC.58   Ansvar efter garantitiden**
Se RT 16-10660 kapitel 3, § 30
- AFC.6   Ekonomi**
- AFC.61   Ersättning**
Ersättning för ändrings eller tilläggsarbeten betalas endast ut när arbetet är beställt skriftligt eller annan dokumenterad beställning är utförd av beställaren.
- AFC.611   Ersättning för ÄTA-arbeten**
Entreprenören skall i anbudet ange priser för tilläggsarbeten. Se AFB.31
Entreprenören är skyldig att utföra tilläggsarbeten, varvid om ej annat överenskommit om priset, tillämpas självkostnadspris + 8 % tillägg för allmänna omkostnader.
- AFC.614   Ersättning för kostnadsändring (indexreglering)**
Entreprenaden utförs till fast pris utan rätt till indexreglering.
- AFC.615   Slutavräkning**
Se RT 16-10660 kapitel 9, § 73
- AFC.621   Betalningsansvar**
Beställaren betalar i rater till entreprenör enligt i kontraktet bifogad betalningsplan.
- AFC.622   Betalningsplan**
Den första raten som uppbärs i samband med kontraktets undertecknande får vara högst 5 % av entreprenadsumman.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

Mellanraterna skall motsvara utfört arbete.

För överlämnande av kompletta dokumentpärmar skall en rat på 3000€ avsättas.

Den sista raten skall vara 10 % av entreprenadsumman och den utbetalas efter det att arbetet är godkänt och mottaget av byggherren samt garantitida säkerheten (bankgaranti) överlämnats till byggherren. Av denna rat betalas högst 50 % före alla eventuella anmärkningar är åtgärdade och samtliga arbeten helt färdigställda.

Betalningstiden är 21 dagar efter att byggherrens kontrollant godkänt fakturan. Fakturerade arbeten skall vara utförda innan fakturering. Fakturerade arbeten kontrolleras maximalt en gång per vecka.

AFC.623 Förskott

Betalas ej förutom första raten enligt punkt AFC.622

AFC.624 Fakturering

Fakturering sker inklusive moms. s.k. omvänd moms gäller ej.

AFC.63 Säkerhet

AFC.631 Säkerhet till beställaren

Entreprenören lämnar byggherren bankgaranti, vars storlek skall vara 10 % av entreprenadsumman och som skall vara i kraft 3 månader efter projektets färdigställande. Garantin skall inlämnas innan den första raten betalas.

Efter godkänd överlåtelse lämnar entreprenören bankgaranti på 24 + 3 månader på arbetet vars storlek skall vara 2 % av entreprenadsumman.

Efter att garantitidagarantin överlämnats samt att byggherren godkänt garantin med dess innehåll, utbetalas entreprenadsummans slutrat.

AFC.632 Säkerhet till entreprenören

Ges ej.

AFC.7 Besiktning

Senast vid slutsammanträdet skall följande handlingar överlämnas till beställaren:

- Fukt- och säkerhetsdokumentation enligt AFC.242
- Kvalitetsdokument
- Eventuella avvikelserapporter vid våtrum

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

- Dokument enligt VVS handlingarna
- Dokument enligt EL handlingarna

AFC.712 Förbesiktning

Förbesiktning hålls innan mottagningsbesiktning med avsikt att påtala eventuella brister som entreprenören kan åtgärda innan mottagningsyn. Två veckor innan mottagningsbesiktning skall entreprenaden vara så klar att förbesiktningar kan hållas.

AFC.713 Slutbesiktning

Mottagningsbesiktning hålls enligt AA 70§.

AFC.714 Garantibesiktning

Skall ske två år efter godkänd slutbesiktning.

AFC.718 Besiktningsman

Besiktningsman utses och bekostas av beställaren.

AFC.73 Besiktningsammansträden

Dokumenteras enligt RT 16-10660 kapitel 9, §76

AFC.8 Hävning

Se AA §§ 78-88.

AFC.9 Tvistelösning

Se AA §§ 89-92

Tvister i anledning av entreprenadkontraktet skall i första hand avgöras av Ålands Tingsrätt.

AFG ALLMÄNNA ARBETEN OCH HJÄLPMEDEL

Entreprenören ska på egen bekostnad anskaffa erforderliga allmänna arbeten och hjälpmedel för den egna entreprenaden, där inte annat anges i detta avsnitt.

AFG.11 Placering av allmänna hjälpmedel

Bodar, material, kranar mm skall placeras inom entreprenadområdet.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

- AFG.111 APD-plan som upprättas av entreprenören**
 Entreprenören skall upprätta ritning för placering av egna och underentreprenörers allmänna hjälpmedel. Placering skall ske så att onödigt gångavstånd undviks.
- AFG.12 Bodar**
 GE håller personalutrymmen, toalett, verkstads- och förrådsutrymmen i erforderlig omfattning för egen personal och underentreprenörer. Bodar och dyligt skall under hela entreprenadtiden vara klotterfria och utvändigt snygga.
- AFG.14 Tillfällig el- och va- försörjning m m**
 GE står för EL under byggtiden, GE ordnar med egen byggström från Ålands elandslag.

 VA (vatten och avlopp) får kopplas in på befintlig fastighet under byggtiden, byggherren står då får förbrukningen under byggtiden dock skall GE stå för alla kostnader för inkoppling och demontering samt eventuell återställning efter avslutat entreprenad.
- AFG.16 Tillfällig skyltställning och tillfällig orienteringstavla**
 Uppsätts på GE bekostnad, placeringen skall godkännas av byggherren. Eventuellt byggnadslov alternativt tillstånd av myndigheterna söks och bekostas av entreprenören.
- AFG.31 Skydd av arbete och egendom m m**
- AFG.311 Skydd av arbete**
 Arbete får inte utan betryggande skyddsåtgärder bedrivas under väder som kan orsaka skada.

 Respektive entreprenör skall skydda sitt eget färdiga arbete så att det inte skadas eller slits under entreprenadtiden.
- AFG.312 Skydd av ledning, mätpunkt m m**
 GE skall undersöka om det inom entreprenadområdet finns ledningar i marken, samtliga entreprenörer måste ta hänsyn till detta.
- AFG.313 Skydd av vegetation**
 För undvikande av skada skall entreprenören skydda träd, buskar och andra växter som skall bibehållas.
- AFG.316 Tillfällig inhägnad**
 GE ansvarar för att arbetsplatsen blir erforderligt inhägnad. Arbetsplatsen skall även förses med varningsskyltar.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

AFG.5 Ställningar och montering

AFG.51 Ställningar

AFG.6 Ursparning, håltagning, igensättning och tätning

GE ansvar för utförande. Kontrollanterna skall ges tillfälle att syna tätningar innan fastbyggnad.

Tätningar utförs så att vägg, bjälklag, tak, etc. uppfyller samma brandtekniska klass som omkringliggande byggnadsdelar. GE ansvarar för att tätningar utförs.

AFG.611 Samordning av ursparning och håltagning

GE skall i god tid innan ursparning skall utföras infodra uppgifter om dessa från övriga entreprenörer samt samordna dessa.

GE ombesörjer att håltagningsritningar uppgörs. Entreprenörerna antecknar på konstruktionsritningar behövliga håltagningar och ursparningar med mått större än 50 mm. Anteckningarna görs med måttangivelser och den entreprenör som infört uppgifterna bekräftar riktigheten med sin namnteckning. Då samtliga entreprenörer infört önskade håltagningar kontrollerar berörda konsulter om modifieringar eller konstruktiva åtgärder behöver vidtas.

GE ansvarar för att uppgifter på håltagningsritningarna beaktas.

AFG.71 Uppvärmning och uttorkning

GE ansvarar för att detta utförs erforderligt så att byggnaden ej tar skada.

AFG.752 Snöröjning

GE ansvarar ensam för snöröjning och renhållning av byggnadsområdet.

AFG.82 Renhållning

GE ansvarar avvikande från AA 2 § mom. f. ensam för omhändertagandet av avfall d.v.s. ordnar och bekostar erforderliga avfallscontainers, erforderliga transporter samt tippavgifter.

Sortering enligt kommunens krav och anvisningar.

AFG.83 Städning och slutrengöring

Före slutstädning skall respektive entreprenör överlämna städinstruktioner till byggtreprenören i god tid före arbetet skall utföras.

Projekt:	PROJEKT	AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484	Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status: Förfrågningsunderlag

Kod	Rubrik
-----	--------

Samtliga utrymmen som har blivit nersmutsade av någon entreprenör skall städas detta gäller även utrymmen utanför entreprenadgränsen.

AFG.831 Städning

GE skall till förbesiktningen ha utfört slutstädning i hela byggnaden. Städningen omfattar all städning inkl. fönsterputs.

AFG.832 Slutrengöring

Slutrengöring omfattar såväl invändig som utvändig rengöring. Rengöring av yttre brunnar i mark, rörledningar o dylikt skall utföras.

I slutrengöringen ingår även slutbehandlinger på levererat material enligt leverantörernas föreskrifter.

I slutrengöringen ingår även apparatskåp, centraler, fördelningsskåp, ventilationsaggregat, golvbrunnar m m.

AFG.84 Avetablering och återställande av mark och väg

GE skall återställa all ianspråktagen mark och väg. Tillfällig väg och plan ska tas bort. GE ska laga väg, plan eller annan anläggningsdel som denne skadat genom åverkan.

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod | Rubrik

Bilaga 1 Gränsdragningslista för utsättning, ursparning och håltagning Enligt AFG.61

"Denna lista är endast med som förslag till gränsdragning åt generalentreprenören"

Metod	Konstruktion	Material	Form på ursparning och håltagning	Diameter eller största sidomått	Utsätts av ¹⁾	Utförs av ¹⁾	Anmärkning
Ursparning	Väggar och bjälklag	Betong	Oavsett form	Oavsett storlek	BE	BE	4)
		Gips- eller träskivor	Oavsett form	Oavsett storlek	BE	BE	4)
		Tegel, lättbetong, lättklinkerbetong och kalksandsten	Oavsett form	Oavsett storlek	BE	BE	4)
	Övriga konstruktioner	Oavsett material	Oavsett form	Oavsett storlek	BE	BE	4)
Håltagning	Väggar och bjälklag	Betong med tjocklek 300 mm eller mindre	Rund	50 mm eller mindre	E	E	
				Större än 50 mm	E	BE	
			Annan form	Oavsett storlek	E	BE	
		Betong med tjocklek större än 300 mm	Oavsett form	Oavsett storlek	E	BE	
		Gips- eller träskivor	Oavsett form	150 mm eller mindre	E	E	2)
				Större än 150 mm	E	BE	
	Tegel, lättbetong, lättklinkerbetong och kalksandsten	Rund	50 mm eller mindre	E	E		
			Större än 50 mm	E	BE		
		Annan form	Oavsett storlek	E	BE		
	Övriga konstruktioner	Oavsett material	Oavsett form	Oavsett storlek	E	BE	3)

1) E= Entreprenör, BE = Byggnadsentreprenör

2) Avser konstruktion av enbart gips- eller träskivor och standardreglar av stål eller trä

3) Här ingår väggar av gips- eller träskivor som är förstärkta med stålplåt eller med regelverk i förstärkt stålplåt

4) Övriga entreprenörer skall ge uppgifter till BE för utsättning (hålstorlek, placering m.m.)

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod | Rubrik

Bilaga 2 Gränsdragningslista för igensättning och tätning Enligt AFG.62

”Denna lista är endast med som förslag till gränsdragning åt generalentreprenören”

Funktion	Konstruktion	Metod	Igensätts av ¹⁾
Brandklassad igensättning och tätning	Betongbjälklag eller vägg utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan betongbjälklag eller vägg och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan övriga konstruktioner och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Övriga konstruktioner utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
	Inom ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
Ljudklassad igensättning och tätning	Betongbjälklag eller vägg utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan betongbjälklag eller vägg och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan övriga konstruktioner och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Övriga konstruktioner utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
	Inom ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
Annan igensättning och tätning	Betongbjälklag eller vägg utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan betongbjälklag eller vägg och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Mellan övriga konstruktioner och ram eller rörhylsa	Oavsett metod	BE
	Övriga konstruktioner utan ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
	Inom ram eller rörhylsa	Oavsett metod	E
Silicontätning	Mot golv vid WC-stol	Oavsett metod	BE
	Mot diskbänk/arbetsbord	Oavsett metod	BE

- ¹⁾ E= Entreprenör
BE = Byggnadsentreprenör

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21	
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag

Kod | Rubrik

Bilaga 3 Gränsdragningslista entreprenörer

"Denna lista är endast med som förslag till gränsdragning åt generalentreprenören"

B= Byggnadsentreprenör W= VVS entreprenör E= El entreprenör VA=Vattenleverantören (kommun) BH= Byggherre M= Målningsentreprenör SE= Styr och övervakning		Leverans	Montage	Kopplar	Bevakar	Funktion	Anmärkning	
1. Utvändiga markarbeten							Schakt	
Avloppssystem, utvändigt	W	W	W	B	W	B		
Dräneringssystem, komplett	W	W	W	B	W	B		
Dagvattensystem och gårdsbrunnar, komplett	W	W	W	B	W	B		
Fettavskiljare, pumpbrunnar - tillhörande fundament	W B	W B	W	B W	W B	B B		
Stuprör och lövsilar	B	B	B	W	B	B		
Vattenserviceledning	W	W	W	B	W	B		Inkl. skyddsror under byggnad
Kabeldiken för kablar och rör	B	B		E/B	B	B		
Jordslinga	E	E	E	B	E	B		
Utearmaturer, bilvärmare mm - Fundament	E E	E E	E	B	E	B B		
- Riktning, stöd	E	E						
- Uppmärkningar	E	E						
El och telefonledningar, tomrör - kabelmärckband	E E	E B	E	B E	E B	B		
Markisoleringar	B	B		W	B	B		
Betongbrunnar inkl. lock	B	B		W	B	B		
Plastbrunnar	W	W		W/B	W	B		
2. Invändiga arbeten								
Vattenmätare	VA	VA	VA/ W	W	VA			
Täckbrickor för vatten- och värmerör	W	W		B	W			
Demontering och återmontering av befintliga undertak		B		W/E	B			
3. Inspektionsluckor o inbyggnad								
Inspektionsluckor i vägg, tak, schakt, undertak o dylikt inklusive ramar	B	B		W/E	B			
Inbyggnad av kanaler o dylikt	B	B		W/E	B			
4. Takgenomföringar o dylikt								Av trä eller stål ej vvs leveranser
För fläktar	B	B		W	B			
Avloppsventilations stos	B	B	W/B	B	B			
Köksfläktar genomföringar, stosar	B	B	W/B	W	B			

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21			
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen		
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag		

Kod | Rubrik

	Fundament för takfläktar o dylikt	B	B	B	W	B	
	Plåtarbeten, isoleringar	B	B		W	B	Stosar o dylikt
	Övriga genomföringar	B	B	B	W	B	
	Inkopplingar	W	W	E	E/W	E/W	
5.	Galler o dylikt						
	Ventilationsgaller i dörrar	B	B	W	B		
	Ventilation via trösklar	B	B	W	B		
	Ytterväggsgaller	W	W	B	W		
	Invändiga galler	W	W	B	W		
	Överluftsdon	W	W	W	B	W	
	Vent galler för vent av vindar	B	B	B	B		
6.	Förstärkningar, underlag i väggar och tak						
	Infästning av inredningar och beslag	B	B		B	B	
	VVS installationer såsom radiatorer, armaturer m m	B	B	W	W	B	
	Elapparater, armaturer, dosor, centraler m m	B	B	E	E	B	
	Underlag i undertak	B	B	W/E	W/E	B	
7.	Rivningar						
	Byggnadskonstruktioner, -material, inredningar		B	W/E	W/E	B	
	Elinstallationer		E	E	E	E	
	Data-, telefon m m		E	E	E	E	
	Armaturer		E	E	E	E	
	Elkanaler		E	E	E	E	
	VS installationer inkl. isoleringar		W	W	E/B	W	
	Ventilationsinstallationer inkl. isoleringar		W	W	E/B	W	
	Sanitetsporstin, blandare		W	W	B	W	
8.	Storköksutrustning (ej aktuellt)						
9.	Filmning						
	Grundavlopp	W	W		W/B	W	
	Dagvattenledning	W	W		W/B	W	
10	Skydd av levererat material						
	Skydd av armaturer, reflektorer o dylikt	E	E		E/B	E	
	Skydd av installationer då målningsbehandling utförs efter installationerna monterats	M	M		B/M/ W/E	B/M	
	Skydd av ventilationsdon o dylikt, öppna ändar o dylikt.	W	W		W/B	W	
11	Rökevakivering (ej aktuellt)						

Projekt:	PROJEKT		AF DEL ENLIGT AMA AF 21			
Projekt nr:	2484		Ansvarig:	Tommy Saarinen		
Datum:	28-06-2024	Rev:	Status:	Förfrågningsunderlag		

Kod | Rubrik

12	El installationer i dörrar						
	Karmöverföring, kablage i dörrblad och karm	B	B	B	E	B	
	Beslag karmöverföring, motbleck, låskista m m	B	B			B	
	Kortläsare, taggläsare, kodlås	E	E	E	B	E	Se även el handlingarna
	Dörrautomatik (komplett)	B	B	E	E	B	
	- elanslutningar, kablage	E	E	E	B	B/E	
	- centraler för automatik	B	E	E	B	B/E	
13	Styr och regler						
	Ställdon	SE	SE	SE	SE/ W	SE	
	Givare, termostater	SE	SE	SE	E	SE	
	Dataundercentral	SE	SE	SE/ E	SE/ E	SE	
	Märkning av kablage	E/W	E/W	E	E/W	E/W	
	Provkörning och upprättande av protokoll				E/W	W	
	Upprättande av samordnad funktionsprovning, håller i genomgången och utför dokumentationen	SE	SE	SE	E/W	SE	
	Frekvensomvandlare	W	W	E/ SE	W/E/ SE	W/E	
	Kablar EL <=48V ACDC	E	E	SE	W/E/ SE	SE	
	Kablar EL >= 230V ACDC	E	E	E	E	SE/ E	
	Dosor, servicebrytare etc.	E	E	E/ SE	E/ SE	E/ SE	
14	Vitvaror, apparater						
	Kyl, frys	E	E	E	B,E	E	
	Spis	E	E	E	B,E	E	
	Köksfläkt	E	B/E	E/W	B/E	E	
15	EL ansvar mot VVS						
	Motorer, 1-fas, 3-fas	W	W	E	W/E	W/E	
	Apparater, pumpar, apparatskåp	W	W	E	W/E	W/E	
	Frekvensomvandlare	W	W	E/ SE	W/E/ SE	W/E	
	Kablar EL <=48V ACDC	E	E	W/ SE	W/E/ SE	W/E	
	Kablar EL >= 230V ACDC	E	E	E	E	W/E	
	Dosor, servicebrytare etc.	E	E	E/ SE	E/ SE	E/ SE	
	Golvvärmegivare	W	W	E	W	E/W	
	Kablage till golvvärmegivare	E	E	E	W	E	

DEN 28 JUNI 2024

Projektnummer: 2484
Status: Förfrågningshandling

DAGHEMMET VIKINGEN 2
BYGGNADSBESKRIVNING ENLIGT AMA HUS 18

TOMMY SAARINEN
BYGGKONTROLL AB
Klintvägen 14C 11, AX-22100 Mariehamn

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik	
0	SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM.....	4
01	SAMMANSATTA BYGGDELAR	4
1	UNDERGRUND, UNDERBYGGNAD, SKYDDANDE LAGER I MARK, GRUNDKONSTRUKTIONER OCH STÖDKONSTRUKTIONER.....	4
13	LAGER I MARK FÖR SKYDD AV BYGGNADSVERK	4
15	GRUNDKONSTRUKTIONER	4
2	BÄRVERK	5
27	BÄRVERK I HUSSTOMME	5
4	RUMSBILDANDE BYGGDELAR HUSKOMPLETTERINGAR, YTSKIKT OCH RUMSKOMPLETTERINGAR.....	6
41	KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERTAK OCH YTTERBJÄLKLAG.....	6
42	KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERVÄGG.....	7
43	INRE RUMSBILDANDE BYGGDELAR.....	8
44	INVÄNDIGA YTSKIKT	11
B	FÖRARBETEN, HJÄLPARBETEN, SANERINGSARBETEN FLYTTNING, DEMONTERING, RIVNING, RÖJNING, M M	12
BC	HJÄLPARBETEN, TILLFÄLLIGA ANORDNINGAR OCH ÅTGÄRDER M M	12
BCS	HJÄLPARBETEN FÖR HUS.....	12
BJ	GEODETISKA MÄTNINGSARBETEN.....	12
E	PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER.....	13
ES	PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER FÖR HUS	13
ESB	FORMAR FÖR BETONGGJUTNING I HUS	13
ESC	ARMERING, INGJUTNINGSGODS, FOGBAND M M I HUS	13
ESE	BETONGGJUTNINGAR I HUS	14
G	KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT	15
GS	KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT I HUS.....	15
GSN	KONSTRUKTIONER AV ELEMENT AV TRÄ ELLER TRÄBASERAT MATERIAL I HUS.....	15
H	KONSTRUKTIONER AV LÄNGDFORMVAROR	16
HSD	KONSTRUKTIONER AV LÄNGDFORMVAROR AV TRÄ I HUS	16
I	SKIKT AV TERMOISOLERVAROR MM I HUS OCH I GRUNDKONSTRUKTIONER TILL HUS.....	20
IB	TERMISK ISOLERING M M I HUS (EJ PLATSBYGGT KYL- ELLER FRYSRUM)	21
IBC	TERMISK ISOLERING AV GRUNDKONSTRUKTION.....	21
IBE	TERMISK ISOLERING AV YTTERVÄGG.....	21
IBF	TERMISK ISOLERING AV BJÄLKLAG.....	22
IBG	TERMISK ISOLERING AV YTTERTAK ELLER YTTERBJÄLKLAG.....	22

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik	
J	SKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, ASFALT, DUK, PLASTFILM, PLAN PLÅT, ÖVERLÄGGSPLATTOR E D	22
JS	SKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, ASFALT, DUK, PLASTFILM E D I HUS.....	23
JSB	UNDERLAGSTÄCKNINGAR AV BYGGPAPP E D I HUS	24
JSC	VATTENAVLEDANDE SKIKT AV BYGGPAPP, underlagsDUK, E D FÖR PLAN PLÅT OCH ÖVERLÄGGSPLATTOR I HUS.....	24
JSF	FUKTSKYDDSSKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, DUK, PLASTFILM M M I HUS.....	25
JT	TAKTÄCKNINGAR OCH VÄGGBEKLÄDNADER SAMT KOMPLETTERINGAR AV PLAN PLÅT FÖR HUS.....	25
JTB	TAKTÄCKNINGAR, VÄGGBEKLÄDNADER, KOMPLETTERINGAR M M AV PLAN METALLISERAD STÅLPLÅT FÖR HUS.....	25
K	SKIKT AV SKIVOR.....	29
KA	SKIKT AV SKIVOR AV SAMMANSATT TYP	29
KB	SKIKT AV CEMENT-, KALCIUMSILIKAT ELLER GIPSBASERADE SKIVOR E D	29
KBC	SKIKT AV GIPSBASERADE SKIVOR	29
L	PUTS, MÅLNING, SKYDDSBELÄGGNINGAR, SKYDDSIMPREGNERINGAR MM	30
LC	MÅLNING MM	31
LCS	BYGGPLATSMÅLNING AV HUS.....	31
LD	SKYDDSBELÄGGNING	34
LDS	SKYDDSBELÄGGNING I HUS.....	34
M	SKIKT AV BELÄGGNINGS- OCH BEKLÄDNADSVAROR I HUS.....	34
MB	BELÄGGNINGAR OCH BEKLÄDNADER AV PLATTOR AV NATURSTEN, BETONG, KONSTBETONG, KERAMIK, MOSAIK E D.....	35
MBE	BELÄGGNINGAR OCH BEKLÄDNADER AV KERAMISKA PLATTOR	35
MF	BELÄGGNINGAR AV TEXTIL, KORK, LINOLEUM, GUMMI, PLAST M M OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATTA	37
MFK	BELÄGGNINGAR AV MATTA ELLER PLATTOR AV PLAST OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATTA	38
MHJ	BELÄGGNINGAR AV GOLVAVJÄMNINGSMASSA	38
N	KOMPLETTERINGAR AV SAKVAROR M M.....	39
NS	KOMPLETTERINGAR AV SAKVAROR M M I HUS.....	39
NSC	KOMPLETTERINGAR TILL VÄGGÖPPNINGAR M M.....	39
NSF	UNDERTAK AV FÖRTILLVERKADE KOMPONENTER	41
NSJ	TILLTRÄDES- OCH SKYDDSANORDNINGAR.....	41
NSK	TRAPPOR, RÄCKEN, BALKONGER M M.....	42
NSM	TAKLIST, SOCKELLIST, HÖRNLIST M M	43

Projektname: Daghemmet vikingen 2**Projekt nr:** 2484**Datum:** 28-06-2024**Ansvarig:** Tommy Saarinen**Status:** Förfrågningshandling

Kod	Rubrik	
NSN	GALLER	43
X	INREDNINGAR OCH UTRUSTNINGAR.....	43
XB	INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M	43
XBC	TAVELENHETER	43
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M	43
YS	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M I HUS	43
YSB	MÄRKNING, SKYLTING M M I HUS	43
YSC	KONTROLL OCH INJUSTERING M M I HUS.....	44
YSD	IDRIFTSÄTTNING AV HUS.....	47
YSK	TEKNISK DOKUMENTATION FÖR HUS	48
Z	DIVERSE TÄTNINGAR, KOMPLETTERINGAR, INFÄSTNINGAR O D.....	49
ZS	DIVERSE TÄTNINGAR, KOMPLETTERINGAR, INFÄSTNINGAR O D I HUS ..	49
ZSB	TÄTNING AV FOGAR I HUS	49
ZSC	TÄTNING AV GENOMFÖRINGAR I HUS.....	49
ZSD	KOMPLETTERINGAR AV NÄT, TRÅD M M I HUS.....	49
ZSE	FÄSTDON i hus.....	50

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

Denna beskrivning ansluter till AMA Hus 18 och AMA Anläggning 13

Föreskrift i AMA åberopas genom att kod med tillhörande rubrik anges i denna beskrivning. För projektet gäller då föreskrift under angiven kod med tillhörande rubrik tillsammans med föreskrift under, enligt Pyramidregeln, överordnade koder med tillhörande rubriker.

0 SAMMANSATTA BYGGDELAR OCH INSTALLATIONSSYSTEM**01 SAMMANSATTA BYGGDELAR****01.S Sammansatta byggdelar i hus**

Ingående byggprodukter ska vara CE-märkta enligt på Åland gällande krav.

01.SC Ytterväggar, sammansatta**01.SC/31 Ytterväggar, sammansatta – element av betong****01.SC/35 Ytterväggar, sammansatta – element av trä eller träbaserat material****01.SH Trappor, sammansatta****1 UNDERGRUND, UNDERBYGGNAD, SKYDDANDE LAGER I MARK, GRUNDKONSTRUKTIONER OCH STÖDKONSTRUKTIONER****13 LAGER I MARK FÖR SKYDD AV BYGGNADSVERK****13.G Termisk isolering i mark för skydd av byggnadsverk****13.GS Termisk isolering i mark för skydd av byggnadsverk****TOLERANSER**

Toleranser under 01.S gäller

15 GRUNDKONSTRUKTIONER

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

15.S Grundkonstruktioner för hus*TOLERANSER*

Toleranser under 01.S gäller

Grund ska utföras med grundsulor, betongsockel och platta på mark.

15.S/11 Grundkonstruktioner – platsgjuten betong**15.SG Grundplattor, hela****15.SG/11 Grundplattor, hela – platsgjuten betong***KVALITETER*

Betong- och armeringskvaliteter redovisas på K-ritningarna.

15.SH Grundsulor*KVALITETER*

Betong- och armeringskvaliteter redovisas på K-ritningarna.

2 BÄRVERK**27 BÄRVERK I HUSSTOMME**

Enligt K-handlingarna. Toleranser under 01.S gäller.

27.B Stominnerväggar**27.B/37 Stominnerväggar – element av skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk****27.B/42 Stominnerväggar – skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk***Toleranser*

Stominnerväggar skall utföras i klass A enligt Tabell AMA 27.B/HSD-1.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

27.C Stomytterväggar**27.C/37 Stomytterväggar – element av skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk*****Toleranser***

Stomytterväggar – element av skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk skall vara utförda i klass A enligt Tamell AMA 27.C/GSN-1.

27.C/42 Stomytterväggar – skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk**27.D Pelarstommar****27.D/35 Pelarstommar – element av trä eller träbaserat material****27.E Balkstommar****27.E/35 Balkstommar – element av trä eller träbaserat material****27.F Stombjälklag****27.F/35 Stombjälklag – element av trä eller träbaserat material****27.G Yttertaks- och ytterbjälklagsstommar****27.G/35 Yttertaks- och ytterbjälklagsstommar – element av trä eller träbaserade material****4 RUMSBILDANDE BYGGDELAR HUSKOMPLETTERINGAR, YTSKIKT OCH RUMSKOMPLETTERINGAR**

Toleranser under 01.S gäller.

41 KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

YTTERTAK OCH YTTERBJÄLKLAG

41.A Sammansatta klimatskiljande delar och kompletteringar i yttertak och ytterbjälklag.

Yttertak utförs enligt A- och K-handlingarna, tak och fasaddetaljer utformas enligt A-handlingarna.

Samtliga genomföringar i yttertak levereras komplett till färdigt vattentätt utförande.

41.C Ytterklimatskärmar i yttertak och ytterbjälklag

Tätskikt av plåt

Taktäckning skall utföras med ytskikt av falsad plan plåt i bandtäckning. Anslutningar för olika typer genomföringar t ex stosar, ventilationshuvar mm utförs enligt takplan, se även EL- och VVS-handlingarna.

Utförande

Enligt avdelning JT och JTB.

41.D Innerklimatskärmar i yttertak och ytterbjälklag

Takbjälklag

Takbjälklaget skall värmeisoleras enligt K-ritningarna och avd IBF.31.

41.F Kompletteringar till yttertak och ytterbjälklag

Takuppbyggnader, ventilationshuvar, stosar för luftstammar, etc helbeslås med plåt. Stosar för luftstammar av plåt. Kulör på detaljerna som tak om ej annat anges i handlingarna.

42 KLIMATSKILJANDE DELAR OCH KOMPLETTERINGAR I YTTERVÄGG.

42.A Sammansatta klimatskiljande delar och kompletteringar i yttervägg

YTTERVÄGGAR

Ytterväggar utförs enligt konstruktionshandlingarna.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

42.B Ytterklimatsskärmar i yttervägg

42.B/35 Ytterklimatsskärmar i yttervägg – element av trä eller träbaserade material

42.C Innerklimatsskärmar i yttervägg

42.C/42 Innerklimatsskärm i yttervägg – skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk.

Toleranser

Skall utföras i klass A enligt Tabell AMA 42.C/HSD-1.

42.E Ytterväggskompletteringar

Luftintag/galler

Luftintag/galler i fasad levereras täckmålade i kulör lika anslutande fasad, levereras av luftentreprenör.

43 INRE RUMSBILDANDE BYGGDELAR

Våtutrymmen

När skivväggar av fuktkänsligt material omges av våtutrymmen på båda sidor måste utrymmet mellan skivorna ventileras. Om inte detta kan ske skall massivkonstruktion av icke fuktkänsligt material väljas.

43.B Kompletterande väggkonstruktioner

Inklädnader av installationer vid vägg/tak

Installationer av rör, kanaler, elledningar vid tak skall generellt vara dolda av undertak eller inklädnader. Där inte installationer döljs av undertak, enligt rumsbeskrivning, eller av takanslutningar för skåpinredningar skall installationer byggas in med gipsskivor mot stålreglar förutom inom installationsutrymmen där installationer enligt handlingarna lämnas synliga.

Installationer i vertikal led av rör och kanaler förläggs dolda inom schakt med undantag för värmestammar mellan radiatorer och vissa utanpåliggande varm- och kallvattenledningar i "våta utrymmen".

Inklädnader behandlas lika anslutande konstruktion.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

Alla vertikala schakt förses med inspektionsslucka 30 x 50 cm typ Gyproc Hila om inget annat anges i handlingarna.

43.B/42 Kompletterande väggkonstruktioner – skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk

Toleranser

Skall utföras i klass A enligt Tabell AMA 43.B/HSD-1.

43.C Innerväggar (ej stominnerväggar) och öppningskompletteringar

Väggar utföres och monteras enligt Gyproc´s anvisningar med krav enligt ställda ljud- och brandklasser. Gyprocs typdetaljer och monteringsanvisningar skall följas.

Förstärkning för dörrar utföres med komplettering med träregel.

För infästning och genomföring av VVS- och EL-installationer samt infästning av kompletterande byggnadsdelar (dörrar, partier mm) och rumskompletteringar utföres förstärkningar och avlastningar i väggarna.

43.CB Innerväggar (ej stominnerväggar)

Allmänt:

Toleranskrav för avstånd mellan väggar, där avståndet är $\leq 2,0$ m är $\pm 1,0$ cm.

Omfattning:

Enligt A- och K-ritningarna

Ljudisolering:

Utföres enligt angivna konstruktionstyper.

Innerväggarna skall alltid tätas mot angränsande byggnadsdelar och eventuella genomföringar så att angivna ljudkrav uppnås.

Genomföringar

Alla genomföringar skall tätas noggrant, fogmassa enligt kapitel ZSB. Eventuella täckbrickor skall vara i samma kulör som vägg.

43.CB/42 Innerväggar (ej stominnerväggar) – skivor och träregelverk eller träbaserade regelverk

43.D Bjälklagsöverbyggnader och öppningskompletteringar

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

43.DC Undergolv

Undergolv avsett för beläggning med linoleum, plast o d skall utföras med stålglättad yta.

Undergolv avsett för beläggning med keramiska plattor o d (i bruk som flytande golv samt för läggning i fästmassa) skall utföras med ytjämnhet minst motsvarande brädriven betong.

Avjämningsmassor får inte innehålla slaggprodukter, kasein eller andra proteiner.

Våtutrymmen

Vattentäta skikt under ytskikt enligt tabell MBE.1212/1 samt MBE 1212/2

Fall mot brunnar och rännor

Fall mot brunnar och rännor i små utrymmen:

- Runt golvbrunn: Fall minst 1:100, högst 1:50
- Svåråtkomliga ytor: Fall minst 1:50
- Fria golvytor: Fall minst 1:100

Fall mot brunnar och rännor i stora utrymmen:

- Runt golvbrunn: Fall minst 1:100, högst 1:50
- Svåråtkomliga ytor: Fall minst 1:50
- Fria golvytor inom 2-3m: Fall minst 1:100
- Övriga golvytor utförs horisontella med största tillåtna avvikelser enligt tabell 43.DC/-1.

TOLERANSER

Enligt tabell 43.DC/1.

Om befintliga golv där golvmaterialet förnyas ej uppfyller kraven skall spackling samt/eller slipning utföras så att kraven uppfylls.

Nivåskillnader:

Nivåskillnaden i golv mellan två mötande utrymmen där golvmaterialet förnyas får högst vara 10mm, i befintliga utrymmen som beläggs med nytt golvmaterial skall vid behov spackling samt slipning utföras för att minimera nivåskillnaden.

43.E Innertak

Fronter:

Synliga fronter vid innertak utförs och behandlas lika som innertaket om inget annat anges på undertaksritningar.

För nedpendlade demonterbara undertak se kapitel NSF.

43.E/40 Innertak – skivor och regelverk

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

44 INVÄNDIGA YTSKIKT

44.B Ytskikt på golv och trappor

44.BB Ytskikt på golv

Lutning på golv i våtutrymmen enligt 43.DC. Limning av beläggningar får ej utföras med kontaktlim utan skall ske med lim av vattenbaserad typ där så är möjligt. Där beläggning med vattentät plastmatta utförs skall limning ske med våtrumslim. Läggningsanvisningar upprättade av respektive fabrikant skall följas.

Vattentäthet

Golvbeläggningar i utrymmen med golvbrunnar skall utföras vattentäta.

Toleranser

Ytskikt på golv skall vara utförda i klass A enligt Tabell AMA 44.BB/1.

44.C Ytskikt på väggar

Klinker/Kakel

Plattsättning skall utföras enligt respektive fabrikants/leverantörs anvisningar och föreskrifter. Fogar vid anslutning mot karmar, foder o dyl. samt mellan plattor i hörn skall utföras med elastisk fogmassa. I ytterhörn monteras alltid kakelhörnlist om inte annat anges i handlingarna.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
B	FÖRARBETEN, HJÄLPARBETEN, SANERINGSARBETEN FLYTTNING, DEMONTERING, RIVNING, RÖJNING, M M
BC	HJÄLPARBETEN, TILLFÄLLIGA ANORDNINGAR OCH ÅTGÄRDER M M
BCS	HJÄLPARBETEN FÖR HUS
BCS.1	Skyddsanordningar vid arbete för hus Nya golvbeläggningar skall efter läggning och avslutad behandling skyddstäckas med 3,2mm träfiberskiva med tejpad skarvar fram till slutbesiktning.
BCS.11	Väderskyddsanordning vid arbete för hus Byggnaden och dess konstruktioner skall alltid vara skyddat mot nederbörd.
BJ	GEODETISKA MÄTNINGSARBETEN
BJC.23	Inmätningar som underlag för relationshandlingar
BJC.3	Utsättning Huvudentreprenören ansvarar för utsättning av alla höjder och måttlinjer.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

E PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER

ES PLATSGJUTNA KONSTRUKTIONER FÖR HUS

ESB FORMAR FÖR BETONGGJUTNING I HUS

ESB.1 Formar av valfri typ

Dolda formar får formsättas mot valfri form.

ESB.2 Formar av skivor

Synliga ytor skall alltid formsättas mot skivor.

ESB.22 Formar av plywoodskivor

ESB.3 Formar av brädor och luckor av brädor

ESB.31 Formar av brädor

ESB.32 Formar av luckor och brädor

ESB.7 Formar till kanal eller slits samt matriser och lister i form

ESB.74 Lister i form

ESB.741 Trekantslister i form

Till samtliga hörn som blir synliga sätts trekantslist.

ESC ARMERING, INGJUTNINGSGODS, FOGBAND M M I HUS

Sammanbindning av armering och anslutningspunkter för potentialutjämning till nätet måste utföras före gjutning.

Slakarmering

All armering framgår av konstruktionsritningarna samt tillhörande detaljritningar. Armeringsspecifikationer kommer inte att tillhandhållas.

Stålen fästes i formen och med varandra på så sätt att de hålls på plats under

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

gjutningen.

Stålen skall vara rena och fria från oljor och rost. Stålen stöds med tillräckligt antal distansklossar eller motsvarande. Monteringsstålens avstånd får vara högst 75 ggr huvudarmeringens diameter eller högst 1000 mm. Täckande betongskikt runt armering utförs enligt konstruktionsritningar.

ESC.2 Ingjutningsgods m m i platsgjuten betongkonstruktion

ESC.25 Ingjutna rör

ESC.251 Ingjutna rörledningar samt hylsor till rörledning

UTFÖRANDEKRAV

Rör som går i eller igenom betongplattan skall ingjutas i samband med gjutning av plattan. Provtryckning ska utföras innan rör gjuts in enligt VVS-handlingarna.

ESC.252 Skyddsror till kabel

Material, läge, dimension och tätning enligt EL-handlingarna.

ESE BETONGGJUTNINGAR I HUS

Arbetsfogar utförs endast där det visats på ritningarna. Vill entreprenören göra andra fogar bör han ha tillstånd därtill.

Mätning av relativ fuktighet (RF) ska utföras enligt YSC.121.

Yta som ska beläggas med asfaltsklister ska rensas från gjuthud.

Undergolv avsett för beläggning med linoleum, plast, fuktskydd, tätskikt o d skall utföras med stålglättad yta.

Undergolv avsett för beläggning med keramiska plattor o d (i bruk som flytande golv samt för läggning i fästmassa) skall utföras med ytjämnhet minst motsvarande brädriven betong.

ESE.1 Grundkonstruktioner av platsgjuten betong

ESE.14 Hela grundplattor av platsgjuten betong

Lutning i våtutrymmen får utföras med avjämningsmassa.

ESE.141 Hela grundplattor av platsgjuten betong som underlag för beläggning

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

Toleranser under AMA 43.DC/1 ska gälla.

ESE.5 Undergolv och golv av platsgjuten betong

Toleranser enligt AMA under avd 01.S gäller.

ESE.51 Undergolv av platsgjuten betong

ESE.7 Hålkälar, försänkningar, rännor o d i betongkonstruktion

ESE.712 Faser av betong

Vid utkragande grundsula eller grundplatta ska fas som underlättar vattenavrinningen från grundmur utföras med cementbruksavjämning C 100/400 i lutning minst 1:2.

ESE.72 Försänkningar i betongkonstruktion

ESE.73 Gropar, rännor o d i betongkonstruktion

Enligt VVS-handlingarna.

G KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT

GS KONSTRUKTIONER AV MONTERINGSFÄRDIGA ELEMENT I HUS

GSN KONSTRUKTIONER AV ELEMENT AV TRÄ ELLER TRÄBASERAT MATERIAL I HUS

För att förhindra risk för mikrobiell påväxt och för att erhålla god vidhäftning vid ytbehandling, är virkets ytfuktkvot avgörande. Ytfuktkvoten ska därför inte överstiga 16 procent vid inbyggnad eller ytbehandling.

För att säkerställa virkets kvalitet och att det kommer att bevara den fuktkvot det torkats till förutsätts att virket på byggarbetsplatsen lagras och hanteras på rätt sätt.

Minsta medelvärde för tjocklek är 60 µm torrt skikt, på grundmålningens färgskikt vid filmbildande färgtyper. Kompletterande målning på byggplatsen anges under LCS.2

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

GSN.1 Konstruktioner av träelement

GSN.17 Konstruktioner av förtillverkade takstolar av trä

Avsträvning enligt takstolskonstruktör. Takstolarna förankras med BMF 105 vinkelbeslag om inte annat anges i handlingarna, en på var sida om takstolen. Vinklarna ska vara fullspikade med ankarspik.

GSN.18 Förtillverkade luckor av underlagsspont för inbrädning av yttertak

Tjocklek på underlagssponten ska vara minst 23 mm om inte annat anges i handlingarna.

GSN.2 Konstruktioner av förtillverkade limträelement

GSN.3 Konstruktioner av element av fanerträ eller plywood

H KONSTRUKTIONER AV LÄNGDFORMVAROR

HSD KONSTRUKTIONER AV LÄNGDFORMVAROR AV TRÄ I HUS

För att minska fuktrelaterade deformationer är det nödvändigt att virke beställs och byggs in med en fuktkvot som svarar mot en jämviktsfuktkvot som det kommer att anta i den färdiga konstruktionen.

För att förhindra risk för mikrobiell påväxt samt erhålla god vidhäftning vid ytbehandling är virkets ytfuktkvot avgörande. Ytfuktkvoten ska därför inte överstiga 16 procent vid inbyggnad och ytbehandling.

För att säkerställa virkets kvalitet och att det kommer att bevara den fuktkvot det torkats till förutsätts att virket på byggarbetsplatsen lagras och hanteras på rätt sätt.

HSD.1 Konstruktioner av längdformvaror av barrträ

Virke till bärande konstruktioner ska vara konstruktionsvirke, hållfasthetsklasser enligt K-handlingarna.

Om inte annat angetts i handlingarna används virke av klass lägst C24, företrädesvis granvirke.

Återanvänt virke godtas som regel inte.

Industriellt belagda ytor ska ha ett minsta medelvärde för tjocklek av 60 µm torrt

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

skikt, på grundmålningens färgskikt vid filmbildande färgtyper.

HSD.11 Syllar, stolpverk, regelstommar m m

Tjocklek på regler ska vara minst 45 mm.

Enligt NSM.212 ska golvsocklar av furu eller gran med en höjd av 70 mm och däröver monteras med dubbel infästning och med centrumavstånd 600 mm. Det krävs då en extra tjock syll, 70 mm, eller annat fast underlag, som möjliggör den dubbla infästningen till exempel kortlingar i varje regelfack.

HSD.111 Syllar till stolpverk, regelstommar m m

Syllar ska förankras med HSA expansionsankare minst M8x110 mm c/c 900 mm. Mellan betong och trä ska en filtremsa läggas enligt JSF.1. Entreprenör ska ge akt på eventuella golvvärmslingor och andra installationer i golvet.

HSD.113 Enkla träregelstommar till vägg

TOLERANSER

Enligt tabell AMA 27.B/HSD-1, tabell AMA 27.C/HSD-1, tabell AMA 42.C/HSD-1, tabell AMA 43.B/HSD-1 respektive tabell AMA 43.CB/HSD-1.

HSD.114 Dubbla träregelstommar till vägg

HSD.12 Bjälklag, underslag, uppreglingar och undergolv

Våtutrymmen

Vattentäta skikt under ytskikt enligt tabell MBE.1212/1 samt MBE 1212/2

Fall mot brunnar och rännor

Fall mot brunnar och rännor i små utrymmen:

– Runt golvbrunn:	Fall minst 1:100, högst 1:50
– Svåråtkomliga ytor:	Fall minst 1:50
– Fria golvvytor:	Fall minst 1:100

Fall mot brunnar och rännor i stora utrymmen:

– Runt golvbrunn:	Fall minst 1:100, högst 1:50
– Svåråtkomliga ytor:	Fall minst 1:50
– Fria golvvytor inom 2-3m:	Fall minst 1:100
– Övriga golvvytor utförs horisontella med största tillåtna avvikelser enligt tabell 43.DC/-1.	

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

HSD.13 Taklag, skärmtak och inbrädningar

Insektsnät ska monteras i ventilationsöppningar och motsvarande. Luftning av takkonstruktioner enligt A- och K-handlingarna. Om inte annat anges byggs luftning i takfot av utegips med 45 mm luftspalt mot inbrädningen. Skivan ska sträcka sig minst 1 200 mm i takfallets riktning och ansluta tätt mot vindskyddsskiva i vägg. I gavlar insätts ventilationsgaller Ø minst 100 mm.

Vindsutrymmen ska alltid utföras inspekterbara.

HSD.131 Taklag

HSD.1312 Fribärande takstolar

Utförande enligt takstolskonstruktör samt K-handlingarna.

HSD.133 Inbrädningar o d av yttertak

Inbrädning av yttertaket ska vara i granvirke. Dimensioner enligt K-handlingarna, om inte annat anges ska tjockleken vara minst 23 mm. En inbrädning som utsätts för nederbörd kan behöva bytas ut. Förtillverkade luckor får användas enl. GSN.18.

HSD.1331 Inbrädning av yttertak – spontade brädor

HSD.1332 Inbrädning av taksprång med synlig undersida – spontade brädor

HSD.14 Komplettering av längdformvaror av barrträ till yttertak

HSD.142 Nockplankor, vindskivor och vattbrädor (hängbräden)

HSD.1422 Vindskivor

Vindskivan ska ha två rundade hörn. Dimensioner enligt K-handlingarna.

HSD.1423 Vattbrädor (hängbräden)

Skall målas 2 ggr före montering samt 1 ggr efter montering men före hängrännor monteras. Vattbrädor ska ha två rundade hörn. Dimensioner enligt K-handlingarna.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

HSD.144 Diverse kompletteringar av längdformvaror av barrträ till yttertak

Placering av takluckor enligt A-handlingarna.

HSD.1441 Sargar till takluckor

HSD.1442 Stommar till takluckor

HSD.1443 Stommar till ventilationsskorstenar e d

Skall utföras i vattenfast plywood som kläs in tätt i samma material som omkringliggande vattentak. Storlek och placering enl. VVS-handlingar.

HSD.15 Kompletteringar av längdformvaror av barrträ till vägg eller innertak

HSD.151 Utfyllnader med läkt eller regler

HSD.152 Stommar till undertak

I våtutrymme ska upphängningsanordning av stål vara varmförzinkad.

HSD.153 Paneler som underlag för beklädnad

HSD.1531 Glespanel som underlag för beklädnad

Om inte annat anges i handlingarna ska glespanel vara minst 28 x 70 mm och monteras med maximalt centrumavstånd 400 mm. Brädorna ska dubbelspikas eller dubbelskrivas i varje stöd.

HSD.155 Läkt på vägg för beklädnad

HSD.16 Synlig vägg- och takpanel samt lister utomhus

Panelen ska vara i granvirke och i längder så att skarvning undviks. Lös kvist, rötkvist, kvisthål, genomgående torrkvist, bakkingskvist eller sprickor får inte förekomma. Samtliga kanter ska vara finsågade. Spiklängd ska vara sådan att spiken inte går igenom spikläkten. Panelbrädor ska före uppsättning vara strukna med ett torrsiktigt av grundfärg med minsta medeltjocklek av 60 µm. Panelen fästs med varmförzinkad panelspik. Brädändar ska spikas 100–150 mm från ände i över- respektive underkant. Alternativ till förborring är användning av spik med

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

tvärhuggen spets. Spiken skall slås in vinkelrätt mot träytan på ett sådant sätt att skallen kommer i nivå med träytan. Vid spikning med maskin ska arbetstrycket ställas in efter minsta förekommande densitet på virket. Utstickande spik ska drivas in manuellt. Om spiken drivs in för långt, så att krossade träfibrer exponeras, ska området runt spiken oljas och grundmålas innan färdigstrykning för att undvika framtida skador. Avståndet mellan underkant panel och droppbleck ska vara ca 25 mm.

Avstånd mellan panelens avslut och mark ska som regel vara minst 300 mm.

HSD.167 Foder, lister och knutbräder utomhus**HSD.2 Konstruktioner av längdformvaror av limträ****HSD.21 Stolpverk av limträ****HSD.22 Balkar av limträ****HSD.221 Balkar av limträ i bjälklag****HSD.3 Konstruktioner av längdformvaror av fanerträ****HSD.32 Bjälklag av fanerträ****HSD.322 Golvbalkar av fanerträ****HSD.33 Taklag o d av fanerträ****HSD.331 Taklag av fanerträ****HSD.3312 Fribärande takbalkar av fanerträ****I SKIKT AV TERMOISOLERVAROR MM I HUS OCH I GRUNDKONSTRUKTIONER TILL HUS**

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

**IB TERMISK ISOLERING M M I HUS (EJ PLATSBYGGT KYL-
ELLER FRYSRUM)**

Motgjutning

Skivor i ett lag utan falsfog ska täckas med till exempel geotextil för att förhindra betongläckage, skivor i flera lag läggs med förskjutna fogar.

Isolering ska monteras så att den inte skadas eller rubbas vid gjutning eller avformning.

IBC TERMISK ISOLERING AV GRUNDKONSTRUKTION

IBC.1 Termisk isolering på mark under grundkonstruktion

IBC.12 Termisk isolering av cellplast under grundkonstruktion

IBC.2 Termisk isolering i mark intill grundkonstruktion

Isolering av typen EPS läggs som tjälisolering runt hela nybyggnaden med en bredd av 1000 mm ut från huset. Isoleringen ska ha en lutning från byggnaden med minst 1:50.

Praktisk tillämpar värmekonduktivitet enligt konstruktionshandlingar. Tjockleken skall vara 100mm.

IBC.4 Termisk isolering invändigt på murad eller gjuten grundsockel eller grundkantbalk, invändigt motfylld

IBE TERMISK ISOLERING AV YTTERVÄGG

IBE.2 Termisk isolering i yttervägg

IBE.24 Termisk isolering mellan reglar i yttervägg

IBE.241 Termisk isolering av mineralull mellan reglar i yttervägg

Mineralull

Stor noggrannhet skall iakttas vid montering av skivorna så att fullgod tätning uppnås mellan reglar och skivor. Vid isolering får inte diffusionsspärren komma till skada.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

I vertikala regelfack godkänns inte vertikala skarvar, i horisontella regelfack godkänns inte horisontella skarvar.

IBF TERMISK ISOLERING AV BJÄLKLAG

IBF.2 Termisk isolering mellan balkar i golvbjälklag av trä

IBF.21 Termisk isolering av mineralull mellan balkar i golvbjälklag av trä

IBF.3 Termisk isolering mellan underramar eller balkar i inspekterbart vindsbjälklag av trä

Föreskriven isoleringstjocklek avser mått efter sättning.

IBF.32 Termisk isolering av lösfallnadsisolering mellan underramar eller balkar i inspekterbart vindsbjälklag av trä

IBF.42 Termisk isolering av lösfallnadsisolering på inspekterbart vindsbjälklag av betong, lättbetong e d

Föreskriven isoleringstjocklek avser mått efter sättning.

IBG TERMISK ISOLERING AV YTTERTAK ELLER YTTERBJÄLKLAG

IBG.1 Termisk isolering mellan balkar eller överramar i yttertak eller ytterbjälklag

IBG.11 Termisk isolering av mineralull mellan balkar eller överramar i yttertak eller ytterbjälklag

IBG.12 Termisk isolering av lösfallnadsisolering mellan balkar eller överramar i yttertak eller ytterbjälklag

Vindavledare enligt K-handlingarna.

Föreskriven isoleringstjocklek avser mått efter sättning

J SKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, ASFALT, DUK,

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

PLASTFILM, PLAN PLÅT, ÖVERLÄGGSPLATTOR E D

JS SKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, ASFALT, DUK, PLASTFILM E D I HUS

MATERIAL- OCH VARUKRAV

CE-märkning

Produkter som omfattas av en harmoniserad standard ska vara prestandadeklarerade och CE-märkta.

Byggpapp

Byggpapp ska vara tillverkad enligt EN 13859-1.

Byggpapp ska vara armerad och baserad på oxiderad asfalt eller polymermodifierad asfalt typ SBS.

Byggpapp ska förvaras och hanteras enligt tillverkarens dokumenterade anvisningar.

Byggpapp ska vara av lägst klassen YAM 2000.

Fästdon

För fästdon gäller avsnitt ZSE, där inte annat anges. Fästdon ska vara varmförzinkade eller ha minst motsvarande korrosionsskydd. Se kommentarer i avsnitt ZSE beträffande val av kvalitet i fästdon som ska användas utomhus eller i fuktiga och korrosiva miljöer.

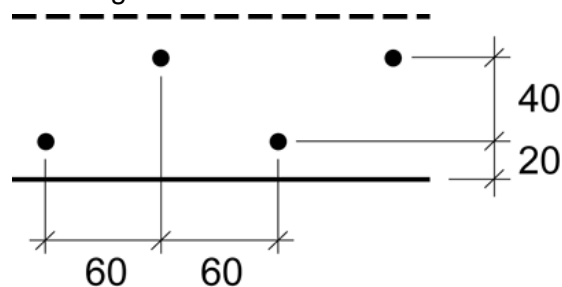
UTFÖRANDEKRAV

Infästning av byggpapp och underlagsduk på träunderlag e d

Spik ska slås in vinkelrätt mot underlaget. Spikhuvuden får inte penetrera byggpappen eller underlagsduken.

Längdskarvar ska spikas i sicksack enligt figur AMA JS/1. Spikrad får inte sammanfalla med springa mellan panelbrädor, skivor och dylikt.

Infästning med skruv ska ske enligt byggpapp- eller underlagsduktillverkarens dokumenterade anvisningar.

Figur AMA JS/1.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
JSB	UNDERLAGSTÄCKNINGAR AV BYGGPAPP E D I HUS
JSC	VATTENAVLEDANDE SKIKT AV BYGGPAPP, UNDERLAGSDUK, E D FÖR PLAN PLÅT OCH ÖVERLÄGGSPLATTOR I HUS
JSC.1	Vattenavledande skikt av byggpapp för plan plåt och överläggsplattor
JSC.11	Vattenavledande skikt av byggpapp för plan plåt och överläggsplattor i yttertak
JSC.114	VU typ 114 för plan plåt och överläggsplattor i yttertak Underlagstäckning utförs enligt alt 2.
JSC.12	Detaljutföranden av vattenavledande skikt av byggpapp på yttertak
JSC.121	Uppdragning av vattenavledande skikt av byggpapp på vägg, sarg e d
JSC.122	Utförande av vattenavledande skikt av byggpapp vid genomföringar
JSC.123	Utförande av vattenavledande skikt av byggpapp vid takfot Under språngbleck/fotplåt monteras en minst 300 mm bred remsa av byggpapp.
JSC.124	Utförande av vattenavledande skikt av byggpapp vid gavel
JSC.125	Utförande av vattenavledande skikt av byggpapp vidnock
JSC.126	Utförande av vattenavledande skikt av byggpapp i vinkelränna
JSC.128	Diverse detaljutförande för vattenavledande skikt av byggpapp i yttertak

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

I längsgående takbrytningar mellan olika takfall ska byggpapp från respektive takfall överlappa varandra med minst 300 mm enligt figur AMA JSC.128/1

JSF FUKTSKYDDSSKIKT AV BYGGPAPP, TÄTSKIKTSMATTA, DUK, PLASTFILM M M I HUS

JSF.1 Fuktskyddsskikt av tätskiktsmatta e d i hus

Remsor under träsyll ska vara lägst kvalitet YEP 2500 och vara minst lika breda som syllen.

JSF.4 Fuktskyddsskikt av duk, folie e d

JSF.5 Fuktskyddsskikt av plastfilm (ej kyl- och frysrums)

Skarvning skall utföras över fast underlag och förseglas med tejp.

MATERIAL- OCH VARUKRAV

Typgodkänd åldersbeständig, plastfolie med en tjocklek av 0,2 mm skall användas.

JSF.54 Fuktskyddsskikt av plastfilm för yttervägg

Skarv utföras med minst 200mm överlapp. I yttervägg av trä ska plastfilm täcka insidan av väggens syll. Vid genomföring ska plastfilm klämmas mot fast underlag. Fuktskyddsskiktet ska placeras med anliggning mot värmeisoleringen.

JSF.55 Fuktskyddsskikt av plastfilm för yttertak

JT TAKTÄCKNINGAR OCH VÄGGBEKLÄDNADER SAMT KOMPLETTERINGAR AV PLAN PLÅT FÖR HUS

UTFÖRANDEKRAV

I rännदार, vid låga taklutningar eller andra utsatta lägen på ett tak ska tätningsmassa eller fogmassa (falskitt) användas som tätningsmedel i falserna.

Infästningar i plåttak

Alla genomföringar i tak skall tätas med fogmassa och förses med EPDM gummi mellan plåt och anliggande konstruktion.

JTB TAKTÄCKNINGAR, VÄGGBEKLÄDNADER,

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

KOMPLETTERINGAR M M AV PLAN METALLISERAD STÅLPLÅT FÖR HUS

MATERIAL- OCH VARUKRAV

Tätskikt under plåt

Utförs enligt avd JSC.114 alt 2

Plåtkvalitet

Då inte annat anges används 0,6mm förzinkad plan plåt med utsidan belagd med GreenCoat PLX BT från SSAB Tunnbrått AB och den andra sidan skyddsmålad.

Kulör: Enligt ARK

Bättring

Alla eventuella skador på plåtar skall bättringsmålas, färg enligt plåttillverkarens föreskrifter.

JTB.1

Taktäckningar och väggbeklädnader av plan metalliserad stålplåt

Taktäckning utförs som bandtäckning dubbelfalsade vertikala och horisontala falsar, där de vertikala falsarna är stående och de horisontala är nedslagna. Om inget annat anges ska falsarna fällas i språng vid taklutning som understiger 1:3 (18,3°).

Anslutning av taktäckningar mot angränsande byggnadsdelar samt avslutning i språng mot rännalar och dylikt måste ske med beaktande av temperaturrörelser hos plåt.

Plåt i bandformat

Täckningen utförs med förfalsade band med en bredd på 600mm.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

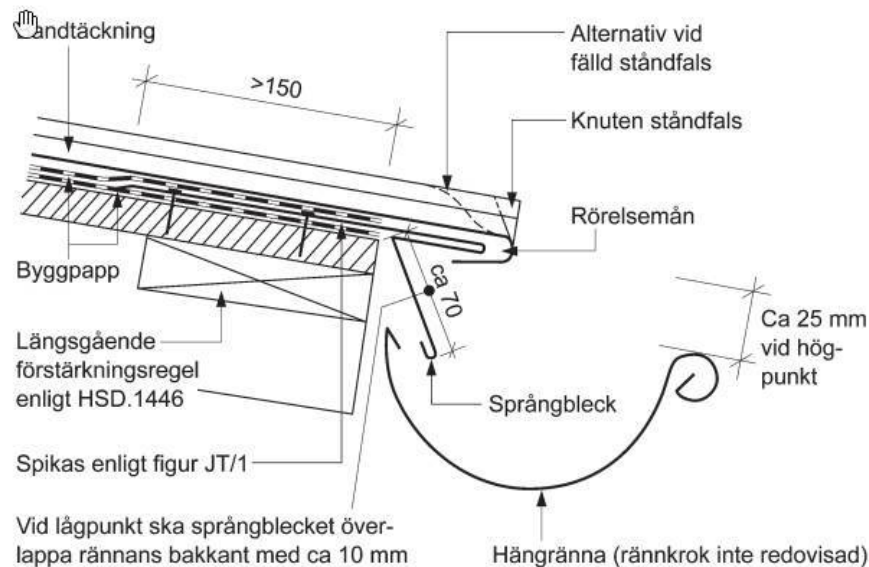
Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

Figur AMA JT- 1/5.

JTB.13 Taktäckningar av plan metalliserad stålplåt med lutning minst 1:10 (5,7°)

Falsade tak ska inte utsättas för vattentryck från kvarstående vatten. Detta innebär att tak ska utformas på ett sådant sätt att det inte finns risk för vattensamlingar på taket.

JTB.132 Dubbelfalsade taktäckningar av plan metalliserad stålplåt

JTB.1321 Dubbelfalsade skivtäckningar av plan metalliserad stålplåt

Dubbelfalsade skivtäckningar med en längd som överstiger 10 m ska från infästnings- och rörelsesynpunkt jämföras med en bandtäckning. Se kommentarer under JT-.1

JTB.1322 Dubbelfalsade bandtäckningar av plan metalliserad stålplåt

JTB.14 Taktäckningar av plan metalliserad stålplåt med lutning minst 1:3 (18,4°)

JTB.2 Kompletteringar av metalliserad stålplåt vid täckning av plan plåt

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
JTB.22	Vinkelrännor av plåt vid taktäckning av plan metalliserad plan plåt
JTB.25	Ståndskivor och hängskivor vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt
JTB.251	Ståndskivor vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt
JTB.2512	Ståndskivor av plan metalliserad stålplåt vid falsat bandtäckt tak
JTB.26	Stosar till rör, takluckor m m vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt
JTB.261	Stosar till rör e d vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt Nya plåtstosar utförs 10-20mm kortare än plaströret. Dess övre avslut ska täta mot plaströret.
JTB.27	Beslagning av skorstenar och takuppbyggnader vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt Skorstensränna måste byggas upp under plåten. Skorstensränna utförs på alla hinder större än 500mm.
JTB.278	Beslagning av diverse takuppbyggnader o d vid taktäckning av plan metalliserad stålplåt
JTB.5	Kompletteringar av plan metalliserad stålplåt till yttervägg, mur, bjälklag e d
JTB.52	Fönsterbleck, droppbleck, listbeslag e d av metalliserad stålplåt Fönsterbleck och lister med över 50 mm anliggningsbredd mot fönsterbröstning ska ha fasta underlag.
JTB.521	Fönsterbleck av metalliserad stålplåt Se även kapitel 42.D. Fönsterblecken kulör enligt ARK. Bleck mindre än eller lika med 2500 mm får inte skarvas

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

JTB.522   **Droppbleck av metalliserad stålplåt i väggöppningar**

JTC.524   **Tröskelbeslag av plåt av rostfritt stål**

Utvändiga trösklar utförs av 1,0mm rostfri stålplåt. Vid anslutning mot puts ska plåten utföras med putskant, putsen ska råda 2–3 mm över plåten. Putskanten ges samma lutning som trökeln. Till smyg av trä ska tröskelbeslag anslutas med minst 15 mm ståndkant (gavel) som spänns mot smygen, anslutningen ska tätas.

JTB.8   **Kompletteringar för takavvattning av metalliserad stålplåt**

JTB.81   **Hängrännor av metalliserad stålplåt**

JTB.811   **Halvrunda hängrännor av metalliserad stålplåt**

Alla hängrännor utförs halvrunda, varmförzinkade med dubbelsidigt skikt av Plastisol SCE, typ Plannja Standard Ø = 150mm, kulör enl. ARK. Överspolningsskydd monteras vid samtliga innergirar.

JTB.82   **Stuprör av metalliserad stålplåt**

JTB.821   **Utvändiga stuprör av metalliserad stålplåt**

Alla stuprör utförs varmförzinkade med dubbelsidigt skikt av Plastisol SCE, typ Plannja Standard Ø = 100mm, kulör enl. ARK. Infästning mot vägg. Stuprören skall förses med självrensande rensträtt i HD-polyeten, typ Plannja Lövis 458. Anslutning till dagvattenrören skall ske 100 mm ovan mark.

K   **SKIKT AV SKIVOR**

KA   **SKIKT AV SKIVOR AV SAMMANSATT TYP**

KB   **SKIKT AV CEMENT-, KALCIUMSILIKAT ELLER GIPSBASERADE SKIVOR E D**

KBC   **SKIKT AV GIPSBASERADE SKIVOR**

Föreskrifter och rekommendationer utgivna av YBG, Yrkesmässig behandling av gipsskivor ska beaktas.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

KBC.3 Skikt av kartongklädda gipsskivor

Tätning längs anslutningar ska ske med hjälp av tätlistor, tätmassa eller gipsbruk.

KBC.31 Skikt av kartongklädda skivor utomhus

KBC.3111 Skikt av kartongklädda gipsskivor som vindskydd

HUS AMA föreskrifter följs och kompletteras vid behov med föreskrifter från Gyproc AB.

KBC.32 Skikt av kartongklädda gipsskivor inomhus

Generellt skall anvisningar från Gyproc AB (Gyproc Handbok) följas. Vid två lag skivor förskjuts skarvarna.

KBC.321 Skikt av kartongklädda gipsskivor i vägg, pelare e d inomhus

Gipsskivor dras upp förbi undertak till bjälklag/yttertak med samma utförande som väggarna i övrigt.

Skivorna skall stödas under samtliga kanter/skaver.

Ytterhörn förses med Gyproc hörnskydd, typ HS.

KBC.3211 Skikt av kartongklädda gipsskivor på reglar i vägg, pelare e d inomhus.

Vid högst 3 mm springor i tak- och väggvinklar får springorna spacklas släta utan extra åtgärder.

KBC.3212 Skikt av kartongklädda gipsskivor på underlag av träskivor i vägg, pelare e d inomhus.

För att undvika problem med sprickbildning i ytskiktet ska underliggande träskivor monteras med erforderliga öppna fogar för att ta upp fuktrelaterade rörelser.

KBC.322 Skikt av kartongklädda gipsskivor i innertakskonstruktion

Omfattning

Alla innertak redovisas på undertakplan samt rumsbeskrivningen.

Material

Om inte annat visas så används standard 13mm gipsskiva med avfasade kanter.

L PUTS, MÅLNING, SKYDDSBELÄGGNINGAR,

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod

Rubrik

SKYDDSIMPREGNERINGAR MM

LC

MÅLNING MM

Omfattning

Målningsarbetet omfattar allt målningsarbete och material för fullföljande av målningsarbetena såväl inom- som utomhus i enlighet med denna beskrivning och övriga till kontraktet anslutna handlingar. Direktiv i rumsbeskrivning gäller före denna text. För ytor som inte specificerats i ovan nämnda beskrivningar gäller denna text.

Samtliga utrymmen skall målningsbehandlas enligt rums- och målningsbeskrivningen.

Samtliga ytor som naturligt och enligt god byggnadspraxis ingår i ett målningsarbete, men som ej specificerats nedan eller i rumsbeskrivningen, målningsbehandlas dock till samma kvalitet och utseende som anslutande specificerade ytor.

Synliga ventilationskanaler, rörledningar, kabelhyllor, batterier m.m. målningsbehandlas i enlighet med angivelser i rumsbeskrivningen. Målning utförs på samtliga ytor, t.ex. skall friliggande kanaler och rör målas runtom. Yta lämnas obehandlad endast i det fall att därom är särskilt föreskrivet.

All inredning, som inte är upptagen med angiven målningsbehandling, levereras färdigt ytbehandlad av bygg.

Inredning monteras på färdigt ytbehandlad yta, golvbeläggning utlägges även under fast inredning om inte annat anges i rums-/målningsbeskrivningen. Synliga skruvar och fästdon skall ytbehandlas som anslutande ytor. Under byggnadstiden skadade ytor repareras, spacklas och ommålas av entreprenören såvida skadan skett före slutsyn.

Utomhus: skall alla obehandlade byggnadsdelar målningsbehandlas.

Inomhus: skall alla byggnadsdelar målningsbehandlas.

LCS

BYGGPLATSMÅLNING AV HUS

MATERIAL- OCH VARUKRAV

Allt erforderligt material ingår i målningsentreprenaden.

Allt material skall vara förstklassigt och fabriksstillverkat. Produkterna bör vara i originalförpackning försedda med erforderliga hanteringsföreskrifter. Tillverkarens anvisningar gällande användning och lagring skall följas.

Om målaren önskar använda material av annan kvalitet och/eller fabrikat än vad som här föreskrivits skall byggherrens godkännande inhämtas innan arbetet påbörjas.

Före arbetets påbörjande skall entreprenören till beställaren överlämna en förteckning över de material som kommer att användas. Förteckning skall godkännas av beställaren före arbetet påbörjas.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod

Rubrik

Material för underbehandling

Vid underbehandling skall materialet vara anpassat till underlaget och till den typ av behandling som används vid färdigstrykning.

Nedanstående produkter eller motsvarande skall användas.

Grundolja: Tikkurila Valtti oljegrund på samtliga träytor utomhus.

Alkydgrundfärg: Tikkurila Rostex Super som grundning på samtliga stålytor utomhus. Gäller såväl förzinkade som obehandlade stålytor.

Tikkurila Jehu som grundning på träytor inomhus som skall målas såsom lister, smygar mm.

Färger, material m m

Akrylatlatex: För målning av trä utomhus, typ Tikkurila Vinha.

Klarlack: För lackering av trösklar, socklar, lister o d används 2-komponent vattenbaserat lack, typ Casco golvlack.

Uretanalkydlack: För lackering av bröstningspanel, typ Tikkurilla UNICA SUPER uretanalkydlack.

Alkydfärg: För målning av lister och smygar inomhus, typ Målarvitt

Skarvremsor

Skarvremsor för gipsskivor skall vara perforerad pappersremsa med fasade kanter enligt Gyprocs anvisningar, vid målning utan inslag av glasfiberväv.

UTFÖRANDEKRAV

Skyddsåtgärder, rengöring och städning

I målningen ingår tejpling av beslag, kakelkanter och med dessa jämförbara ytor samt alla behövliga skyddsåtgärder så att ytor som inte skall målas inte nedsmutsas eller skadas.

Angående gränsdragning mellan bygg- och målningsarbeten hänvisas till AF-delen med tillhörande gränsdragningslistor.

Entreprenören åligger att källsortera sitt avfall och överföra sitt avfall till rätt container. Bygg ansvarar här efter för omhändertagande och därmed sammanhängande kostnader för avfallet.

Renhållningen och städningen handhas gemensamt av samtliga aktörer så att varje utrymme städas efter hand och överläts till följande aktör rengjort och uppsnyggt.

Redskap

Samtliga redskap för målningens utförande tillhandahålls av entreprenören.

Provmålning

Byggherren har rätt att av entreprenören fordra helt färdigt målade prov för bedömning av kulör och glans på överenskommen yta. Provmålningen skall sträcka sig från golv till tak och med en bredd på minst 1m.

MÅLNING

Vid utförandet av målningsarbetet bör kunniga yrkesmålare anlitas och gott utförande av föreskrivna behandlingar verkställas. Anser entreprenören att

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

föreskriven behandling icke ger ett fullgott resultat, bör denne framföra detta till byggherren innan ifrågavarande arbete utförs.

Underbehandling får ej påbörjas förrän underlaget är tillräckligt uttorkat och även ur andra synpunkter lämpligt för föreskriven målningsbehandling.

Smärre detaljer, såsom konsoler, gångjärn, fästen och kopplingar till radiatorer, underslag på vägg, doslock, m.m. som ej är färdigbehandlade målas, även om detta ej är särskilt angivet i varje enskilt fall. Saknas specifik målningsbehandling utförs behandling enligt god praxis och i diskussion med byggherren.

Om inte annat angetts, räknas pelare, även fristående, samt dörr- och fönstersmygar till väggyta. Trapplopp, balkar samt in- eller oinklädda kanaler i tak räknas till takyta.

I gräns mellan olika behandlingar och färgsättningar utförs ett omsorgsfullt och noggrant arbete.

Den ljusare kulören målas runt hörnet eller knuten och den mörkare kulören begränsas ca 3 - 5 mm från hörnet, knuten eller taket.

Ståldelar som levereras skyddsmålade eller galvaniserade till byggplatsen målas av entreprenören i samma nyans som anslutande ytor. Målning av ovannämnda delar ingår i målningsarbetena även om dessa är färdigmålade men i avvikande nyans, t.ex. brandposter.

Målning bakom inredningar

Väggytor bakom flyttbar inredning skall målningsbehandlas.

Metallytor (rostskyddsmålning)

Renhetsgrad på stål före målning skall vara St.2 (enligt tabell Rengöringsgrad 2 i AMA). Grundmålning av samtliga ståldetaljer ingår i byggarbetena om inte annat avtalas. Grundmålning av förzinkade ytor ingår dock i målningsarbetena. Målaren skall noga kontrollera och godkänna att ett fullgott grundningsarbete är utfört. Efter övertagandet av stålytor blir målaren ansvarig för att ett bestående resultat erhålls.

Kulör/Glansvärde

Om inte annat anges i rumsbeskrivningen används nedanstående värden.

Yta	Material	Glansvärde	Utseende
Tak:	Gipsskivor, puts, betong	0–5	Helmatt
Väggar:	Gipsskivor, puts, betong	15–25	Halvmatt
Dörrar, fönster o dyl.		60–89	Blank
Lister, smygar o. dyl.		60–89	Blank

LCS.2   Generell byggplatsmålning

Vid målning skall alltid färdig behandling täcka underliggande ytor/kulör.

LCS.21   Utvändig målning

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

LCS.211 Målning av fasad och fasaddetaljer

Yta	Material	Måln
Träytor såsom panel, foder o d	Akrylatlatex	66-04412
Takfot, taksprång o d av trä	Akrylatlatex	66-04412
Stål, stålplåt förzinkad	Alkyd	75-29363
Ståldetaljer övrigt	Alkyd	75-29363

LCS.22 Invändig målning**LCS.221 Målning av golv, väggar och tak inomhus****LCS.2212 Målning av väggar, pelare o d inomhus**

Yta	Material	Måln
Gipsskivor som målas	Latex	56-04010SL
Gipsskivor som vävas	Latex	56-04020SL
Golvlister av trä	Alkyd	65-04610

LCS.2213 Målning av tak, takbalkar o d inomhus

Yta	Material	Måln
Gipsskivor som målas	Latex	56-04010SL
Taklister av trä	Alkyd	65-04610SL

LD SKYDDSBELÄGGNING**LDS SKYDDSBELÄGGNING I HUS****LDS.11 Förzinkning**

Generellt gäller att allt stål skall vara varmförzinkat utomhus. Stål som inte varmförzinkats skall före montering renskrapas från rost och olja och därefter rostskyddsmålas.

M SKIKT AV BELÄGGNINGS- OCH BEKLÄDNADSVAROR I HUS

Innan beläggning skall verifieras att den relativa fuktigheten i underlaget understiger av respektive tillverkare angivet gränsvärde. Mätning utförs enligt föreskrift under YSC.1.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod

Rubrik

**MB BELÄGGNINGAR OCH BEKLÄDNADER AV PLATTOR AV
NATURSTEN, BETONG, KONSBETONG, KERAMIK, MOSAIK E
D**

Slamskikt och svaga ytskikt ska avlägsnas med mekanisk bearbetning på undergolv som ska beläggas med golvbeläggningar vilka ska häfta till undergolvet.

**MBE BELÄGGNINGAR OCH BEKLÄDNADER AV KERAMISKA
PLATTOR**

Våtrum

För tätskikts- och plattsättningsarbeten i våtrum gäller *BBV 15:1 Byggkeramikrådets branschregler för våtrum*. Leverantörernas anvisningar för svenska marknaden skall alltid följas.

Indelning i våtzoner

Våtzon 1

Väggar vid badkar/dusch och väggytor minst en meter utanför dessa samt våtrumets hela golvyta, se figur nedan. När badkar/duschplats på någon sida omges av skärmvägg ända upp till tak, som ska plattsättas, ingår väggyta mot bad/ dusch, inkl gavel, i våtzon 1. Om del av yttervägg ingår i våtzon 1 ska hela väggen behandlas som tillhörande våtzon 1.

Golv samt 10cm väggyta (från golv räknat) i utrymmen med golvbrunnar räknas till våtzon 1.

Våtzon 2

Övriga väggytor.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

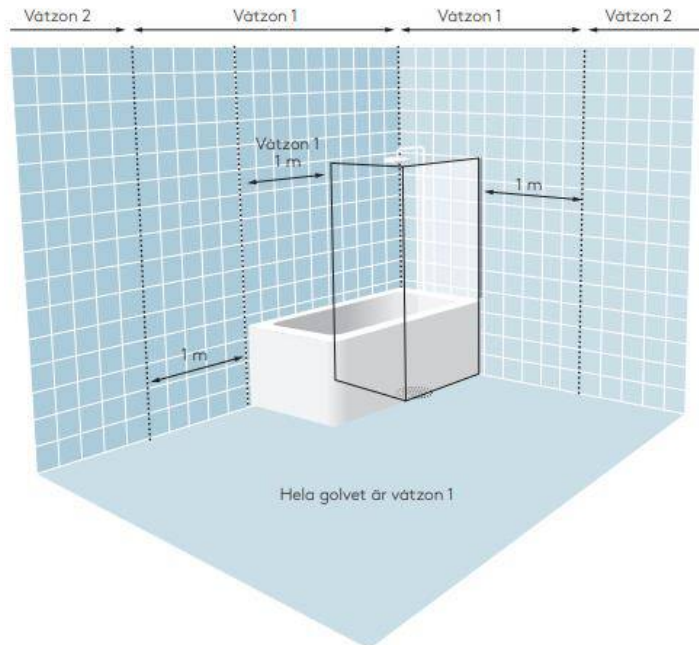
Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

UTFÖRANDEKRAV

Tätskiktstyper

VTgF	=	Vattentäta golvsystem av folietyp
VTvF	=	Vattentäta väggsystem av folietyp
VTg	=	Övriga godkända tätskiktssystem för golv
VTv	=	Övriga godkända tätskiktssystem för väggar

Val av tätskiktssystem

Våtzon 1, väggar

Skivkonstruktioner	–	VTvF
Massivkonstruktioner	–	VTvF eller VTv

Våtzon 1, golv

Skivkonstruktioner	–	VTgF
Massivkonstruktioner	–	VTgF eller VTg

Våtzon 2, väggar

Skivkonstruktioner	–	VTvF eller VTv
Massivkonstruktioner	–	VTvF eller VTv

Kontrollanten ska ges tillfälle att syna tätskikten innan beläggning.

MBE.1 Beläggningar av keramiska plattor

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

MBE.12 Beläggningar av keramiska plattor inomhus

KVALITÉTSKRAV PÅ FÄRDIGA BELÄGGNINGAR

Enligt tabell AMA 43.DC/1 och tabell AMA 44.BB/1. För golvbeläggningar med krav på vattentäthet ska undergolv uppfylla klass A enligt tabell AMA 43.DC/1.

MBE.121 Golvbeläggningar av keramiska plattor inomhus

MBE.1212 Vattentäta golvbeläggningar av keramiska plattor inomhus

MBE.2 Beklädnader av keramiska plattor

MBE.22 Väggbeklädnader o d av keramiska plattor inomhus

Om inte annat anges i övriga handlingar ska väggytterhörn, hörn vid fönster- och dörrsmygar och andra anslutningar förses med för platsättning avsedd list.

TOLERANSER

Enligt AMA 44.C/1

MBE.221 Vattenavvisande beklädnader av keramiska plattor inomhus

Enligt ARK. Där det finns risk för att beklädnaden kommer att utsättas för vattenspolning skall väggytor i stället utföras som vattentät beklädnad enligt MBE.222. Enligt *Byggkeramikrådets branschregler för våtrum, BBV* och *GVK:s branschregler för tätskikt i våtrum, Säkra Våtrum*, skall samtliga väggytor i våtutrymme utföras med vattentät beklädnad.

MBE.222 Vattentäta beklädnader av keramiska plattor inomhus

Materialval enl. ARK. Fastsättning enl. tillverkarens direktiv, underliggande skivor fuktisoleras enligt tillverkarens direktiv och anvisning.

MBE.4 Socklar o d av keramiska plattor

MF BELÄGGNINGAR AV TEXTIL, KORK, LINOLEUM, GUMMI, PLAST M M OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATT

Underlaget ska ha en ythjämnhet minst motsvarande stålglättad betong.

TOLERANSER

Enligt tabell AMA 44.BB/1 samt tabell AMA 01.SH/1.

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

MFK BELÄGGNINGAR AV MATTA ELLER PLATTOR AV PLAST OCH TÄTSKIKT AV PLASTMATTA

MFK.1 Beläggningar av matta eller plattor av plast utan krav på vattentätthet

Alla mattor ska hellimmas och svetsas med fog i kulör som matta. Mattillverkarens lägningsanvisningar ska följas i övrigt.

MHJ BELÄGGNINGAR AV GOLVAVJÄMNINGSMASSA

Kaseinhaltig avjämningsmassa får inte användas.

Avjämningsmassor får inte utsättas för förhöjd temperatur från golvvärmsystem förrän avjämningskiktet har härdat.

UTFÖRANDEKRAV

Underlaget skall vara rent och jämnt samt ha för ändamålet tillräckligt hållfast yta. Fläckar eller ytor som ej uppfyller kraven på vidhäftning (Exempel: färg, olja, damm och cementhud) skall tas bort från underlaget. Det dammsugna underlaget primas enligt tillverkarens anvisningar. Underlagets temperatur får inte understiga +10 °C. Härdningstid och uttorkningstid är starkt temperaturberoende och bör ligga på +20 °C och 50% RF.

TOLERANSER

Planhetstoleranser enligt AMA 43.DC/1.

MHJ.1 Beläggningar av golvavjämningsmassa som underlag för beläggning

MHJ.11 Beläggningar av avjämningsmassa för avjämning av underlag för beläggning

Branschrekommendationer i *Golvbranschens Riksorganisation, GBR* ska följas i tillämpliga delar. Leverantörens anvisningar gäller dock före dessa rekommendationer.

KONTROLL PÅ ARBETSPLATSEN

Massans vatteninblandning och konsistens skall kontrolleras genom flytprov innan läggning av materialet. Bestämning av ytdraghållfastheten ska göras enligt *GBR branschstandard* för bestämning av ytdraghållfasthet samt ytjämnheten på 2 meters mätlängd ska bestämmas enligt anvisning i aktuell AMA Hus innan mattläggning. Vid normaltorkande avjämningsmassa ska även mätning av relativa fuktigheten enligt *GBR branschstandard* utföras innan installation av ytskiktet

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

TOLERANSER

Förutsatt att inga andra krav ställs av leverantören för ytmaterial gäller följande minimikrav:

Krav på ytdraghållfasthet:

- 0,5 MPa (Exempel: Viss textilmatta, PVC, linoleum, klinker)
- 1,0 MPa (Exempel: Gummi)
- 1,5 MPa (Exempel: Direktlimmat trä, Polyolefin)

Krav på ytjämnhet:

- Normala krav (Exempel: matta, klinker) ± 5 mm
- Förhöjda krav (Exempel: parkett i skivformat) ± 3 mm
- Särskilda krav (Exempel: stora klinkerplattor och trägolv med långa tiljor) $\pm 0,2$ mm

Krav på relativa fuktigheten vid användning av min 5 mm lågalkalisk avjämningsmassa:

- Klinker <95%
- Mattläggning <85%
- Tätskikt <85%
- Löslagd parkett på åldersbeständig plastfolie <90%
- Direktlimmat trä (Exempel: Parkett, laminat) <60%¹

MHJ.12 Beläggningar av golvavjämningsmassa för uppbyggnad av fall

N KOMPLETTERINGAR AV SAKVAROR M M

Infästning

Skjutspik får inte användas i sådana konstruktioner där genomskjutning riskeras.

Drevning/diktning

Diktning med fogsikum bör undvikas. Fogsikum hindrar möjligheten till justering av karmens infästning och försvårar demontering av karmen och separering av material.

NS KOMPLETTERINGAR AV SAKVAROR M M I HUS

NSC KOMPLETTERINGAR TILL VÄGGÖPPNINGAR M M

MÄRKNING

Alla ingående produkter ska vara CE-märkta.

---

¹ Vid användning av vissa parkettlim kan RF-nivån <85% tillämpas.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

LARMGIVARE, ELLÅS M M

Enligt EL-handlingarna.

NSC.1 Fönster, fönsterdörrar, fönsterpartier, väggpartier o d
Om inget annat anges i handlingarna ska fönster placeras i ytterväggens varma del.

NSC.11 Fönster och fönsterdörrar

NSC.112 Fönster och fönsterdörrar av trä

NSC.12 Fönsterpartier

NSC.2 Dörrar, dörrpartier, portar, väggluckor o d
Trösklar till våtutrymmen ska vara så utförda att de medger att golvet vattentäta skikt kan dras upp 15 mm utefter tröskel.

NSC.21 Ytterdörrar

Drevning/diktning

Karm ska diktas.

Diktning av karmar i ytterväggar ska på insidan utföras med utrymme för ångspärr och på utsidan med en 10–20 mm djup luftspalt mot list eller annan regntätning. Spalt avsedd för luftning och dränering får inte fyllas med diktningmaterial.

Diktning ska även utföras mellan tröskel och golv.

TOLERANSER

Ytterdörr ska monteras i lod så att öppet dörrblad i varje läge behåller sin position.

NSC.22 Innerdörrar

Samtliga innerdörrar ska diktas.

TOLERANSER

Innerdörr ska monteras i lod så att öppet dörrblad i varje läge behåller sin position.

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
NSC.222	Innerdörrar av trä
NSC.7	Kompletteringar till fönster, dörrar, grindar, rörliga väggar m m
NSC.71	Smyginklädnader och listverk för fönster, dörrar e d
NSC.712	Listverk för fönster, dörrar e d
NSC.7122	Listverk av trä för fönster, dörrar e d
NSC.71221	Smyglister av trä för fönster, dörrar e d Om inte annat anges i handlingarna ska i utrymmen där väggar målningsbehandlas samtliga invändiga smygar till fönster och dörrar utföras av MDF-skiva som målningsbehandlas enligt kapitel LC. I utrymmen som kaklas ska smygar kaklas och ytterhörnen förses med för ändamålet avsedd kaklingslist.
NSC.71222	Foderlister av trä för fönster, dörrar e d Om inte annat anges i handlingarna ska i utrymmen där väggar målningsbehandlas foderlist av typen 12x43 vid listning av fönster och dörrar inomhus utföras, behandling enligt kapitel LC. Samtliga lister ytbehandlas. För utrymmen som kaklas, se rubrik NSC.71221.
NSC.71223	Täcklister av trä för fönster, dörrar e d
NSC.72	Fönsterbänkar
NSC.73	Solavskärningsanordningar, mörkläggningsanordningar o d till fönster, dörrar, rörliga väggar e d
NSF	UNDERTAK AV FÖRTILLVERKADE KOMPONENTER Enligt undertaksplan och rumsbeskrivningen. <i>TOLERANSER</i> Enligt tabell AMA 43.E/1.
NSJ	TILLTRÄDES- OCH SKYDDSANORDNINGAR

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

ALLMÄNT

Utrustning och placering visas på yttertakplan.

Infästningar genom plåten ska undvikas, om detta ändå måste göras ska dessa tätas med fogmassa och med mellanlägg av EPDM-gummi mellan plåt och anliggande ytor.

Alla infästningar utförs med Weland falsfäste för falsade plåttak.

NSJ.11 Stegar, stegjärn o d av allmänt konstruktionsstål

NSJ.1111 Stegar för fast vertikal montering utomhus av allmänt konstruktionsstål

NSJ.13 Gångbryggor, skorstensbryggor o d av allmänt konstruktionsstål

NSJ.131 Gångbryggor av allmänt konstruktionsstål

Gångbryggor av typen Weland ståls takbrygga. Kulör som tak. Placering enl. ARK. Längs med hela takbryggornas sträckning monteras Weland Weline wiresystem för fallskydd. Stöd för vajern ska vara av typen spårstöd, maximalt avstånd 10 m. Fästen till takbryggan av typen Weland falsfäste för falsade plåttak, c/c max 1 200 mm.

NSJ.161 Snörasskydd av allmänt konstruktionsstål

Snörasskydd

Weland snörasskydd av typen profildurk med israstapp. Fästen av typen Weland integrerade falsfästen för falsade plåttak max c/c 1200 mm. Kulör som tak.

NSJ.17 Hållare, fästen m m av allmänt konstruktionsstål på tak

NSK TRAPPOR, RÄCKEN, BALKONGER M M

NSK.1 Trappor m m

NSK.11 Trappor av metall

NSK.3 Räckan, ledstänger o d

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
NSK.31	Räcken
NSK.311	Trappräcken
NSK.32	Ledstänger
NSM	TAKLIST, SOCKELLIST, HÖRNLIST M M
NSM.2	Lister av trä inomhus
NSM.21	Lister av barrträ
NSN	GALLER Samtliga galler i vägg på såväl insida och utsida skall levereras färdigt målade från fabrik.
X	INREDNINGAR OCH UTRUSTNINGAR
XB	INREDNINGAR I BOSTÄDER, KONTOR, UNDERVISNINGSLOKALER, VÅRDLOKALER, BUTIKSLOKALER M M
XBC	TAVELENHETER
XBC.5	Speglar Speglar utan ram ska vara utförda med gradad blank kant. Infästning för speglar i våtutrymmen ska tätas i och kring plugg samt i skruvhål i samband med infästning.
Y	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M
YS	MÄRKNING, KONTROLL, DOKUMENTATION M M I HUS
YSB	MÄRKNING, SKYLTING M M I HUS

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod

Rubrik

YSB.1 Märkning i hus

Märkning av dörrar ingår i entreprenaden enligt nedan oberoende om det framkommer på uppgjorda dörrförteckningar.

Dörrmärkning

Dörrar förses med rumsnummer och rummets namn enligt planritning.

Dörrar till teknikrum, förråd, ventilationsrum osv. märks med rummets namn enligt planritning. Om farliga ämnen, gaser o. dyl. förekommer ska erforderlig märkning ingå.

Numret och/eller namnet placeras i dörrens ovankant på samma sida som trycket. På de dörrar det ska vara både nummer och namn placeras numret överst och namnet under.

Text och nummer skall endast placeras på dörrens entrésida till rummet förutom i korridorer där text och nummer placeras på båda sidor om dörren.

Text utförs versaler, typsnitt ARIAL, kulör silver alternativt vitt på mörka dörrar och svart på ljusa dörrar. Texthöjd 30mm på lägenhetsdörrar med enbart nummer och vid både nummer och namn 30mm höga nummer och 15mm höga bokstäver.

Exempel nedan (obs ej i rätt storlek):

220
BOENDERUM

YSB.2 Skyltning i hus

Byggherrens konsult upprättar brandutrymningsplaner, vilka av entreprenören kopieras i färg och monteras i ram av matt aluminium, storlek A3.

Varningsskylt angående risk för att taket kan vara halt ska monteras i anslutning till uppstigningsanordning till yttertak.

Genomlysta utrymningsskyltar enligt EL.

YSC KONTROLL OCH INJUSTERING M M I HUS

Omfattning, provning

Provning utförs enligt omfattning given av respektive projektörer, men

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

---

funktionsprov skall alltid utföras för installerade apparater, maskiner och aggregat.

Utförande, provning

Kontrollant skall ges tillfälle att närvara vid provningar.

YSC.1 Kontroll i hus

YSC.11 Kontroll av täthet

YSC.111 Kontroll av lufttäthet

Luftläckage genom golv, tak och väggar får ej överstiga 0,50 l/s per m² vid ett över-, undertryck på ±50 Pa. Täthetskravet skall utföras vid två tillfällen, en gång under produktion när möjlighet finns att på ett enkelt sätt åtgärda eventuella läckage samt slutligen i samband med samordnad funktionskontroll.

Råd och anvisningar enligt Bygga L skall följas vid täthetsprovningen.

Det åligger BE att utföra och redovisa ett godkänt provningsprotokoll inför slutbesiktning.

YSC.113 Kontroll av vattentäthet

MÅLADE VÄGGYTOR

Målningssystemet ska vara godkänt och provat enligt branschregler från *Måleribranschens våtrumskontroll, MVK*.

Vid utförande av vattentät målning i våtrum ska arbetet dokumenteras genom egenkontroll.

TÄTSKIKT UNDER YTSKIKT

Tätskikt tillsammans med fästmassa och kakel- eller klinkerplattor ska vara provade och godkända enligt branschregler från *Byggkeramikrådet, BKR*, eller *Golvbranschens våtrumskontroll, GVK*.

Utfört arbete med tätskikt och plattsättning enligt tillverkarens monteringsanvisning ska dokumenteras genom egenkontroll.

YSC.12 Kontroll av fukt

YSC.121 Kontroll av relativ fuktighet (RF)

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

Innan beläggning och beklädnad av betongytor får ske ska verifieras att den relativa fuktigheten (RF) inte överskrider de värden som anges av tillverkaren av ovanliggande material. Minsta antal mätpunkter enl. bild nedan.

Typ av konstruktion	Minsta antalet mätpunkter
Småhus	
Bottenplatta	2st per hus (yta < 150m ²)
Mellanbjälklag	1st per hus (yta < 150m ²)
Flerbostadshus	
Bottenplatta	2st per trapphus
Mellanbjälklag	1st per trapphus och våningsplan
Kontor och industri	
Bottenplatta	3st per 500m ²
Mellanbjälklag	3st per 500m ²
Enskild gjutetapp/bottenplatta	3st (yta > 150m ²)

Bild 1. Minsta antal mätpunkter.

MÄTRESULTAT

Mätresultat, mätvärden korrigerade till 20 °C och ökade med fuktmätningens osäkerhet, jämförs med högsta tillåtna relativ fuktighet (RF) för aktuell beläggningsvara, tätskikt, fästmedel, spackelmassa och dylikt. Mätosäkerhet vid mätning i borrhål är ±3 procentenheter i RF.

Mätrapport

Mätrapport ska innehålla uppgift om

- Namn och adress på den som utfört mätningen
- Rapportnummer
- Namn och adress på den som begärt mätningen
- Mätningens syfte
- Val av mätplatser
- Beskrivning av mätobjektet. Adress, våningsplan, rumsbeteckning, mätpunkternas läge, mätdjup med mera
- Uppgifter om byggkonstruktionen, till exempel tjocklek hos bjälklaget eller bottenplattan, kvarsittande form, ingjutna golvvärmerör med mera
- Uppgifter om ingående material
- Tidpunkt då provbitar togs ut respektive hål borrades
- Tidpunkt då givare monterades och tidpunkt då avläsningen utfördes
- Mätutrustning som använts, kalibreringsätt och tidpunkt för senaste kalibrering
- Mätmetod
- Eventuella avvikelser från metoden

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

- Samtliga mätvärden samt föreskrivna maxvärden
- Betongens temperatur vid mättidpunkten
- Registrerade lufttemperaturer under tid mätning i borrhål pågår
- Osäkerhet i fuktmätningars mätvärden och hur dessa har bestämts
- Samtliga mätresultat (mätvärden korrigerade till 20 °C och ökade med fuktmätningens osäkerhet).

Mätrapport ska vara försedd med datum och underskrift.

YSC.122 **Kontroll av fuktkvot och ytfuktkvot**

Omfattning av mätning bestäms i samråd med byggherren. Vid inbyggnad får ytfuktkvoten vara högst 18 procent. Vid ytbehandling får ytfuktkvoten vara högst 16 procent om inte annat separat avtalats.

Mätrapport

Mätrapporten ska innehålla uppgift om

- Namn och kontaktuppgifter till den som utfört mätningen
- Var mätningen är utförd, adress, byggnad, lokalisering av mätpunkt
- När kontroll mot kalibreringsblock utförts
- Vilket fabrikat och modell av mätinstrument som använts
- Fuktkvotsmätning enligt SS-EN 13183-2 eller kontroll av målfuktkvot och ytfuktkvot
- Tidpunkt när mätningen utfördes
- Avläst fuktkvot och temperatur
- Avvikelse från tillåtet resultat
- Temperaturkompenserad fuktkvot.

Mätrapport ska vara försedd med datum och underskrift

YSC.16 **Kontroll av målning**

Besiktning av måleriarbeten utförs enligt handledningen *Besiktning av måleriarbeten inom- och utomhus*.

YSC.3 **Kontrollmätning i hus**

YSD **IDRIFTSÄTTNING AV HUS**

YSD.1 **Information till drift- och underhållspersonal för hus**

Entreprenören skall informera beställarens drifts- och underhållspersonal om funktionssätt samt drift och underhåll av i entreprenaden ingående ytskikt, öppningskompletteringar, apparater, maskiner o d samt ytbehandlingar och utrustningar. Informationen skall vara såväl teoretisk som praktisk.

Projektnamn: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod

Rubrik

Information till personal, genomgång på platsen, utförs med för anläggningen, av entreprenören, upprättade förvaltningsinstruktioner som grund.

Genomgång på platsen.

Denna sker vid ett tillfälle, för driftpersonal vid entreprenadens färdigställande innan anläggningen tages i bruk. Beräknad tidsåtgång 2 timmar.

Informationsmaterial till personalgenomgången av de olika anläggningsdelarna eller till större bruksföremål skall före den praktiska och teoretiska genomgången överlämnas till beställaren i tre (3) omgångar. Omgångar skall även insättas i pärm för driftinstruktioner enligt YSK.6.

YSK   TEKNISK DOKUMENTATION FÖR HUS

YSK.3   Relationshandlingar för hus

Respektive konsult utför slutgiltiga relationshandlingar som inritas på CAD-underlag som arkitekten samt respektive projektör tillhandahåller. Vid behov skall entreprenörerna bistå med ytterligare upplysningar så att underlagsmaterialet blir komplett och tillförlitligt.

YSK.31   Underlag för relationshandlingar för hus

Varje entreprenör åligger att under byggnadstiden fortlöpande införa på ritning ändringar som inte är införda på konsulternas reviderade ritningar. Särskild uppmärksamhet bör fästas vid anteckningar beträffande byggnadsdelar som blir inbyggda/nergrävda. Allt underlag för uppgörande av relationshandlingar skall vara byggherrens representant tillhanda senast två veckor före slutsyn.

YSK.32   Upprättade relationshandlingar för hus

Slutliga relationshandlingar renritas av byggherrens konsult och skall föras med texten RELATIONSHANDLING och datum. Entreprenören bekostar kopiering av tre omgångar relationshandlingar som skall vara insatta i pärmar och överlämnas till byggherren. Närmare föreskrifter om vad underlagsmaterialet skall innehålla föreskrivs i varje enskild byggnadsbeskrivning.

Relationshandlingar skall levereras senast 1 vecka före slutbesiktning/mottagningsbesiktning.

YSK.6   Driftinstruktioner för hus

Dokumentpärmar

Varje entreprenör ska i dokumentpärmar sammanställa teknisk information, skötselprogram och kontaktpersoner över apparater och systemanläggningar. Pärmen skall innehålla uppgifter över projektörer och entreprenörer med

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

personuppgifter, innehålla beskrivningar, broschyrer, faktablad, scheman, mätningsprotokoll, underhållsbeskrivningar, servicehandböcker, och övrig för underhåll och funktionerande ventilation nödvändig information. Målningens pärm innehåller uppgifter om projektör och entreprenör med personuppgifter, målningsbeskrivning med färgsättning samt mattförteckning med underhållsdirektiv. Tre identiska omgångar av pärmarna skall uppgöras som överlämnas till byggherren snarast efter färdigställande av byggnadsprojektet. Utöver det skall vid varje apparat finnas ett CE-intyg.

YSK.7 Underhållsinstruktioner för hus

Uppgifter om underhållskrav för använda golvmaterial, reservdelsförteckning över delar som är lämpliga att byta ut av underhållspersonal. Dessa uppgifter infogas i dokumentpärmarna enligt YSK.6.

Z DIVERSE TÄTNINGAR, KOMPLETTERINGAR, INFÄSTNINGAR O D

ZS DIVERSE TÄTNINGAR, KOMPLETTERINGAR, INFÄSTNINGAR O D I HUS

ZSB TÄTNING AV FOGAR I HUS

ZSB.1 Tätningar av rörelsefogar m m i hus

ZSB.11 Tätning med fogmassa

I våtutrymmen med beläggningar och beklädnader av kakel, klinker och dylikt används mögelresistent silikonbaserad fogmassa.

ZSB.12 Tätning med foglist

ZSB.13 Tätning av fogar med fogband

ZSC TÄTNING AV GENOMFÖRINGAR I HUS

ZSD KOMPLETTERINGAR AV NÄT, TRÅD M M I HUS

Projektname: Daghemmet vikingen 2

Projekt nr: 2484

Datum: 28-06-2024

Ansvarig: Tommy Saarinen

Status: Förfrågningshandling

Kod	Rubrik
-----	--------

ZSD.1 Kompletteringar av nät i hus

ZSD.11 Insektsnät i ventilationsöppningar

Oavsett om det framgår på ritning eller ej ska insektsnät monteras i luftspalt i takfot. Musband sätts bakom fasadpanel i luftspaltens nedre del. Vid ventilerade öppningar ovan dörrar och fönster sätts musband även där.

ZSE FÄSTDON I HUS

MATERIAL

Vid infästning av färgade produkter skall alltid samma kulör användas på spik/skruv. I övrigt skall tillverkarens föreskrifter följas.

Spik

Vid spikning utomhus eller där korrosionsrisk föreligger skall galvaniserade produkter användas.

Skruv

Vid skruvning utomhus eller där korrosionsrisk föreligger skall galvaniserade produkter användas.

UTFÖRANDEKRAV

Spik- och skruvförband

Spikning ska utföras med rätt indrivningsdjup utan att deformera virkets fibrer.

Maskinbandad skruv inte får ge upphov till bandrester under skruvskallen efter färdigt montage.

Borrade skruvar ska monteras med skruvdragare med djupanslag och varvtal anpassat till underlagets tjocklek och hårdhet. Borrade skruvar ska inte användas i underlag av rostfritt stål, gängpressade skruvar används till detta.

Gängpressande skruvar kräver förborring. Håldiameter ska anpassas till underlagets tjocklek och hårdhet. Om underlaget är okänt utförs provning för att inte överdragning respektive skruvbrott ska inträffa.

Projekt nr: 2484
Status: Förfrågningsunderlag
Datum: 28-06-2024
Revidering: ---

SÄKERHETSDOKUMENT

DAGHEMMET VIKING 2

BK BYGGKONTROLL AB

Tommy Saarinen
KLINTVÄGEN 14 C 11, 22100 MARIEHAMN
+358 457 526 7028

tommy@byggkontroll.ax

www.byggkontroll.ax

Innehåll

1	ALLMÄNT	4
1.1	Byggherre och projektörer	4
1.1	Lagstiftning	4
1.2	Kort beskrivning av projektet	4
1.3	Byggherrens säkerhetsdokument	4
1.4	Uppdatering av säkerhetsdokumentet	5
2	SÄKERHETSDOKUMENTET	5
2.2	Byggprojektets särdrag	5
2.3	Byggprojektets karaktär	5
2.4	Byggprojektets omständigheter	5
2.4	Risik kartläggning för detta projekt.....	7
3	SÄKERHETSBESTÄMMELSER.....	10
3.1	Byggherrens mål med arbetssäkerheten	10
3.2	Säkerhetsledarskap	10
3.3	Huvudentreprenörens skyldigheter	10
3.4	Planerarens skyldigheter	11
3.5	Entreprenörernas och egenföretagarnas säkerhetsskyldigheter	11
3.6	Säkerhetsinformation och introduktion.....	11
3.7	Behörigheter och kompetens.....	12
3.8	Personkort, passertillstånd och behörighetsbevis.....	12
3.9	Planer för arbetssäkerheten på byggarbetsplatsen.....	12
3.10	Besiktningar och granskningar	13
3.11	Säkerhetsuppföljning och -rapportering.....	13
3.12	Huvudentreprenörens befogenheter.....	13
3.13	Byggherrens och användarens säkerhetskrav	13
3.13.1	Distributionsavbrott	14
3.13.2	Tillfälliga arrangemang	14
3.14	Passagebegränsningar.....	14
3.15	Bruks- och underhållsanvisningar	14
3.16	Övriga anvisningar	14
4	BYGGHERRENS FÖRFARINGSANVISNINGAR.....	15
4.1	Allmänt	15
4.2	Arbetsmetoder	15
4.2.1	Asbestarbeten	15

4.2.2	Rivningsarbeten.....	15
4.2.3	Lyft- och flyttarbeten	15
4.2.4	Avfallshantering	15
4.3	Byggarbetets förfarande	15
4.3.1	Arbetstida konstruktioner och installationer.....	15
4.3.2	Byggredskap, maskiner och anordningar.....	16
4.3.3	Användning av lösningsmedelsbaserade färger, lim m.m.	16
4.3.4	Brandskydd.....	16
4.3.5	Dammspridning	16
4.3.6	Fallskydd och ställningar	17
4.3.7	Buller och vibrationer.....	17
4.3.8	Belysning	18
4.3.9	Utrymningsvägar	18
4.3.10	Personlig skyddsutrustning	18
4.3.11	Första hjälpen och räddningsutrustning	18
4.4	Byggområdet och dess förhållanden	19
4.4.1	Avgränsning av byggområdet.....	19
4.4.2	Användning av gatuområden och trafikdirigering	19
4.5	El-tekniska föreskrifter	19

1 ALLMÄNT

1.1 Byggherre och projektörer

Se AF-delen.

1.1 Lagstiftning

All lagstiftning gällande säkerhet och arbetsskydd för byggarbeten skall följas. För detta projekt framhålls särskilt följande:

- Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (205/2009)
- Statsrådets förordning om säker användning och besiktning av arbetsutrustning (403/2008)
- Arbetsskyddslagen (738/2002)
- Arbetsministeriets beslut om personalutrymmen på byggarbetsplatser (977/1994)

1.2 Kort beskrivning av projektet

Entreprenaden berör nybyggnad av daghem med 2 avdelningar som kopplas ihop med befintlig byggnad, projektet är planerat att utföras 2024–2025. Därtill kommer gårdsmiljön att planeras.

1.3 Byggherrens säkerhetsdokument

Enligt *Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009* (SRf 205/2009) ankommer det på byggherren att utarbeta ett säkerhetsdokument för planeringen och beredningen av byggarbetet. Detta säkerhetsdokument grundar sig på ovanstående förordning och har upprättats av *Byggkontroll Ab* på byggherrens beställning.

Enligt SRf 205/2009 skall byggherren vid projekteringen av ett byggprojekt se till att utförandet av byggnadsarbetet beaktas i den arkitektoniska och tekniska planeringen, så att arbetet kan utföras säkert och utan att arbetstagarnas hälsa äventyras.

Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten (205/2009) skall alltid följas vid oklarheter.

Byggherren övertar genom detta eller andra dokument inga av de skyldigheter som ankommer på den som i huvudsak genomför byggprojektet, nedan nämnd "Huvudentreprenören". Säkerhetsåtgärder som definieras i byggprojektets övriga dokument inskränks eller utesluts ej genom detta dokument.

Innehållet i säkerhetsdokumentet ska beaktas vid anbudsberäkningen samt vid planeringen och genomföringen av byggprojektet.

1.4 Uppdatering av säkerhetsdokumentet

Säkerhetsdokumentet upprättas under byggprojektets planeringsskede. Då entreprenadavtal ingåtts med huvudentreprenören utarbetar denne skriftliga säkerhetsplaner för arbetsplatsen enligt 10 § Srf 205/2009.

Under byggprocessen utför beställarens anlitade säkerhetskoordinator kontinuerliga säkerhetsgranskningar jämte riskbedömningar för att säkerställa säkerheten på byggarbetsplatsen. Dessa granskningar fråntar inte entreprenören sitt ansvar om egenkontroller.

Om entreprenör upptäcker brister i säkerhetsdokumentet eller andra angelägenheter som yrkar på en uppdatering av säkerhetsdokumentet är denne skyldig att skriftligen meddela byggherren om detta.

Ändringar i säkerhetsdokumentet eller behov därav tas upp på arbetsplatsmötena.

2 SÄKERHETSDOKUMENTET

Detta dokument utgör inte en förteckning över allmänna risker vid byggande. Entreprenören ska förbereda sig på normala risker vid byggande samt beakta dessa vid planering och genomförande av arbetet.

Särskilda risker i byggprojektet har i dokumentet indelats på följande sätt:

- Byggprojektets särdrag
- Byggprojektets karaktär
- Byggprojektets omständigheter
- Riskkartläggning för detta projekt

2.2 Byggprojektets särdrag

Projektet är i landskapets mått litet till medelstort och kompetensen att genomföra det finns lokalt hos flertalet entreprenörer. Projektet kommer att sysselsätta entreprenörer inom de flesta discipliner förekommande inom byggbranschen.

2.3 Byggprojektets karaktär

Byggnadsarbeten kommer att pågå under samtliga av årets kvartal, vilket innebär att det i vissa arbetsskeden kommer att finnas utmaningar i vädrets påverkan. Arbeten på platsen kommer i huvudsak att utföras under normala arbetstider. Respektive disciplin kommer att utföra sina arbeten parallellt med varandra, varför stora krav ställs på samordningen av arbetsplatsen, vilket åläggs huvudentreprenören. Entreprenadgränser märks ut på ritning. Byggherren kommer åtminstone att vara representerad av kontrollanter för respektive disciplin.

2.4 Byggprojektets omständigheter

Byggarbetsplatsen är belägen invid till befintligt samlingshus/daghem och har väg till befintlig daghem i anslutning till byggarbetsplatsen som kommer att utnyttjas

för daglig drift. Då det är daghemsbarn i anslutning till byggarbetsplatsen skall särskild vikt läggas vid avgränsning av byggområdet.

Huvudentreprenören ombesörjer palcering av baracker, materialupplag osv. och ska innan arbetena inleds presentera en plan för detta till byggherren.

2.4 Riskkartläggning för detta projekt

	Möjlig förekomst		
	Ja	Nej	Klarläggs senare
Markarbeten			
Djupa och smala schakt (risk för ras)	☐	☒	☐
Arbete som innebär risk för att begravas under jordmassor eller sjunka ner i lös mark	☐	☒	☐
Provisoriska stödväggar	☐	☒	☐
Schakt i närheten av trafik	☒	☐	☐
Sprängningsarbeten (buller, vibrationer)	☐	☒	☐
Pålningsarbeten (buller, vibrationer)	☐	☒	☐
Sättningar i byggnader på grund av markarbeten	☒	☐	☐
Väderförhållanden (tjällossning, regn, storm, is)	☒	☐	☐
Arbeten på höga höjder			
Stöd och provisoriska ställningar (montage och rivning)	☒	☐	☐
Krävande och höga personlyft	☐	☒	☐
Arbeten hängande i rep	☐	☒	☐
Brister i fallskydd	☒	☐	☐
Fallande föremål	☒	☐	☐
Vindlast, väderförhållanden	☒	☐	☐
Elarbeten			
Arbeten vid spänningsförande delar	☒	☐	☐
Elektrifiering av arbetsplatsen	☒	☐	☐
Defekta elektriska maskiner och utrustning	☒	☐	☐
Rivning och demontering av befintligt elmaterial	☒	☐	☐
VVS-Arbeten			
Arbete i brunnar, tunnlar samt anläggningsarbete under jord	☐	☒	☐
Arbete med trycksatta system	☒	☐	☐
Montering av tunga apparater	☒	☐	☐
Demontering av tunga apparater	☒	☐	☐
Lyft			
Lyft i närheten av vägtrafik	☒	☐	☐
Tapp av last eller att last går isär	☒	☐	☐

Lyft av stora eller tunga föremål	☒	☐	☐
Lyft med två lyftkranar	☒	☐	☐
Personlyft	☐	☒	☐
Ogynnsamma väderleksförhållanden vid lyft	☒	☐	☐
Personer under hängande last	☒	☐	☐
Rivningsarbeten			
Störande av andra verksamheter (ljud, buller, vibrationer, damm)	☒	☐	☐
Rivningsarbetets ordningsföljd felaktig	☐	☒	☐
Rivning av bärande konstruktioner	☐	☒	☐
Rivning av övriga krävande konstruktioner (höga/stora/tunga konstruktioner, konstruktioner under mark)	☐	☒	☐
Rivning av skadade konstruktioner och konstruktioner i dåligt skick	☐	☒	☐
Rivning av eldfångda konstruktioner	☐	☒	☐
Rör, ledningar eller container som ska rivas	☒	☐	☐
Övriga farliga och problematiska material som ska rivas (mögél, asbest, kreosot, isoleringspartiklar)	☐	☒	☐
Provisorisk stöttning av delvis rivna konstruktioner	☐	☒	☐
Förflyttning av rivningsspill, mellanförvaring (bärighet, damm)	☒	☐	☐
Nedbrytning och kollaps av konstruktioner under rivningsarbetet	☐	☒	☐
Risk för fall (arbetare, konstruktioner)	☒	☐	☐
Skador som rivningsmaskiner kan medföra	☐	☒	☐
Övriga risker			
Blockerade utrymningsvägar	☐	☒	☐
Föråldrade första-hjälpen-utrustningar, brandsläckningsutrustning osv.	☒	☐	☐
Damm	☒	☐	☐
Buller	☒	☐	☐
Strålning	☐	☒	☐
Syrebrist	☐	☒	☐
Hälsovådliga material (impregnerat virke, asbest, kreosot)	☐	☒	☐
Hetta, köld, drag	☒	☐	☐
Heta arbeten	☒	☐	☐
Bristfällig belysning, bländning	☒	☐	☐
Arbeten vid trafikerade vägar	☒	☐	☐

Datum: 28-06-2024

Status: Förfrågningsunderlag

Projektnummer: 2484

Vibrationer	☐	☒	☐
Explosionsrisk	☐	☒	☐
Gifter, frätande material	☐	☒	☐
Arbete i trånga utrymmen	☒	☐	☐
Luftföroreningar (avgaser, aerosoler, virus, mögel, mikrober)	☒	☐	☐
Oordning på arbetsplatsen	☒	☐	☐
Överbelastning av konstruktioner	☒	☐	☐
Lyft med armar över axelhöjd	☒	☐	☐
Arbeten med isoleringsmaterial	☒	☐	☐
Utomstående kommer in på arbetsplatsen	☒	☐	☐

3 SÄKERHETSBESTÄMMELSER

Byggherren har rätt att komma med nya säkerhetsanvisningar under byggprojektets gång samt att komplettera eller ändra säkerhetsbestämmelserna.

3.1 Byggherrens mål med arbets säkerheten

Byggherrens mål är att arbetena på platsen utförs på ett säkert sätt så att de som vistas i arbetsplatsens influensområde inte utsätts för fara eller olägenheter.

3.2 Säkerhetsledarskap

Byggnadsentreprenören är den som i huvudsak genomför entreprenaden och ansvarar för alla arbetarskyddsåligganden och skyldigheter som hör till den huvudsakliga genomföraren i enlighet med SRf 205/2009.

Byggnadsentreprenören sköter om den allmänna ledningen av, ser till att allmän ordning hålls samt samordnar informationen mellan de olika parterna på arbetsplatsen. Entreprenören utser en ansvarig person, samt en ställföreträdare för denne, som tillser ovan nämnda uppgifter. Varje annan entreprenör utser en ansvarig person för ledning och övervakning av det arbete denne låter utföra.

Huvudentreprenörens ansvarige person ska medverka vid byggherrens säkerhetsgranskningar på byggarbetsplatsen.

3.3 Huvudentreprenörens skyldigheter

Huvudentreprenören:

- Ska innan arbetet påbörjas lämna in en förhandsanmälan till arbetarskyddsmyndigheten. Anmälan lämnas även till byggherren samt sätts upp väl synlig på arbetsplatsen.
- Ska upprätta, verkställa och uppdatera de åtgärder som föranleds av den planering som fordras enligt 10 och 11 §§ SRf 205/2009.
- Ska arbeta förebyggande med risker och olägenheter i de planer som refereras till ovan.
- Ansvarar för samordningen och fördelningen av underentreprenörers och egenföretagares säkerhet och hälsa vid informering om eventuella faror.
- Ska informera byggherren om förändringar beträffande arbetena, arbetsmomenten och förhållanden om arbetet inte kan utföras enligt byggherrens planer.
- Ansvarar för att egen personal såväl som underentreprenörer och egenföretagare på arbetsplatsen fått en introduktion i byggnadsplatsens säkerhetsbestämmelser.
- Ska beakta byggherrens säkerhetsdokument och påpeka nödvändiga ändringar.
- Ska utse en ansvarig person för den allmänna ledningen av arbetsplatsen.
- Ansvarar för samordning av olika entreprenörers arbeten.
- Ansvarar för organisering och samordning av arbetarskyddet på arbetsplatsen.
- Skall ha kännedom om vilka arbetstagare och egenföretagare som arbetar på byggarbetsplatsen samt se till att alla har giltigt personkort.

3.4 Planerarens skyldigheter

Byggherren förutsätter att den som planerar arbetet sörjer för att förebyggande av risker och olägenheter beaktas i planeringen och samordningen av arbetet samt att säkerhet och hälsa beaktas vid genomförandet av arbetet.

3.5 Entreprenörernas och egenföretagarnas säkerhetsskyldigheter

Varje entreprenör är skyldig att bekanta sig med säkerhetsbestämmelserna och delta i arbetsplatsmöten, introduktioner, informationsmöten och andra förfaranden rörande arbetsplatsens säkerhet som hålls av byggherren eller huvudentreprenören.

Varje entreprenör på byggarbetsplatsen är skyldig att följa de direktiv gällande säkerheten som huvudentreprenören och byggherren ger.

Det ankommer på varje entreprenör att bedöma den risk dennes arbete medför samt informera huvudentreprenörens ansvarsperson därom. Denna information ska ges i god tid så att nödvändiga säkerhetsåtgärder kan vidtas.

Varje entreprenör tillser att deras arbete inte orsakar fara för andra som rör sig på arbetsplatsen samt att deras maskiner, apparater, material, kemikalier och arbetsmetoder är säkra. Huvudentreprenören har rätt att kontrollera att skicket och säkerheten hos dessa överensstämmer med säkerhetsbestämmelserna.

Om en entreprenör upptäcker faktorer som kan påverka den allmänna säkerheten på byggarbetsplatsen är denne skyldig att förmedla uppgifterna till huvudentreprenören. Entreprenören är likaså skyldig att förmedla de säkerhetsanvisningar som ges av huvudentreprenören till sina arbetstagare och underentreprenörer samt övervaka att de följs.

Varje entreprenör ansvarar i första hand för sina egna arbetstagares säkerhet.

3.6 Säkerhetsinformation och introduktion

Innan arbetet inleds ska huvudentreprenören introducera den egna personalen, underentreprenörers eller andra egenföretagares personal samt besökare på byggarbetsplatsen om arbetsplatsens säkerhetsanvisningar. Alla arbetare på platsen ska känna till de risker och olägenhetsfaktorer som finns på arbetsplatsen samt ha tillräcklig information om hur arbetet utförs på ett säkert sätt.

Efter introduktionen ska alla arbetare på arbetsplatsen känna till vilka som ansvarar för arbets säkerheten på arbetsplatsen, plats för första hjälpen- och brandsläckningsutrustning samt vilka förfaranden som gäller vid olyckor, tillbud och anmälan om brister. Arbetarna ska även känna till vilken personlig skyddsutrustning och redskap som ska användas på arbetsplatsen.

Vid de arbetsplatsmöten som hålls förs en uppdaterad förteckning över ansvarspersonerna på arbetsplatsen samt deras kontaktuppgifter.

Om det uppstått allvarliga farosituationer, olyckshändelser eller olycksfall på byggarbetsplatsen har byggherren rätt att ordna säkerhetsintroduktioner och - utbildningar för entreprenörerna samt kräva att huvudentreprenören ska ordna säkerhetsutbildning.

3.7 Behörigheter och kompetens

På arbetsplatsen ska användas sådan yrkeskunnig arbetsledning och arbetskraft som krävs för arbetets art. Huvudentreprenören ansvarar för att tillfällig arbetskraft och underentreprenörer uppfyller kraven på yrkeskunnighet och behörighet för att ge tillräckliga säkerhetsanvisningar till sina anställda. För moment som kräver specialkompetens anlitas branschfolk med god yrkeskunnighet.

Alla underentreprenörer och egenföretagare ska godkännas av byggherren.

3.8 Personkort, passertillstånd och behörighetsbevis

Varje arbetstagare ska ha synligt personkort försett med fotografi. Av kortet ska framgå om den anställda är arbetstagare i arbetsavtalsförhållande eller egenföretagare. Det personliga skattenummer som registrerats i skattenummerregistret och som avses i *lagen om skattenummer och skattenummerregistret för byggbranschen (1231/2011)* ska vara synligt på personkortet. Personkortet för en arbetstagare ska dessutom innehålla namnet på arbetsgivaren.

Varje entreprenör sörjer för att de personer som arbetar på byggarbetsplatsen har tillbörliga tillstånd och praktisk erfarenhet av el-, svets-, och heta arbeten med mera där dylika arbeten utförs.

Huvudentreprenören är skyldig att föra en uppdaterad förteckning över alla som arbetar på byggarbetsplatsen samt vilka andra entreprenörer som godkänts för byggarbetsplatsen.

Huvudentreprenören granskar att personkort och andra behörighetsbevis är i sin ordning i samband med introduktionen samt löpande under byggtiden.

3.9 Planer för arbets säkerheten på byggarbetsplatsen

Huvudentreprenören ska utarbeta en plan för användandet av byggarbetsområdet enligt 11 § SRf 205/2009. Huvudentreprenören ska även identifiera särskilt riskfyllda arbetsmoment och utarbeta planer för dessa enligt 10 § SRf 205/2009.

3.10 Besiktningar och granskningar

Underhållsbesiktningar utförs veckovis enligt 14–16 §§ SRf 205/2009 av den ansvariga personen på arbetsplatsen. Övriga entreprenörer ska delta inom sitt arbetsområde. Huvudentreprenören ansvarar för ibruktagnings- och veckobesiktningar av arbetsställningar, dess tillträdesleder och skyddskonstruktioner. Byggherren eller dennes representant ska beredas möjlighet att delta i besiktningarna.

Den som använder en kran eller en annan lyftanordning ska dagligen, samt vid behov även vid andra tidpunkter, innan arbetet påbörjas pröva hur anordningen fungerar och i synnerhet vid kall eller regnig väderlek genom provdrift förvissa sig om att bromsar och säkerhetsanordningar fungerar. Vid användning av mobil- eller lastkran ska i synnerhet kranens grund inspekteras.

Den av byggherren utnämnda representanten, som t.ex. entreprenadens övervakare eller säkerhetskoordinatör har rätt att när som helst hålla säkerhetsgranskning på arbetsplatsen. Beställarens representant har rätt att bestämma om en tidsfrist inom vilken försummelse gällande säkerheten bör åtgärdas. Ifall försummelsen inte åtgärdas inom utsatt tid, kan byggherren avbryta arbetena.

Fel som konstateras vid besiktningar och som kan äventyra säkerheten vid arbetet ska avhjälpas omedelbart och alltid innan en maskin, en anordning eller ett redskap tas i bruk.

3.11 Säkerhetsuppföljning och -rapportering

Vid olyckshändelser, olycksfall och farosituationer meddelas huvudentreprenören som tillser att situationen undersöks och vid allvarigare olyckor gör en anmälan till regionförvaltningsmyndigheten, byggherren och eventuellt polisen. Även säkerhetskoordinatör ska delges information om händelsen. Inträffade olyckshändelser och olycksfall tas upp på arbetsplatsmöten, entreprenörmöten och i arbetarskyddet. Lindriga arbetsolyckor och tillbud informeras enbart om på arbetsplatsmötena.

3.12 Huvudentreprenörens befogenheter

Huvudentreprenören har rätt att vidta åtgärder för att säkerställa säkerheten vid byggarbetet. Byggherren ska meddelas om åtgärderna.

3.13 Byggherrens och användarens säkerhetskrav

Byggnadsarbetena kommer att utföras i närhet till områden trafikerade med personer och fordon, särskild vikt ska läggas vid att de inte utsätts för skada till följd av arbetena. Nolltolerans råder mot allvarliga skador och dödsfall.

- 3.13.1 Distributionsavbrott**
Distributionsavbrott ska utföras så kortvariga som möjligt och samordnas i mån av möjlighet så att antalet avbrott minimeras. Berörda parter meddelas om avbrotten i god tid.
- 3.13.2 Tillfälliga arrangemang**
Vid behov ska person- och fordonstrafik ledas om för att minimera skaderisken.
- 3.14 Passagebegränsningar**
Obehöriga ska ej vistas på byggområdet. Entreprenören ska inhägnat hela byggnadsområdet med arbetsplatsinhägnad. Arbetsplatsinhägnaden skall vara intakt under hela byggtiden.

Varningsskyltar sätts upp i erforderlig utsträckning för projektet.
- 3.15 Bruks- och underhållsanvisningar**
Innan byggprojektet avslutas ska huvudentreprenören lämna skriftliga bruks- och underhållsanvisningar om upprätthållande, service, underhåll och reparation av byggobjektet. Anvisningarna ska innehålla tillräckliga uppgifter om arbetssäkerheten och arbetshälsan.
- 3.16 Övriga anvisningar**
Rökning får ej ske på arbetsplatsen.

4 BYGGHERRENS FÖRFARINGSANVISNINGAR

4.1 Allmänt

Förvaring av gas-, gasolflaskor och brännbara vätskor får inte ske inomhus. Alla entreprenörer och egenföretagare på arbetsplatsen ansvarar för att säkerhetsdatablad för material som är farliga för hälsan finns på arbetsplatsen.

4.2 Arbetsmetoder

4.2.1 Asbestarbeten

Ej aktuellt i detta projekt.

4.2.2 Rivningsarbeten

Endast aktuellt vid anslutning av korridor mot befintlig byggnad.

4.2.3 Lyft- och flyttarbeten

Vid lyft och flytt beaktas att lyftplatserna är säkra, att lyft- och flyttvägarna är säkra och att de områden där risk för att tappa lasten förekommer är avskärmade.

För svåra lyftarbeten ska vid behov uppgöras en skriftlig lyftarbetsplan. Vid koppling och stoppning av last ska särskild omsorg iaktas för förhindrande av att lasten rasar och går isär.

Personer får endast lyftas med en lyftanordning som är tillverkad för detta ändamål.

Den som utför lyft tillser att lyftutrustningen och redskapen är tydligt märkta med största tillåtna last och övriga markeringar som förutsetts för säkra lyft.

4.2.4 Avfallshantering

Arbetsplatsen ska hållas städad. Varje entreprenör ansvarar för sitt arbetsområdes ordning och för regelbundet avfall till av huvudentreprenören anvisad plats. Huvudentreprenören ansvarar för att avfallet regelbundet transporteras bort från byggområdet.

Avfallet sorteras enligt mottagarens anvisningar.

4.3 Byggarbetets förfarande

4.3.1 Arbetstida konstruktioner och installationer

Alla arbetstida konstruktioner och installationer ska vara tillräckligt hållbara, motsvara sitt ändamål och uppfylla kraven på arbets säkerhet.

Om ingrepp måste göras i konstruktioner som ska bevaras bör byggherren konsulteras.

4.3.2 Byggregskap, maskiner och anordningar

Arbetsredskap och maskiner ska vara ändamålsenliga och uppfylla de säkerhetskrav som ställs. De skall vara så skyddade att de inte är till fara för dem som använder anordningarna eller för andra som uppehåller sig på arbetsplatsen. Maskiner o. dyl. som kan förorsaka skada ska omgående tas ur bruk.

Maskiner som arbetar på väg- och gatuområden samt på andra platser med trafik ska skilja sig från fordon i trafiken. Mellan arbetsmaskinerna och trafiken ska finnas tillräckliga skyddszoner.

4.3.3 Användning av lösningsmedelsbaserade färger, lim m.m.

Varje entreprenör ansvarar för att man följer gällande bestämmelser om skydd av arbetstagare och miljö.

Varje entreprenör uppevarar säkerhetsdatablad för alla lösningsmedelsbaserade produkter som används på arbetsplatsen.

Vid användande av lösningsmedelsbaserade produkter strävas till att minimera antalet personer som utsätts.

4.3.4 Brandskydd

Byggarbetsplatsen och byggarbetet ska ordnas så att brandrisken förebyggs. Avfall och andra för arbetet onödiga byggnadsmaterial och ämnen som kan antändas ska avlägsnas. Varje entreprenör är förpliktad att inom sitt område arbeta på ett sådant sätt som inte ger upphov till brandrisk.

Arbetstagare som utför heta arbeten ska ha behörighet för detta. Varje entreprenör meddelar huvudentreprenörens arbetsledare vilka personer som innehar denna behörighet. Som heta arbeten räknas arbeten som medför uppvärmning eller gnistbildning, bland annat svetsning, skärning, lödning, arbete med varmluftspistol eller slipprindell.

Huvudentreprenören ansvarar för den allmänna brandsäkerheten på arbetsplatsen och skaffar brandsläckningsutrustning. Den entreprenör som utför heta arbeten ansvarar för brandskyddet vid arbetsstationen samt anskaffning av handbrandsläckare.

Brandskyddsutrustningen skall vara funktionsduglig och ha underhållits och granskats på behörigt sätt.

4.3.5 Dammspridning

Spridning av damm utanför arbetsområdet ska förhindras, vid behov med hjälp av skyddsväggar.

Vid arbeten såsom pikning, borring, slipning m.m. bör särskilt kontrolleras att damm är förhindrat att spridas via ventilationsanläggningen.

Varje entreprenör sörjer för tillräcklig städning efter sig med tillbörliga redskap.

4.3.6 Fallskydd och ställningar

Huvudentreprenören ska fästa särskild vikt vid skydd mot fall och byggande av räcken. Om arbetet förutsätter att en fallskydds konstruktion eller fallskyddsanordning tillfälligt avlägsnas, ska andra kompensande säkerhetsåtgärder vidtas. Ställningarnas arbetsplattformar ska förses med räcken om fallhöjden är över 2 meter. Skyddsräcken på arbetsplattformen och förbindelseleder för att förhindra att arbetstagare faller ska vara försedda med över- och mellanledare samt fotlist. Ställningsräcken ska ha fotlist. Räckena ska vara minst 1 meter höga. Ledarna ska placeras så att det fria lodräta utrymmet inte under någon ledare är större än en halv meter.

Om byggnadsmaterial eller byggnadsavfall kan falla ned på arbetsställen eller förbindelseleder, ska som skydd anordnas ändamålsenliga räcken, stängsel, skyddstak eller andra säkerhetsanordningar.

Ett skyddstak ovanför en genomgångsöppning ska i regel placeras på samma höjd som öppningens övre kant, och ska sträcka sig minst 2,5 meter utanför konstruktionen samt 0,5 meter på vardera sidan om öppningen. Skyddstakets yttre kant ska vid behov vara försedd med en skyddskant.

Om säkerhetsanordningarna inte är uppsatta på sin plats, ska tillträdet till det farliga området förhindras på ett betryggande sätt, vid behov med hjälp av vakt.

Är det på grund av arbetets art inte möjligt att använda ovan nämnda fallskyddsanordningar och konstruktioner, ska de som utför arbetet använda för ändamålet lämplig personlig skyddsutrustning i form av en säkerhetssele med lina. Linan ska fästas på ett säkert sätt. **Avsteg skall motiveras av entreprenören.**

Alla schakt och andra öppningar, i vilka människor eller material löper fara att störta ned, ska antingen inhägnas med räcken som har fotlist eller tillslutas med lock. Skyddet utförs av den person som gjort öppningen. En entreprenör som använder öppningen i sitt installationsarbete får endast ta bort skyddet medan installationsarbete pågår och endast i nödvändig utsträckning och denne ansvarar för att skyddet återställs när arbetet slutförts eller avbryts. Skyddslocken ska märkas ut tydligt, så att de skiljer sig från omgivningen. Skyddslocken ska monteras så att de inte kan flytta på sig. Den entreprenör som byggt skyddet ansvarar för att skyddet uppfyller säkerhetsbestämmelserna i SRF 205/2009.

På ställningar används ställningskort, på vilka ställningens största last ska anges och utförda besiktningar antecknas.

4.3.7 Buller och vibrationer

Arbeten som orsakar buller och vibrationer ska undvikas i mån av möjlighet. Då detta inte är möjligt utförs dylika arbeten på så sätt att de inte orsakar fara eller olägenhet för de som arbetar på och rör sig i närheten av platsen.

4.3.8 Belysning

Allmän belysning av byggplatsen sköts av huvudentreprenören. På byggarbetsplatsen och i synnerhet vid förbindelseleder ska finnas tillräcklig och lämplig såväl allmän som lokal belysning.

4.3.9 Utrymningsvägar

Utrymningsvägar ska beaktas i arbetsplatsplanerna och vara ändamålsenliga. Utrymningsvägarna ska vara fria från byggmaterial och annat bråte.

4.3.10 Personlig skyddsutrustning

Bestämmelser i *Statsrådets beslut om val och användning av personlig skyddsutrustning i arbetet* (SRb 1407/93) samt 71 § Srf 205/2009 skall följas.

Skyddsutrustningsnivå för detta projekt:

- Skyddsskor med spiktrampskydd och skyddande tåhätta
- Hjälms – vid behov med innerhuva. Hjälms skall alltid bäras på byggarbetsplatsen. Efter riskbedömning får entreprenör ansöka om undantag hos platsledningen. Vita hjälms ska endast användas av arbetsledning och kontrollanter.
- Reflekterande varselkläder enligt EN 471 klass 2 (0,5 m² fluorescerande yta och 0,13 m² reflex). Personer som befinner sig på eller vid trafikerad väg ska bära varselkläder enligt EN 471 klass 3 (0,8 m² fluorescerande yta och 0,2 m² reflex). Vid mörker, dis, dimma eller andra förhållanden med dålig sikt, ska dessutom varselbyxa med lågt sittande reflex i lägst klass 2 användas.
- Knäskydd - Vid golvarbeten och andra motsvarande arbeten
- Säkerhetssele – Vid behov. Vid användning av säkerhetssele med lina ska användas en säkerhetslina med automatisk lininställning, om linans längd ständigt måste regleras.
- Skyddsglasögon - i de arbeten det finns en betydande olycksfallsrisk för ögon.
- Andningsskydd – Vid arbeten som medför bildande av damm.
- Öronskydd – Vid behov

Huvudentreprenören ansvarar för att besökare på arbetsplatsen bär hjälm och varselklädsel.

4.3.11 Första hjälpen och räddningsutrustning

Det ankommer på huvudentreprenören att tillse att det finns tillbörlig första hjälpen-utrustning samt person som fått utbildning i första hjälpen på byggarbetsplatsen.

Första hjälpen-utrustningen skall hållas komplett och inte vara föråldrad.

4.4 Byggorrådet och dess förhållanden

4.4.1 Avgränsning av byggorrådet

Upplag för material, verktyg, baracker, avfallscontainers och andra områden där enbart arbetare inom entreprenaden vistas ska inhägnas. Huvudentreprenören ska tillse att fastigheten, dess kringområden och personer i eller i dess närhet inte kommer till skada. Alla ställen där någon form av arbete som innefattas av entreprenaden pågår är att betrakta som byggorråde, om än tillfälligt, och utomstående ska förhindras från att komma in i området. Se rubrik 3.13.

4.4.2 Användning av gatuområden och trafikdirigering

Räddningsverkets fordon ska alltid ha framkomliga körbanor. Om gatuområden behöver användas för byggnadsarbetena ska huvudentreprenören ansöka om tillstånd hos berörd myndighet för detta.

Trafikarrangemang bör planeras så att störningar i trafiken minimeras.

4.5 El-tekniska föreskrifter

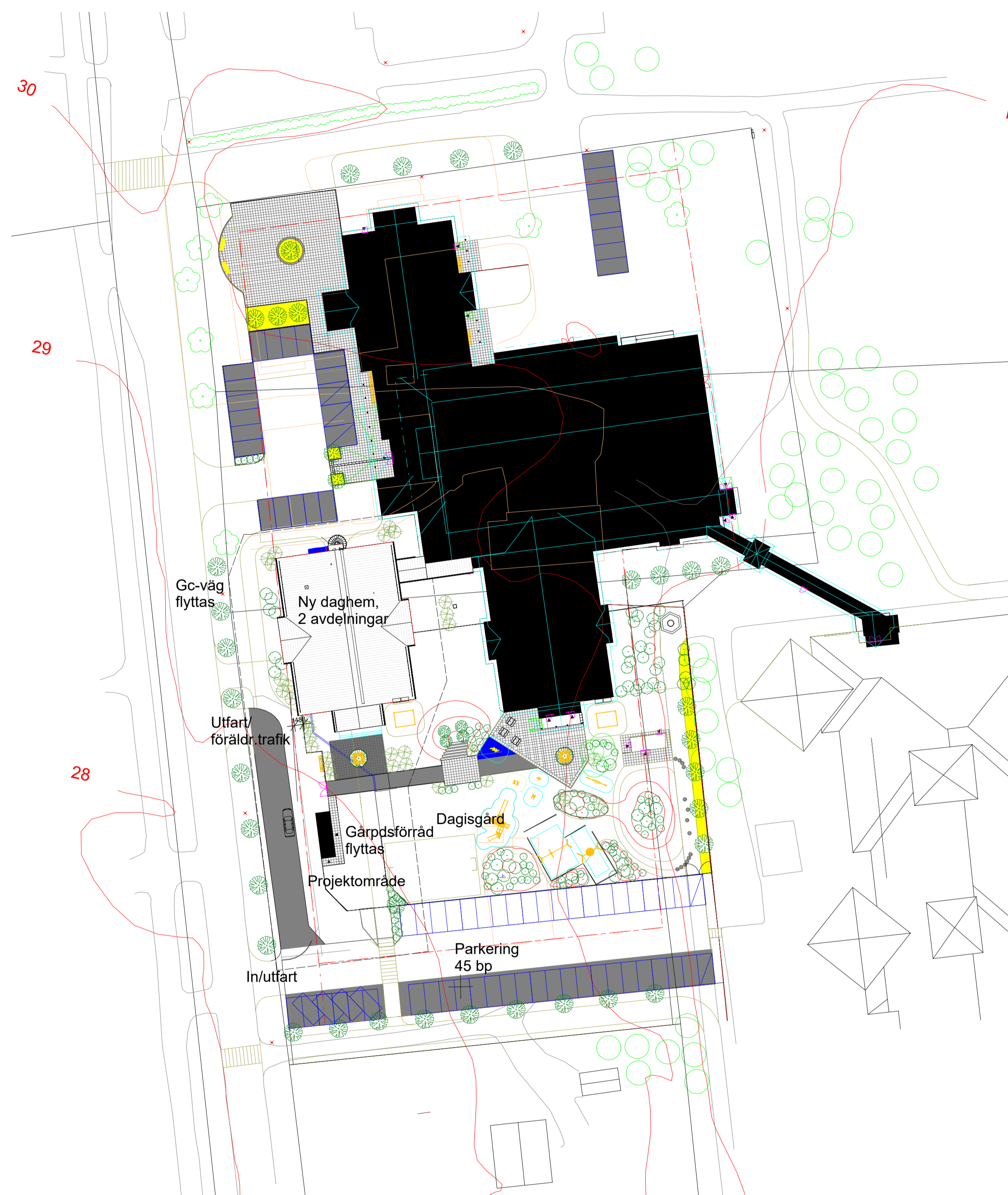
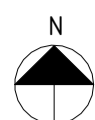
Bestämmelser om säkerheten vid elarbeten och utförandet av dem finns i *elsäkerhetslag 410/1996* och utfärdas med stöd av den.

Kablar och fördelningscentraler ska förhindras från mekanisk åverkan som t.ex. att fordon kör över dem eller att någon snubblar i dem genom nödvändiga skyddskonstruktioner eller att de hängs upp tillräckligt högt.

Byggström får enbart tas från skyddade centraler med jordfelsbrytare.

Endast behörig el-entreprenör som är auktoriserad att utföra installationerna får utföra och ansvara för alla fasta och halvfasta elanslutningar.

Spänningsförande anslutningar som går igenom arbetsområdet märks ut tydligt av el-entreprenören.

Situationsplan

1 : 500

PROJEKT:
VIKINGEN 2

AREALER / BEFINTLIG	
Bibliotek och fritid	476m ²
Daghem	465m ²
Idrottshall	1183m ²
Ingångshall +hjälptrymmen	560 m2
2.van vent.rum och läktare	200 m2
Halvkall korridor till lågstadiet	115 m2
Gårdsförråd till daghem	32m ²
Totalt	3031m²

ARELAR / NYTT
Dagis 2 våningsyta 477 m2.

BYGGRÄTT:	
Tomtens areal	11.330 m2.
E-tal	0,35
Byggrätt	3965 m2
Använt	3031 m2
Nytt	486 m2
Kvarvarande	448 m2

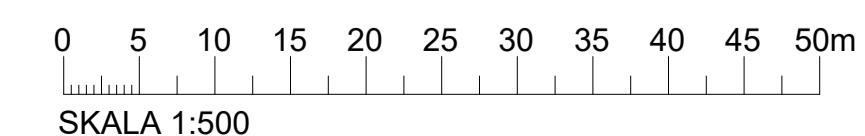
PARKERING:	
Parkeringsplatser för bilar reserveras enligt följande:	
Bibliotek	5bp
Fritid	3bp
Kundparkering	17+3 bp
Daghem + föräldrar	20+5 bp
Skolans personal	20 bp
Totalt	73bp

Parkering för cyklar och mopeder är ordnat under tak vid huvudingången samt vid ingången till fritid och bibliotekets personal. Plats för barnvagnar är ordnat under tak vid huvudingången samt under ett skilt skyddstak vid dagisgårdens ingång.

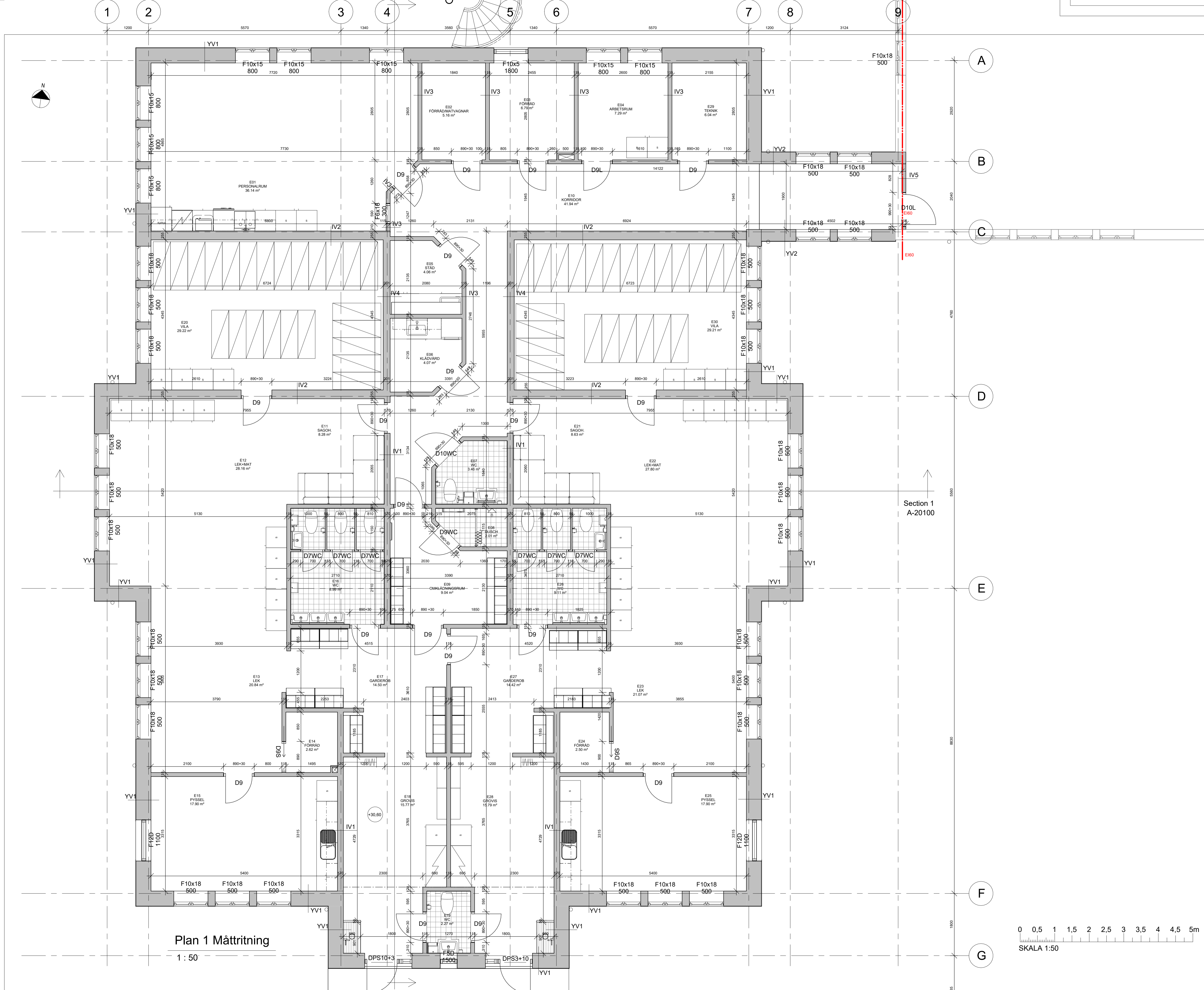
SKYDDSRUM: Skyddsrum är måttsett och planerat enligt RT92-1:1 083 sa att den racker till för en eventuell tillbyggnad av 486 kvm daghem. Egentliga skyddsrummet är räknat enligt areal på 3440 kvm och max 42 arbetsplatser.

ÖVRIGT: Strategi för dagvattenhantering i Jomala kommun tas i beaktande på följande sätt: 1) Av tomtarealen 11.330 kvm or 51% / 5791 m2 hårdlagt inkluderande byggnadernas yta. Detta nås genom att parkeringsytorna och avhämtningsplatsen är byggda med gräsbetong och infarterna mot norr med stenmjöl 2) Under dagisgården planeras tillbyggnad av regnvattenmagasin.

ENTREPRENADGRANS: Markerat preliminärt i situationplanen. Placering av skyddstaket skall godkännas av byggherren. Träd/annan vegetation som skall bevaras och skyddas under byggtiden markeras i startmötet.

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiinab.se	Torggatan 47 22100 Marstrand
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fastighetsbort	Risik av	TH	
Ritnings nr/alternativ	12:1	Skala A1	1 : 500	
SITUATIONSPLAN				
Datum	Ritningsnummer	rev		
28.06.2024	A-00500 1			

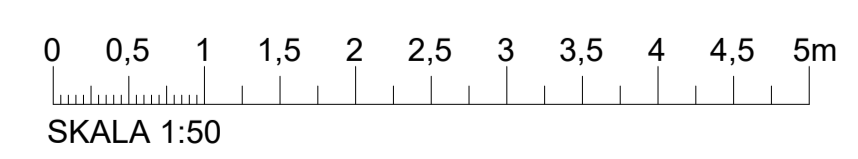

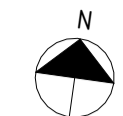
Plan 1 Måttitning
1 : 50

Section 1
A-20100

Section 2
A-20100

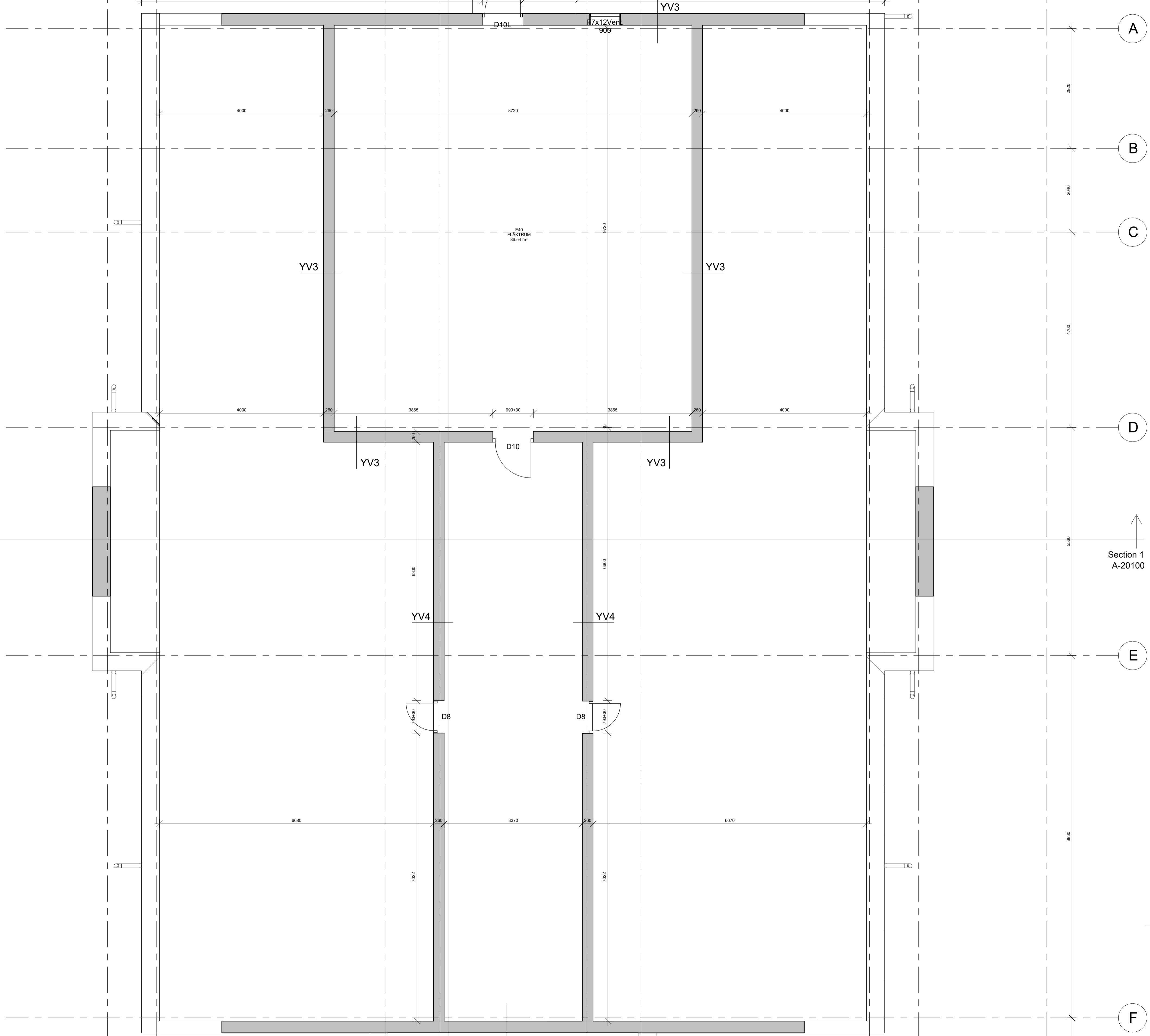
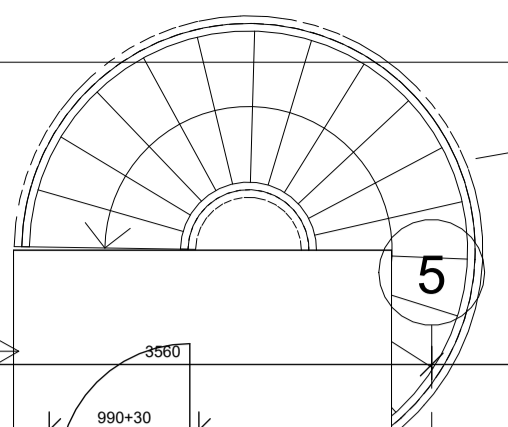
A	Uppdatering av mellanbjälklag, tak och väggflocktek.		
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING			
A	ARKITEKTBYRÅ TINA HOLMBERG AB	+359 400 700 363 tina.holmberg@tina.net Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2			
Jomala			
Projektnummer	Fastighets/bost	Risad av	TH
Ritnings nr	12:1	Skala A1	
MÄTTRITNING 1.VÅNING		1 : 50	
Datum	Ritningsnummer	rev	
28.06.2024	A-1050 1	A	

1 2 3 4 5 6 7 8 9

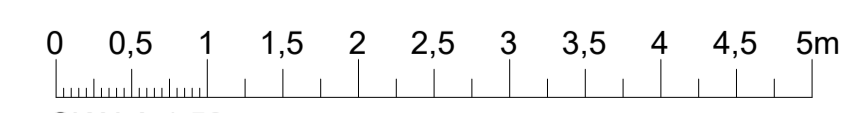
TRAPPA WELAND SPIRALTRAPPA RADIE 1100 MM
 VARMFÖRZINKAD MED STANDARD-RÄCKE, GRIND I
 BÖRJAN OCH TRAPPSTEG I GALLERDURK KVADRATISK
 PLAN MED GALLERDURK.

Section 1
A-20100

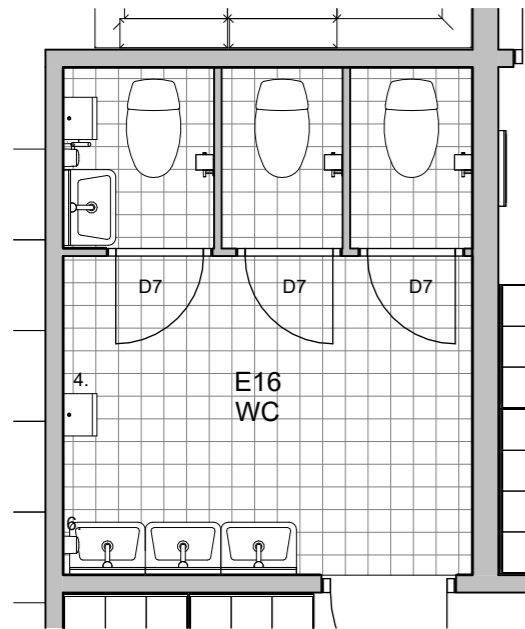
Plan 2 Måttitning

1 : 50

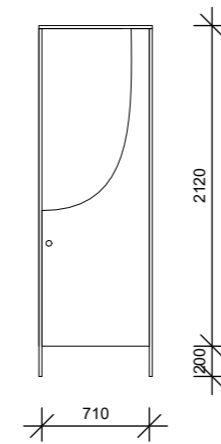

SKALA 1:50

A	Uppdatering av mellanbjälklag, tak och väggflocktek.		
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING			
A	ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiinab.net Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2			
Jomala			
Projektnummer	Fastighetsbort	Risat av	TH
Ritningsmål	MÄTTRITNING 2.VÅNING		Skala A1 1 : 50
Datum	Ritningsnummer	rev.	A
28.06.2024	A-1050 2		

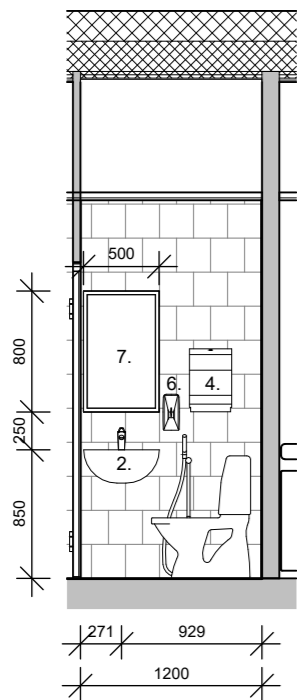
1. Wc-stol, enl.VVS.
2. Tvättställ med handdusch, enl. VVS.
3. Tvättställ enl. VVS.
4. Handtorkpapperhallare Katrin inklusive m, vit.
5. Wc-papperhallare Katrin inklusive Gigant, vit .
6. Handsprit/tvål Katrin inklusive 1000ml, vit.
7. Spegel 500x800, ök 1800/1900mm enl. byggnadsbeskrivning XBC.5.

D7
1 : 50

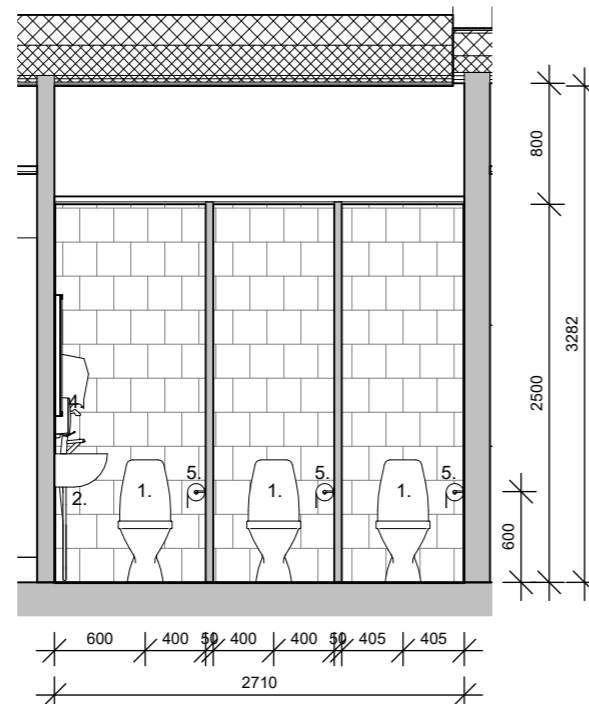
Plan 1-Wc16

1 : 50

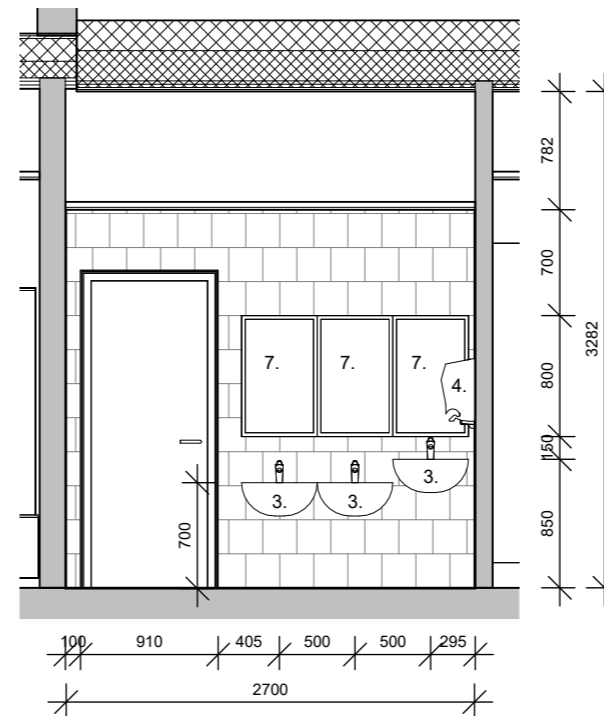
Elevation 10 - Wc E16

1 : 50

Elevation 11 - Wc E16

1 : 50

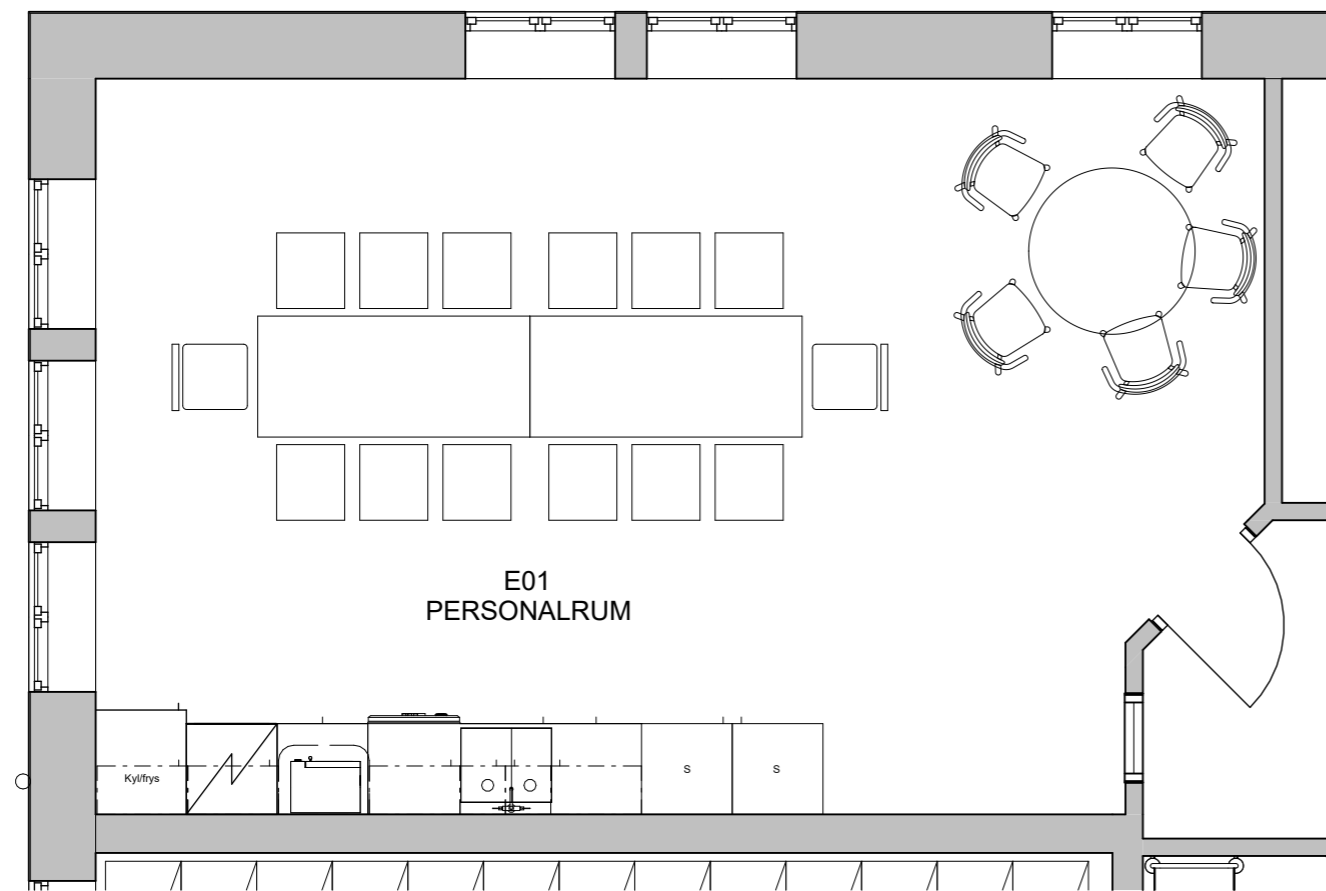

Elevation 12 - Wc E16

1 : 50

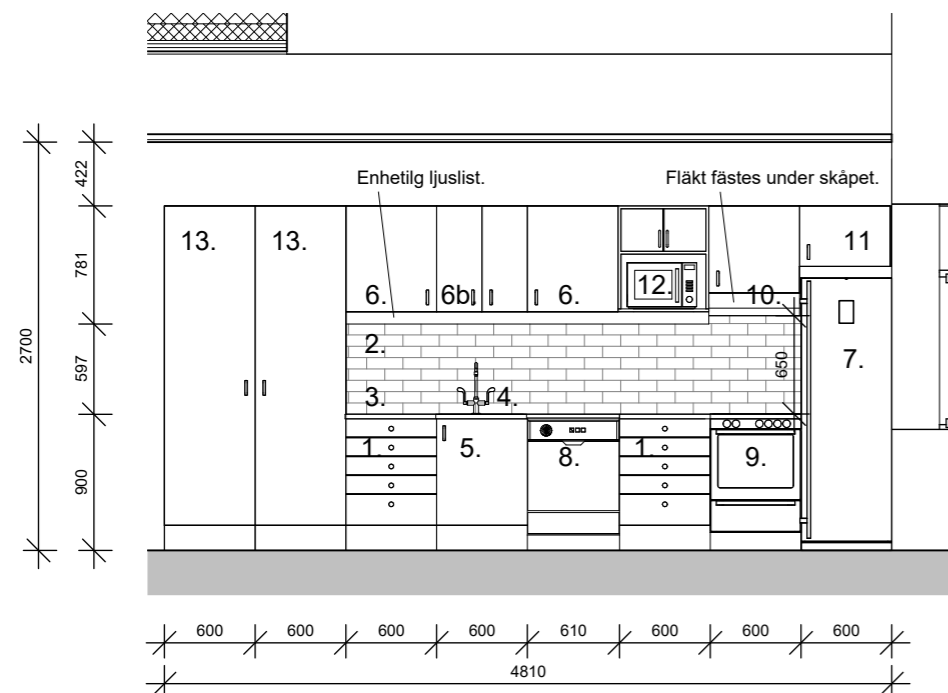
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER WCD 016				1 : 50
Datum	Ritningsnummer		rev.	
28.06.2024	A-5050 1			

Plan 1-Pausrum

1 : 50

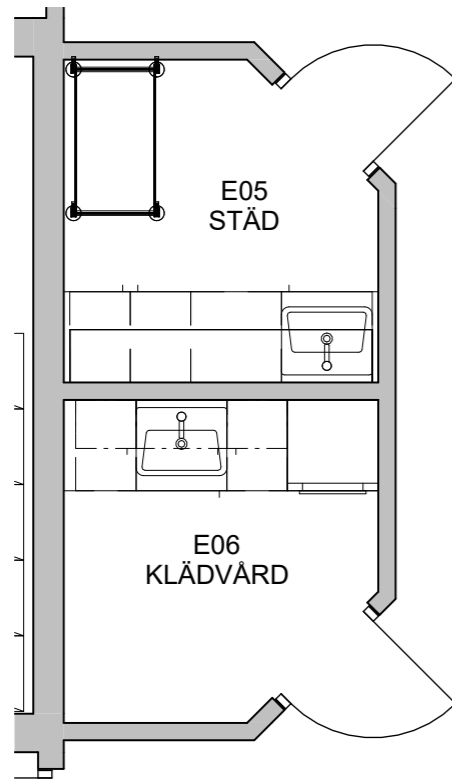
Elevation 1 - Pentry

1 : 50

1. Skåp med lådor.
2. Kakelyta.
3. Bänkskiva.
4. Diskho.
5. Sopsorteringsskåp.
6. Väggskåp, med 2st. flyttbara hyllor.
- 6b. Väggskåp med tork-galler, dropp-plåt och flyttbar hylla.
7. Kyl/frys enl. EL.
8. Diskmaskin enl. EL.
9. Spis+Ugn enl. EL.
10. Fläkt och fläktskåp enl. VVS.
11. Överskåp ovanför kylskåp (60cm djup).
12. Integrerad mikro enl. EL och väggskåp.
13. Högskåp med utdragbara korgar nere 3st. och flyttbara hyllor 4st.

Luckor i slät björk/ask, beslag kromad metall, typ skall godkännas av arkitekt.
Arbetsbänk laminat med rundat kant ojämn grå färg, ska godkännas av arkitekt.
Passbitar mellan vägg/tak och möbler behandlas som väggar.

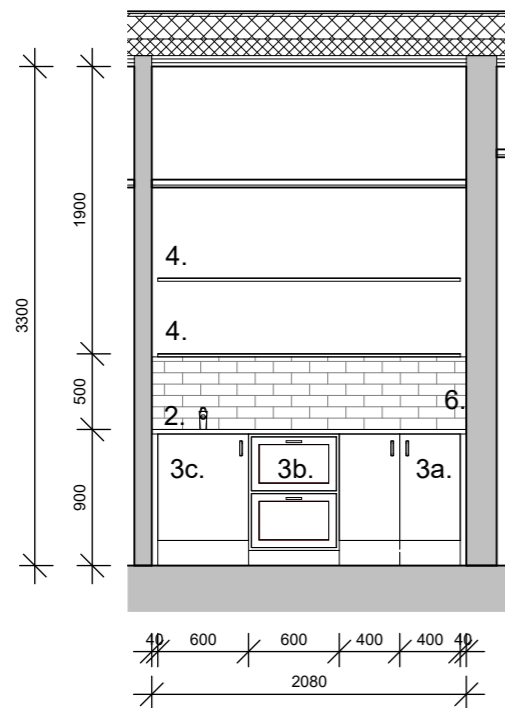
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER				1 : 50
PERSONALRUM E01				
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-5050 2			

1. Tvätt-torn med tvättmaskin och torktumlare enl. EL.
2. Diskbänk med tvättho.
- 3a. Bänkskåp med flyttbara hyllor.
- 3b. Bänkskåp med lådor.
- 3c. Bänkskåp med sopsortering-skåp.
4. Hyllplan djup 30 cm.
5. Väggskap med flyttbara hyllplan 2st./skåp.
6. Kakelyta, enl. rumsbeskrivning.

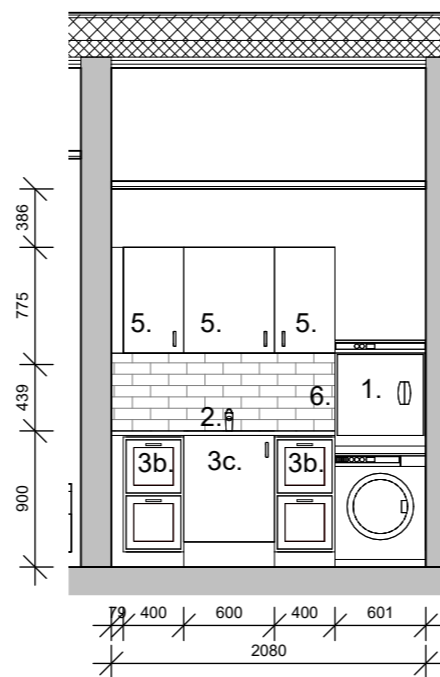
Plan 1-Städ/klädvård

1 : 50

Elevation 7 - Städ E05

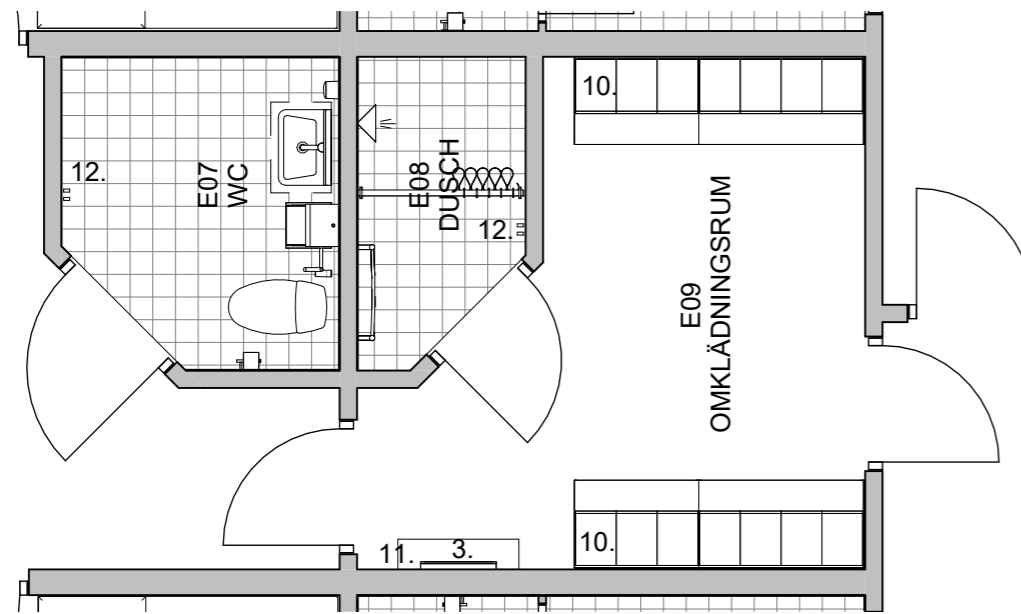
1 : 50

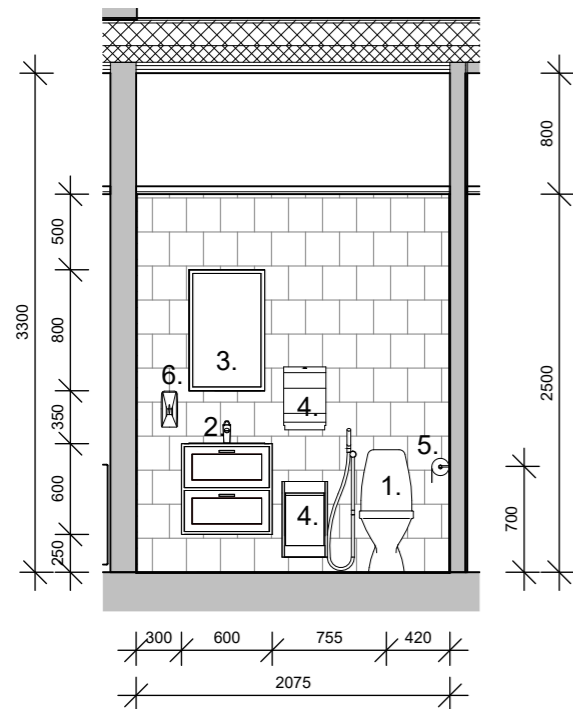
Elevation 8 - Klädvård E06

1 : 50

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER STÄD E05/KLÄDVÅRD E06				1 : 50
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-5050 3			

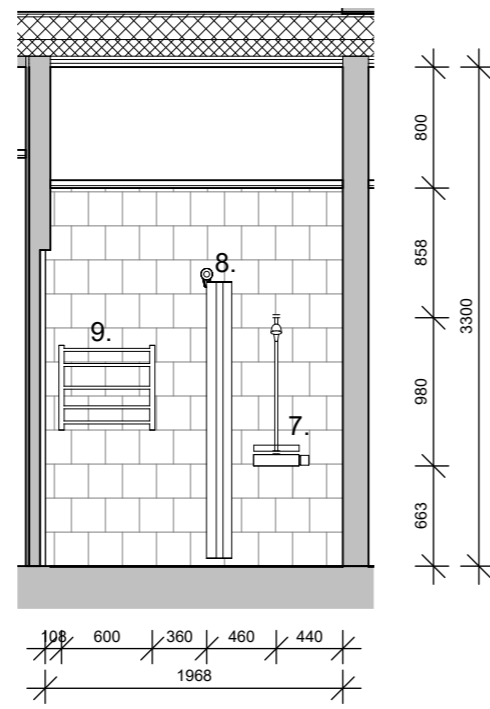

1. Wc-stol enl.VVS.
2. Tvättställ med handdusch och skåp enl.VVS.
3. Spegel 500x800, ök 2000mm enl. byggnadsbeskrivning XBC 5.
4. Handtorkpapperhallare med nedre kant 1100mm Katrin inklusive m, vit. Vägghängd sopkärl med lock under Katrin hygien 3040033.
5. Wc-papperhållare Katrin inklusive Gigant, vit.
6. Handsprit/tvål Katrin inklusive 1000 ml, vit.
7. Duschblandare och duschset med shampo hylla enl. VVS.
8. Duschdraperi och -skena.
9. Handdukstork EL.
10. Klädskåp AJ Classic Combo ljusgrå med bänkstativ i lackad furu och dörrvred för hänglås.
11. Vägghylla i lackad furu 800x200.
12. Klädkrokar 2 st.,1600 ög.

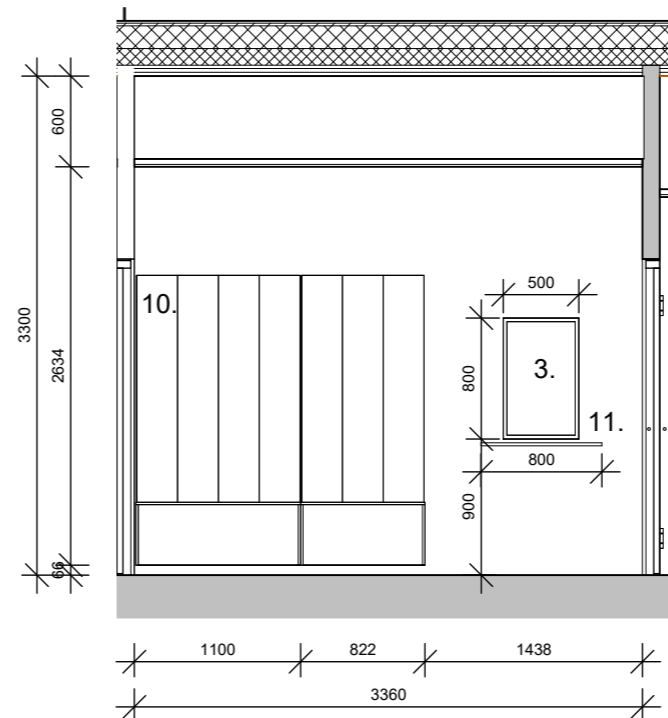
Elevation 15 - Wc E07

1 : 50

Elevation 16 - Dusch E08

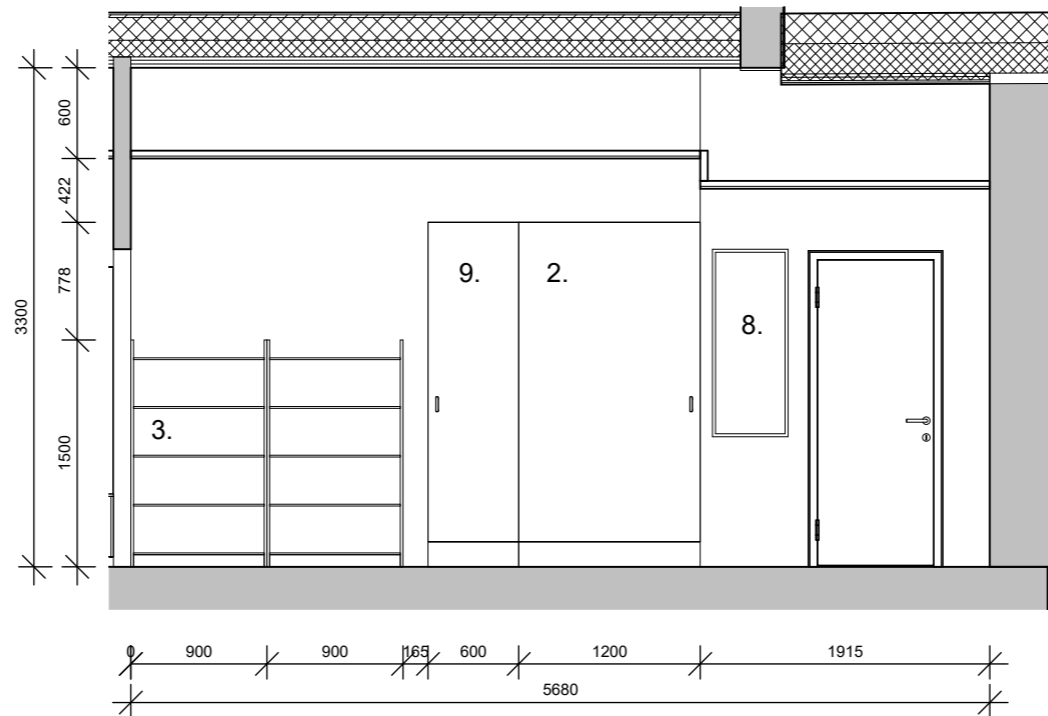
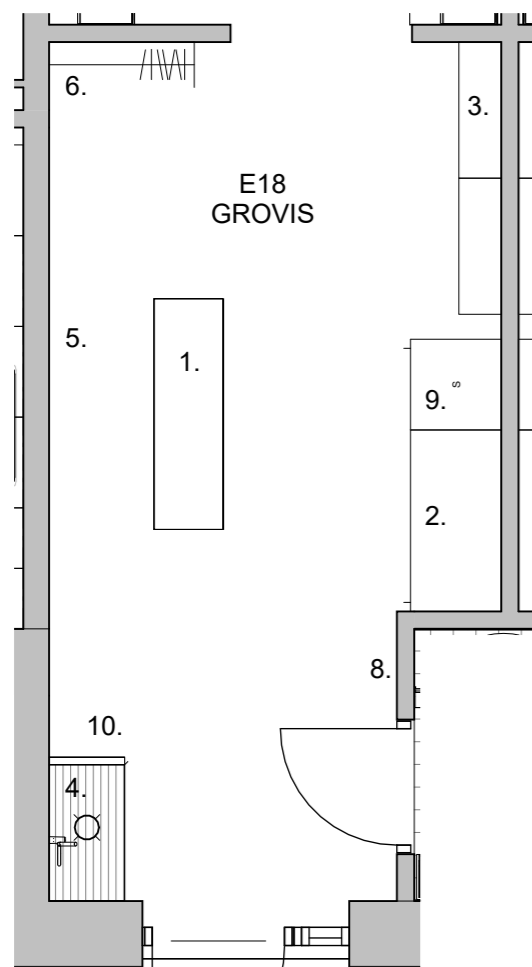
1 : 50

Elevation 17 - Omkl. E09

1 : 50

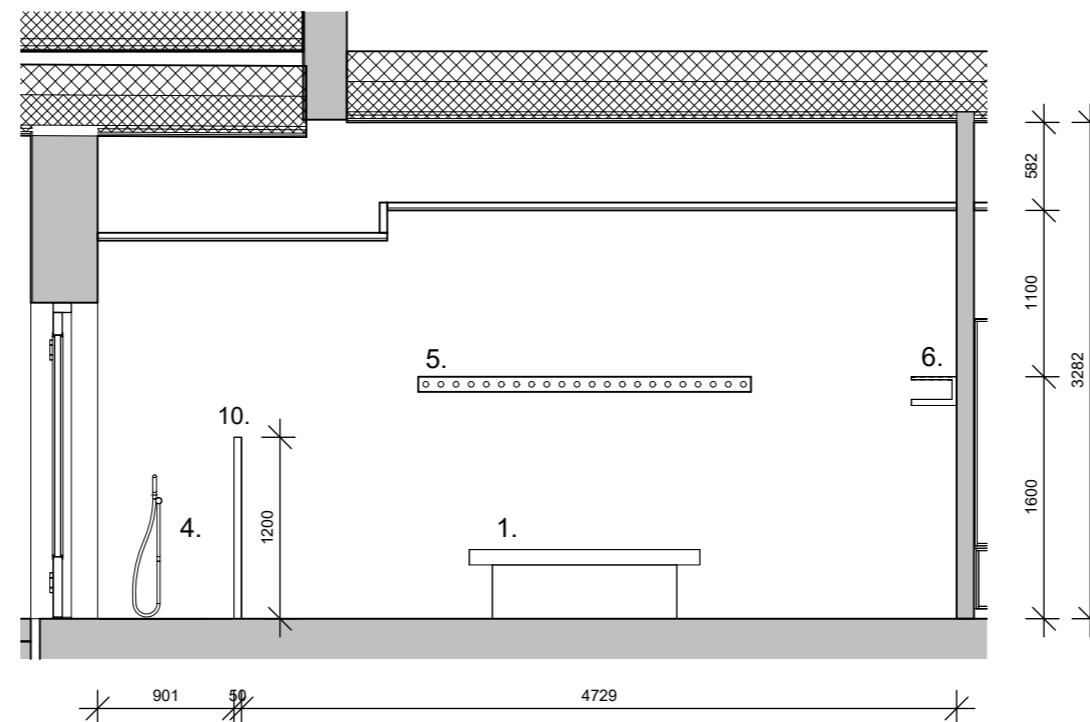
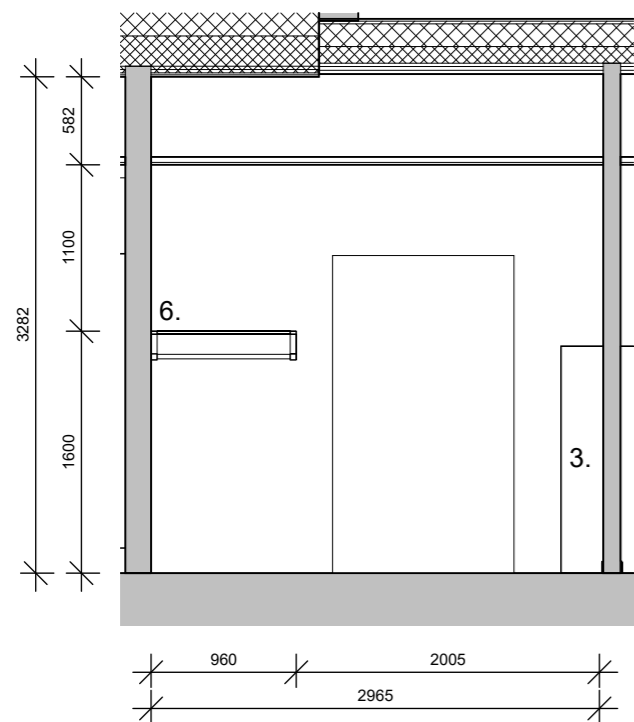
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER WC 07/D08/OMKL.09				1 : 50
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-5050 4			

1. Påklädningsbänk. Lekolar Maria akustik 167 ljusgrå.
2. Torkskåp enl. El.
3. Skohyllor 900x250, h=1500mm. Lekolar Torkel uppvärmlbar.
4. Stålgaller i golvnivå + vattenkrana med en handdusch+borste.
5. Galonhängare, kroklist i furu Lekolar 34497 2x150cm., totalt 22 krokar.
6. Hatt- och skohyllegavel Lekolar 960x400 vit, fästs till väggen.
8. Anslagstavla höjd 1190x500mm, AJ-produkter modell AIR installeras från dörrkarmhöjd neråt.
9. Högskåp med gallerkorg och fasta hyllor, lucka slät bok/bjork, beslag kromad metall, typ ska godkännas av ark.
10. Stänkskydd av grå polykarbonat, bredd 50 cm övre kant 120 cm ög, installeras med aluminiumram och distansfötter.

Elevation 19 - Grovis E18a

1 : 50

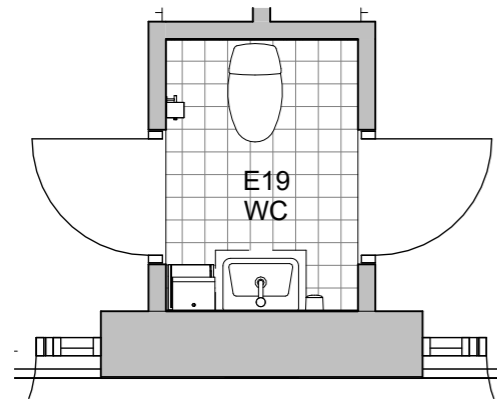
Elevation 19 - Grovis E18b

1 : 50

Elevation 19 - Grovis E18c

1 : 50

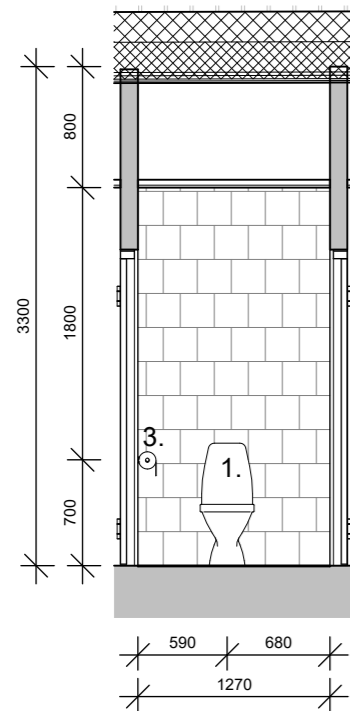
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER GROVIS E18 (E28)				1 : 50
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-5050 5			

1. Wc-stol, enl. VVS.
2. Handtorkpapperhallare Katrin inklusive m, vit.
3. Wc-papperhallare Katrin inklusive Gigant, vit.
4. Handsprit/Tvålställ Katrin inklusive 1000ml, vit.
5. Handfat + skåp + blandare enl. VVS.
6. Vägghänge sopkärl med lock Katrin papperskorg 8 liter med lock.

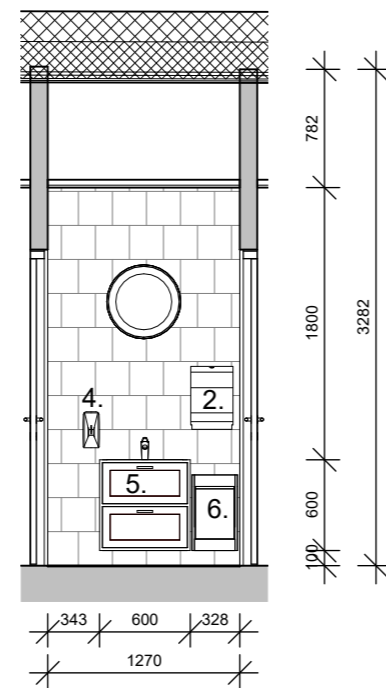
Plan 1-Wc19

1 : 50

Elevation 21 - Wc E19

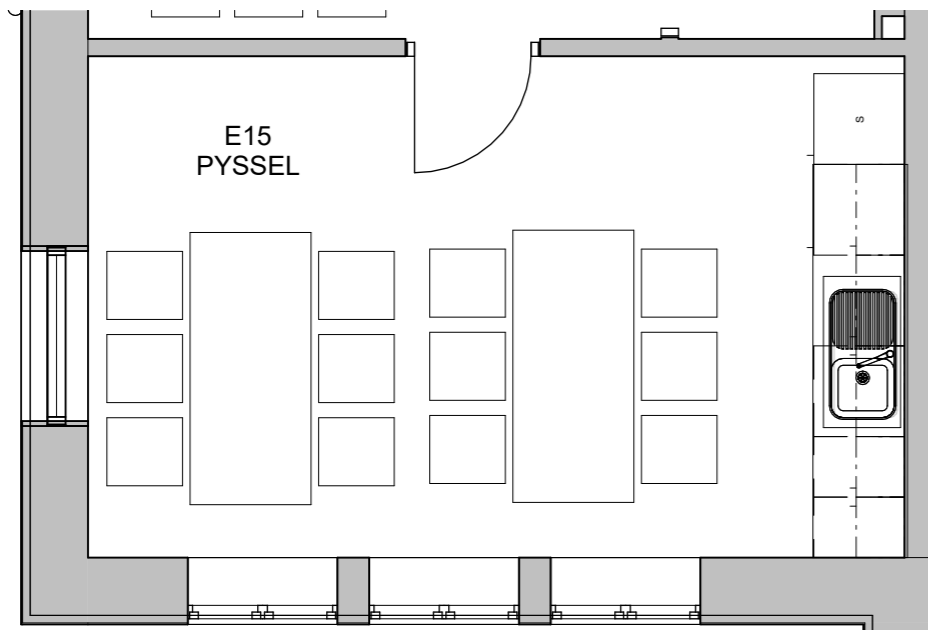
1 : 50

Elevation 22 - Wc E19

1 : 50

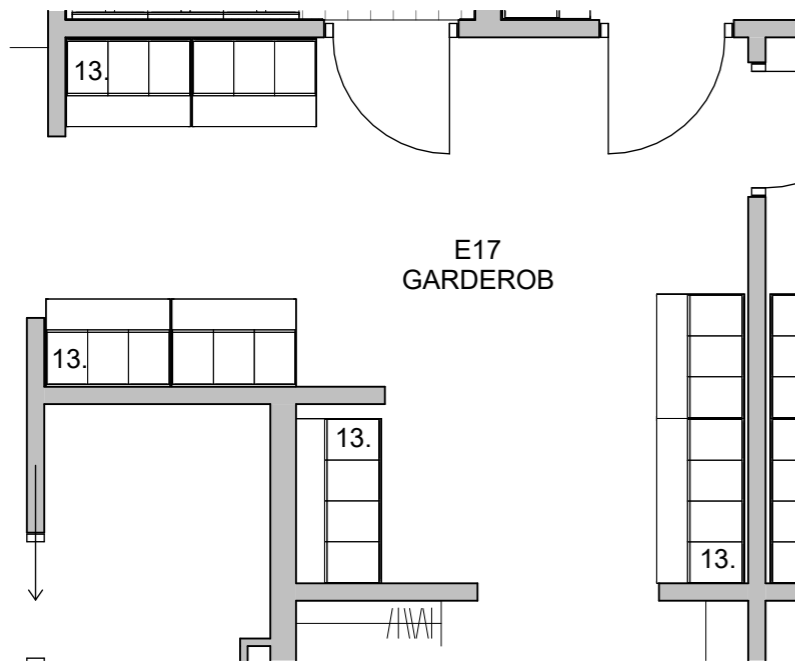
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER WC 019				1 : 50
Datum	Ritningsnummer		rev.	
28.06.2024	A-5050 6			

Plan 1-Pyssel E15

1 : 50

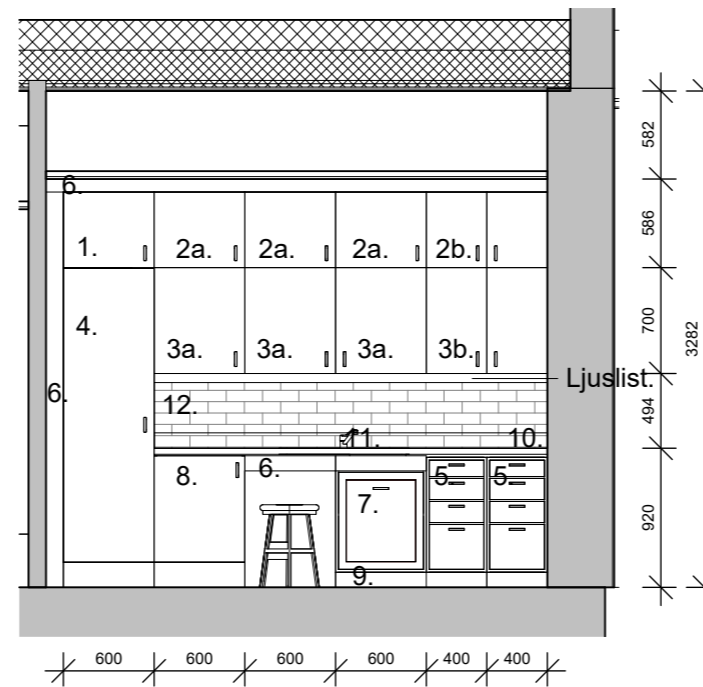
Pyssel E25 spegelvänt

Plan 1-Garderob E17

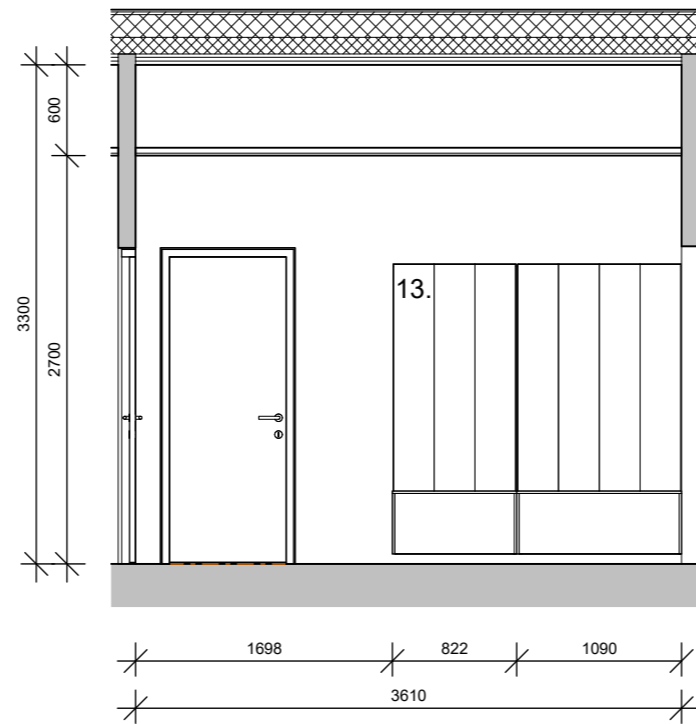
1 : 50

Garderob E17 spegelvänt

Elevation 20 - Pyssel E15

1 : 50

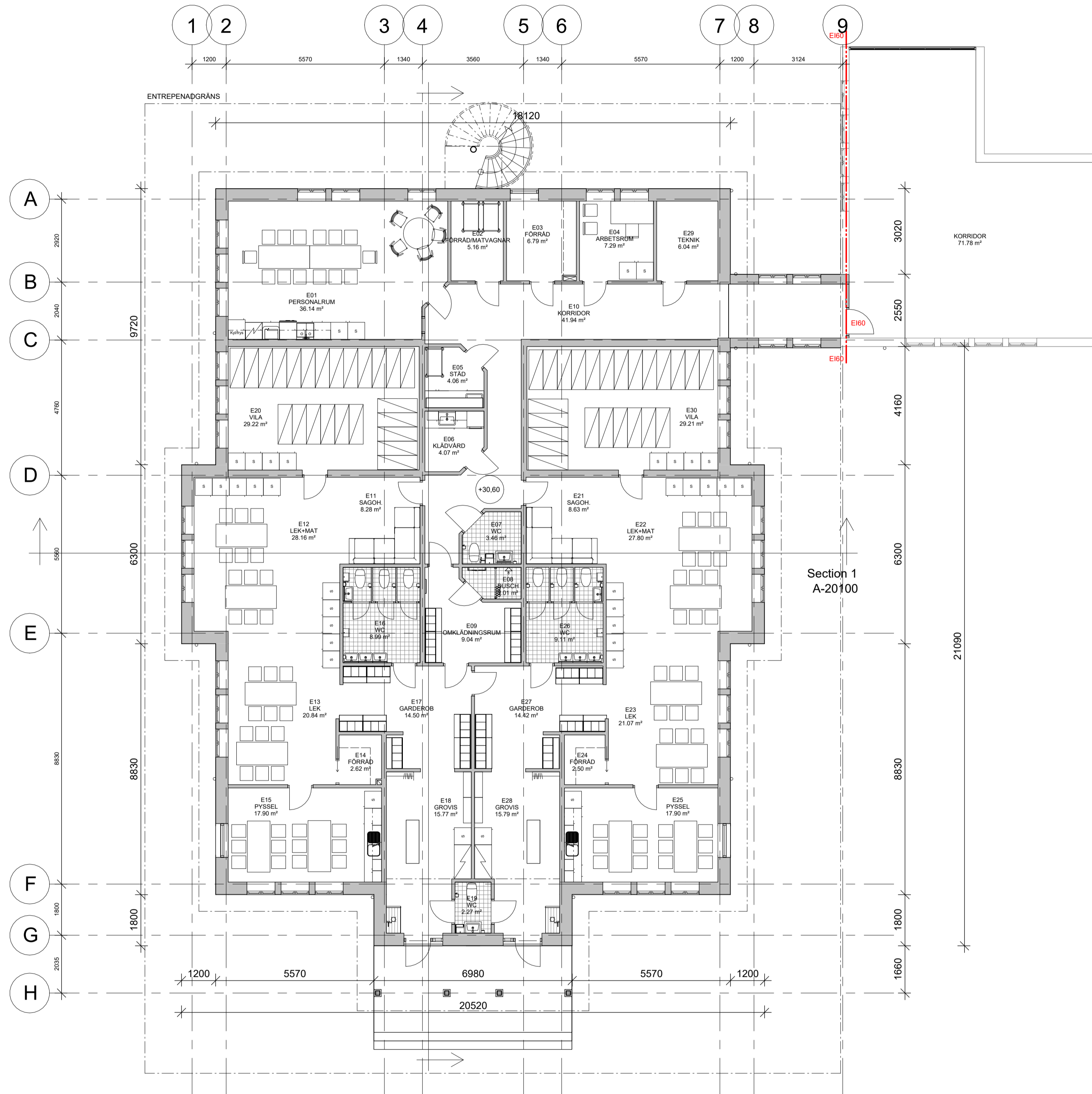
Elevation 18 - Garderob E17

1 : 50

1. Djup överskåp.
- 2a. Väggskåp med en flyttbar hylla.
- 2b. Väggskåp med dubbla luckor.
- 3a. Väggskåp med 2 flyttbara hyllor.
- 3b. Väggskåp med dubbla luckor och 2 flyttbara hyllor.
4. Högsåp med 3st. utdragbara lådor nere och flyttbara hyllor 4st.
5. Bänkskåp med lådor.
6. Täckskiva.
7. Diskhåp med täckskiva och utdragbar sopvagn.
8. Bänkskåp med 2 flyttbara hyllor.
9. Utdragbar sockel.
10. Arbetsyta av laminat.
11. Infälld diskho med avrinningsyta FRANKE AGX 211-100 .
12. Kakelyta enl. rumsbeskrivning.
13. Klädsåp+hångare Lekolar Flexi, fristaende med sittbänk i lackad björk. Modell med 2 övre fack.

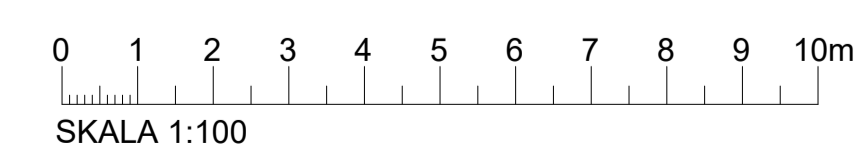
Luckor i slät björk/ask, beslag kromad metall, typ skall godkännas av arkitekt.
 Arbetsbänk laminat med rundat kant, ojämn grå färg, skall godkännas av arkitekt.
 Passbitar behandlas som väggar.

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 790 383 tiina.holmberg@aland.net Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Ritad av	Kontrollerad av		
Ritningens innehåll				Skala A1
ELEVATIONER GARDEROB 1 : 50 E17(E27)/PYSSEL E15(E25)				
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-5050 7			

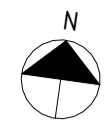

Plan 1
1 : 100

- FÖRKLARING
- 1. AREA OCH VÄNINGSYTA
BTA: 486 m²
BOA: 447 m²
  - 2. VOLYM
Varmvolym: 1086 m³
  - 3. PLUSHÖJD +30,60

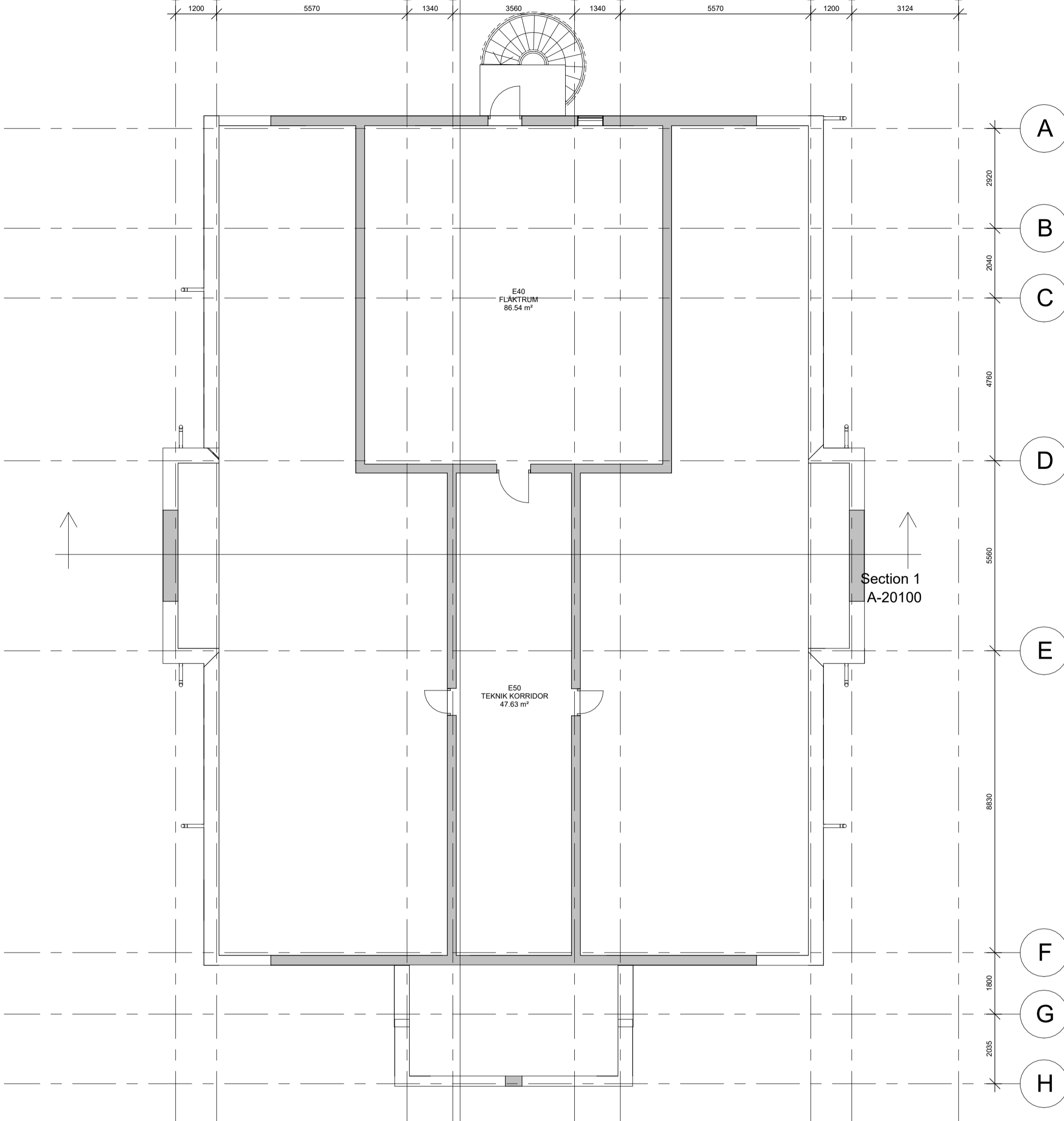

A	Uppdatering av mellanbjälklag, tak och väggflocktek.		SIGN	DATUM
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER		
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A	ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB		+359 400 700 363 tiina.holmberg@tiina.net Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fastighetsbort	Risat av	TH	
Ritningsmål	1.VÅNING			Scale A1 1 : 100
Datum	Ritningsnummer	rev		
28.06.2024	A-10100 1	A		

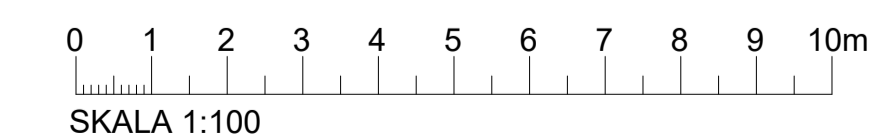
Section 2
A-20100

1 2 3 4 5 6 7 8 9

Plan 2

1 : 100

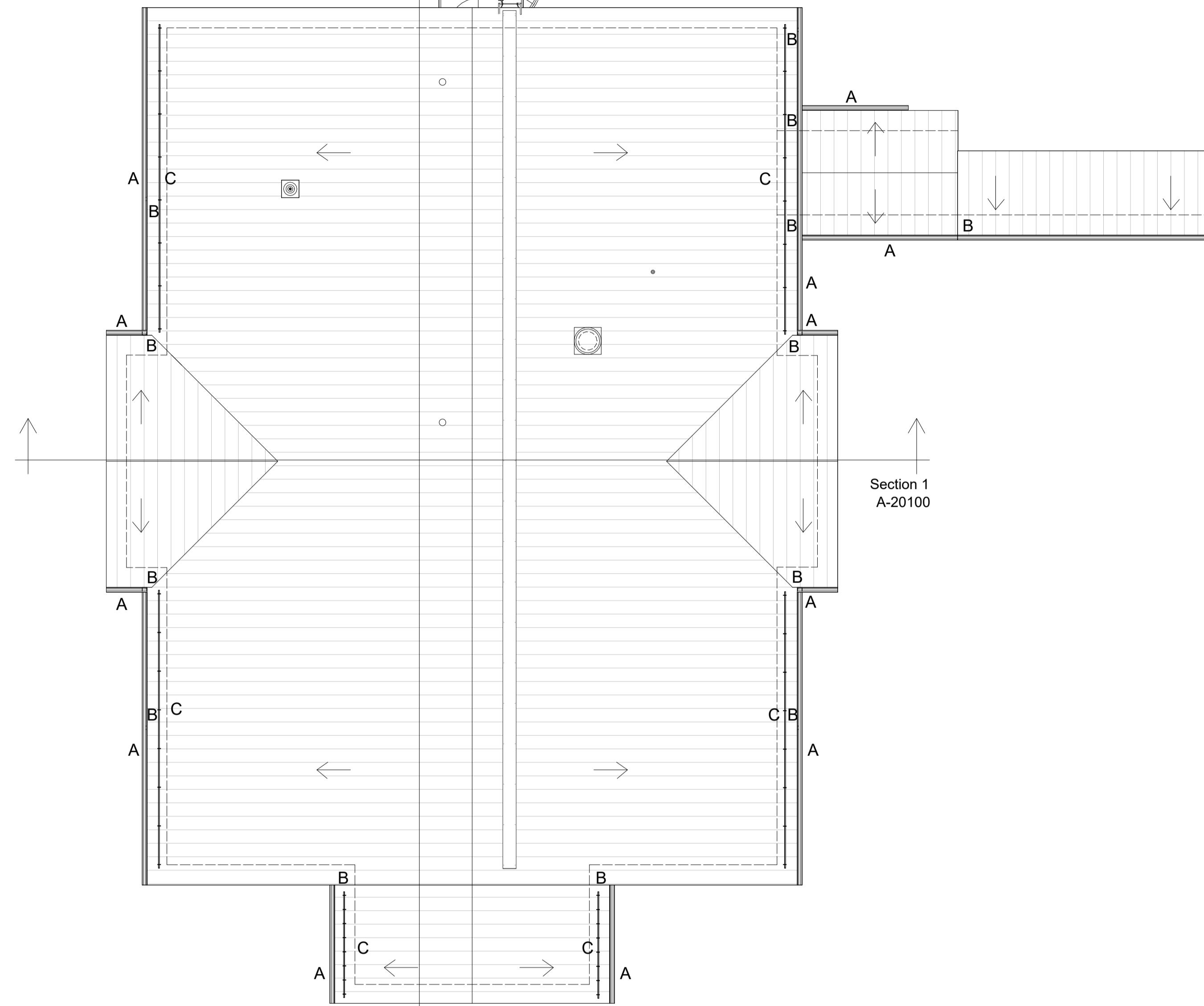
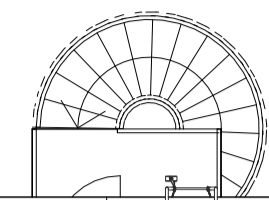

A	Uppdatering av mellanbjälklag, tak och väggflocklek.		
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING			
A	ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiinaberg.net Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2			
Jomala			
Projektnummer	Fastighetsnr/bost	Risäl av	TH
Ritnings innehåll	2.VÅNING		Skala A1 1 : 100
Datum	Ritningsnummer	rev	A
28.06.2024	A-10100 2		

Section 2
A-20100

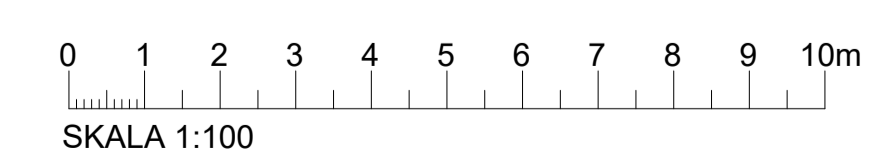
TAKPLAN
1 : 100

FÖRKLARING

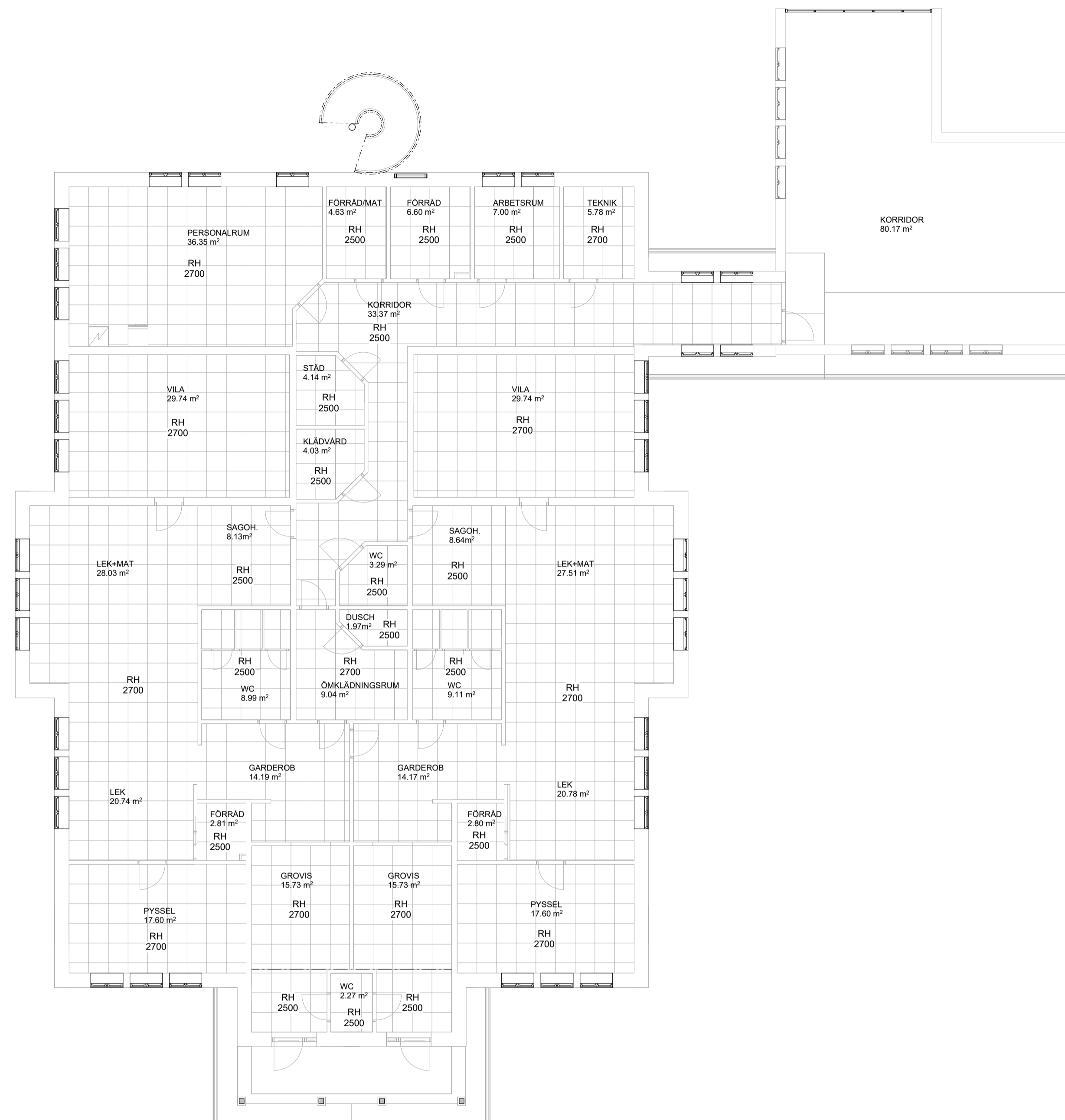
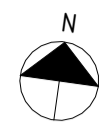
TAKSÄKERHET, STUPRÖR OCH HÄNGRÄNNOR ENLIGT
BYGGNADSBESKRIVNING.

- A- HÄNGRÄNNOR ENLIGT JTB. 811
- B- STUPRÖR ENLIGT JTB. 821
- C- SNÖRASSKYDD ENLIGT NSJ. 161

Section 1
A-20100

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiinabg.se Torggatan 47 22100 Mariehamn	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fastighetsnr	12:1	Risat av	TH
Ritnings nr	3.TAKPLAN			Scale A1 1 : 100
Datum	Ritningsnummer	rev		
28.06.2024	A-10100 T			

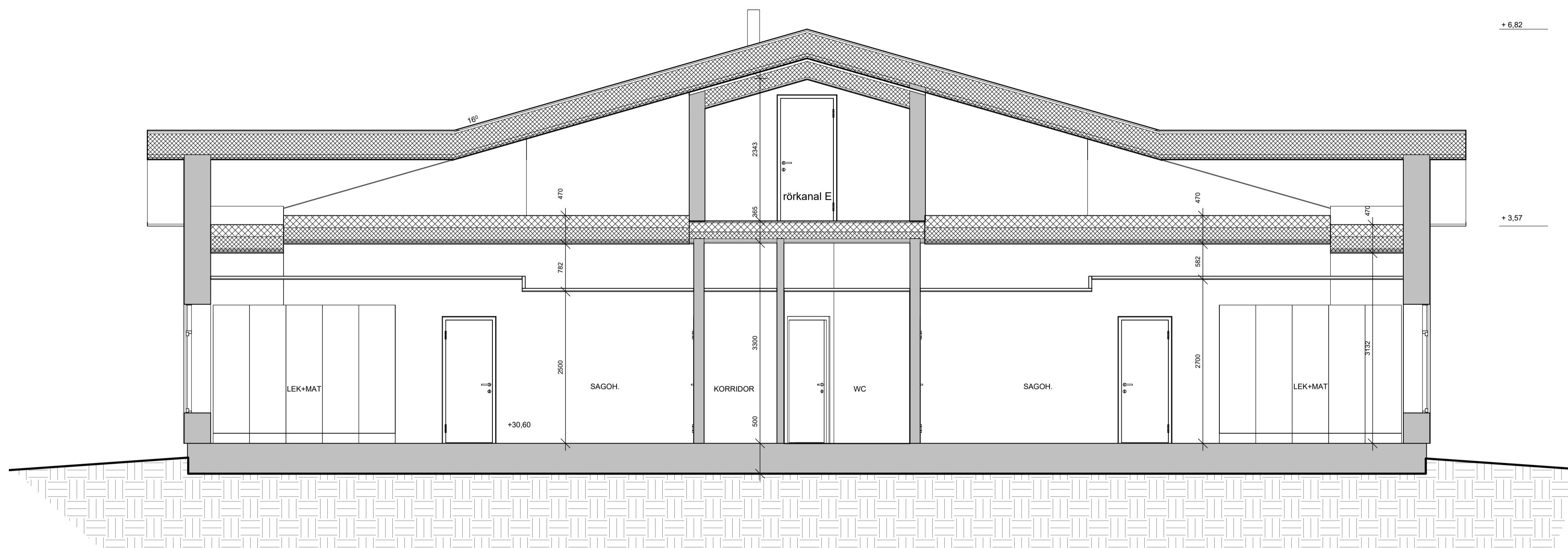
FÖRKLARING

UNDERTAK TYP, FÄRG OCH
INFÄSTNING ENLIGT RUMSBESKRIVNING.

Undertakplan

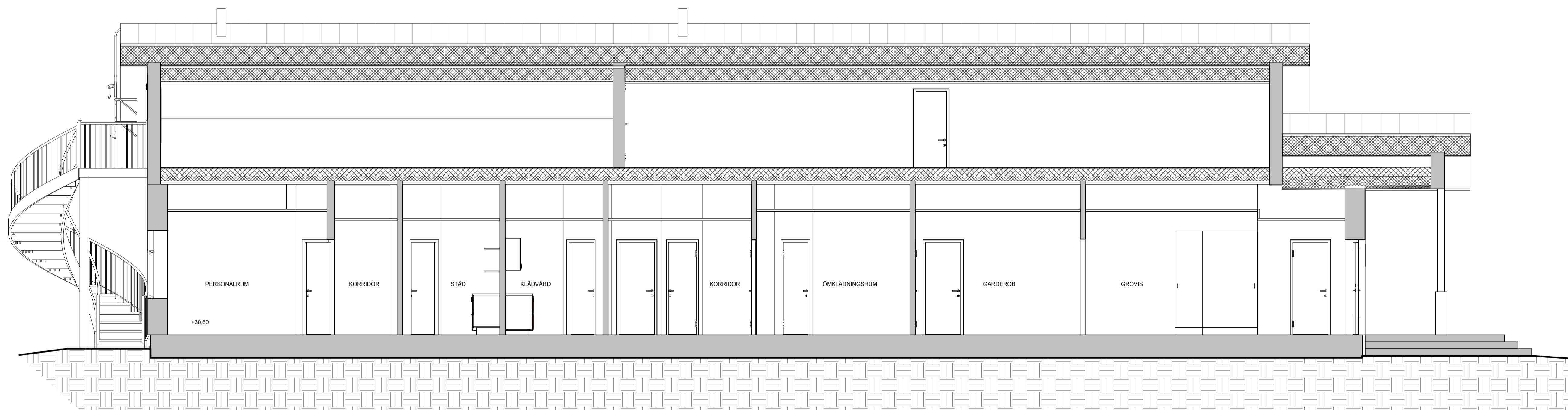
1 : 100

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB		+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiina.net Torggatan 47 22100 Marstrand
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fastighetsbete	Risål av	TH	
12:1				
Ritningsmål				
1.VÅNING UNDERTAKPLAN 1 : 100				
Datum	Ritningsnummer	rev.		
28.06.2024	A-10100 U			

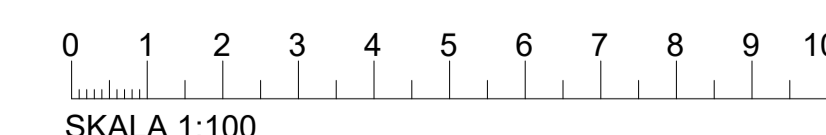
Section 1

1 : 50

Section 2

1 : 50

A	Uppdatering av mellanbjälklag, tak och väggflocktek.		
BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING			
A	ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB	+352 400 790 363 tiina.holmberg@tiinab.se Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2			
Jomala			
Projektnummer	Fastighetsbort	Risål av	TH
Ritningsmål	12:1	Scale A1	1 : 50
TVÄRSNITT			
Datum	Ritningsnummer	rev.	A
28.06.2024	A-20100		

Fasad mot Norr

1 : 100

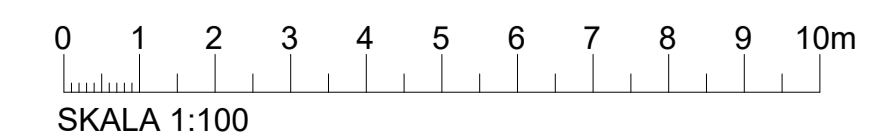

Fasad mot Öster

1 : 100

FASADMATERIALER OCH -FÄRGER:

- Tak dubbelfalsat plåt i kulör RAL3009 rödbrun, Plannja färgkod PL22.
- Takavvatning och taksäkerhet i Plannja PL 60 zinkgrå.
- Fasadpanel stående locklistpanel (22x145 + 22x45) och liggande spontad panel med fasade kanter (22x145) i kulör Tikkurila 358X ljusgrå.
- Hörnbrädor, fönster- och dörrsmygar, panel mellan smygarna vid kedjefönster och pelare: Tikkurila 300X okragul.
- Fönsterbogar och spröjs RAL3011 brunröd enligt tillverkarens standard(motsvarar Tikkurila M418) : SP Fönster med aluminium utsida och tränsida (vit NCS S0502-4) mall Balans/Optimal enligt fönsterförteckning.
- Fönsterbleck, plåttistor och dyligt: RAL3011 brunröd.
- Ytterdörrar Sapa Building System dörrtyp 2060 enligt dörrförteckning i kulör RAL3011 Brunröd.
- Sockel rappad, betonggrå

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A	ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB		+358 400 700 363 tiina.holmberg@tiinab.com Torggatan 47 22100 Marstrand	
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fasadgrupp/tyxt	Risål av	TH	
Förfrågans innehåll		FASAD MOT NORR OCH ÖSTER		Skala A1 1 : 100
Datum	Röringsnummer	rev.		
28.06.2024	A-30100 1			

Fasad mot Söder

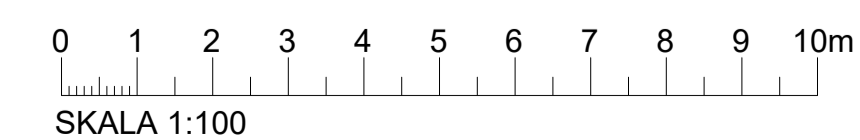
1 : 100

N. del 1

Fasad mot Väster

1 : 100

BET	ANT	ÄNDRINGEN AVISER	SIGN	DATUM
FÖRFRÅGNINGSHANDLING				
A		ARKITEKTBYRÅ TIINA HOLMBERG AB		+359 400 700 363 tiina.holmberg@tiinaberg.net Torggatan 47 22100 Marstrand
VIKINGEN 2				
Jomala				
Projektnummer	Fasadgrupp/bort	Risål av	TH	
Ritningsmål	FASAD MOT SÖDER OCH VÄSTER			Skala A1 1 : 100
Datum	Ritningsnummer	rev		
28.06.2024	A-30100 2			